Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

►**B** **UREDBA (EU) br. 1305/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**

od 17. prosinca 2013.

o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005

(SL L 347, 20.12.2013., str. 487)

Promijenio:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
►**M1**	Uredba (EU) br. 1310/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013.	L 347	865	20.12.2013
►**M2**	Delegirana uredba Komisije (EU) br. 994/2014 od 13. svibnja 2014.	L 280	1	24.9.2014

▼B

UREDBA (EU) br. 1305/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 17. prosinca 2013.

o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 42. i članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom

budući da:

(1) Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „ZPP prema 2020.: odgovor na buduće izazove vezane uz hranu, prirodne resurse i teritorij” utvrđuje potencijalne izazove, ciljeve i smjerove zajedničke poljoprivredne politike („ZPP”) nakon 2013. Sukladno raspravi o navedenoj Komunikaciji, potrebna je reforma ZPP-a s učinkom od 1. siječnja 2014. Ta bi reforma trebala obuhvaćati sve glavne instrumente ZPP-a, uključujući Uredbu Vijeća (EZ) br. 1698/2005. ([1]). S obzirom na područje primjene reforme, primjereno je staviti izvan snage Uredbu (EZ) br. 1698/2005 i zamijeniti je novim tekstom.

(2) Politika ruralnog razvoja trebala bi biti uspostavljena za praćenje i nadopunjavanje izravnih plaćanja i tržišnih mjera ZPP-a te time doprinijeti ciljevima te politike, kako je utvrđeno u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije („UFEU”). Takva politika ruralnog razvoja također bi trebala integrirati glavne ciljeve politike utvrđene u Komunikaciji Komisije od 3. ožujka 2010. naslovljenoj „Europa 2020.: strategija za pametan, održiv i uključiv rast” („strategija Europa 2020.”) i trebala bi biti usklađena s općim ciljevima politike gospodarske i socijalne kohezije, kako je utvrđeno u UFEU-u.

([1]) Uredba Vijeća (EZ) br. 1698/2005 od 20. rujna 2005. o potporama ruralnom razvoju Europskoga poljoprivrednoga fonda za ruralni razvoj (EPFRR) (SL L 277, 21.10.2005., str. 1.).

▼B

(3) Budući da cilj ove Uredbe, to jest ruralni razvoj, države članice ne mogu ostvariti u dostatnoj mjeri uslijed veza između ruralnog razvoja i drugih instrumenata zajedničke poljoprivredne politike, opsega različitosti koje postoje između različitih ruralnih područja i ograničenja financijskih sredstava država članica u proširenoj Uniji, već se može radi višegodišnjeg jamstva financiranja Unije i usmjeravanjem na njezine prioritete bolje ostvariti na razini Unije., Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji („UEU”). U skladu s načelom proporcionalnosti, kao što je utvrđeno u tom članku 5. UEU-a, ova Uredba obuhvaća samo najnužnije za postizanje tog cilja.

(4) Kako bi se osigurao održiv razvoj ruralnih područja, neophodno je usredotočiti se na ograničen broj glavnih prioriteta vezanih uz prijenos znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima, uz isplativost poljoprivrednih gospodarstava, uz konkurentnost svih vrsta poljoprivrede u svim regijama te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama, uz organizaciju lanca isporuke hrane, uključujući preradu i plasiranje poljoprivrednih proizvoda na tržište, uz dobrobit životinja i uz upravljanje rizicima u poljoprivredi, obnovu, očuvanje i poboljšanje ekosustava koji su povezani s poljoprivredom i šumarstvom, uz promoviranje učinkovitosti resursa i pomak prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru te uz promicanje društvene uključenosti, suzbijanje siromaštva i gospodarski razvoj ruralnih područja. Pri tome bi se u obzir trebala uzeti raznolikost situacija koje utječu na ruralna područja različitih obilježja ili različitih kategorija potencijalnih korisnika te glavni ciljevi inovacije, okoliš i ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbi. Mjere ublažavanja trebale bi se odnositi na ograničenje emisija u poljoprivredi i šumarstvu od ključnih aktivnosti poput stočarstva, korištenja gnojiva, kao i na očuvanje uvira ugljika i povećanje sekvestracije ugljika vezano uz namjenu zemljišta, izmjenu namjene korištenja zemljišta i sektor šumarstva. Prioritet Unije za ruralni razvoj vezan uz prijenos znanja i inovacije u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima trebao bi se primjenjivati horizontalno u odnosu na druge prioritete Unije za ruralni razvoj.

(5) Prioritete Unije za ruralni razvoj trebalo bi razvijati u okviru održivog razvoja te promicanja cilja Unije koji se odnosi na zaštitu i unapređenje okoliša, kako je utvrđeno u članku 11. UFEU-a, uzimajući u obzir načelo „zagađivač plaća.” Države članice trebale bi dostaviti podatke o potpori ciljevima vezanim uz klimatske promjene, sukladno s namjerom da se najmanje 20 % proračuna Unije odvoji u ovu svrhu, korištenjem metodologije koju je usvojila Komisija.

(6) Aktivnosti Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj („EPFRR”) i djelatnosti kojima on doprinosi trebale bi biti dosljedne i usklađene s potporama iz drugih instrumenata ZPP-a.

▼B

(7) Kako bi se osigurao izravan početak i učinkovita provedba programa ruralnog razvoja, potpora iz EPFRR-a trebala bi se temeljiti na postojanju preduvjeta iz administrativnog okvira koje su valjane. Stoga bi države članice trebale procijeniti primjenjivost i ispunjavanje određenih ex ante uvjeta. Svaka država članica trebala bi pripremiti ili nacionalni program ruralnog razvoja za čitav svoj teritorij ili niz regionalnih programa ili oboje, i nacionalni program i niz regionalnih programa. Svaki bi program trebao utvrditi strategiju za postizanje ciljeva vezanih uz prioritete Unije za ruralni razvoj te određeni niz mjera. Programiranje bi trebalo biti sukladno s prioritetima Unije za ruralni razvoj te se istovremeno prilagođavati nacionalnom kontekstu i dopunjavati druge politike Unije, osobito politiku poljoprivrednog tržišta, kohezijsku politiku te zajedničku ribarstvenu politiku. Države članice koje se odluče za pripremu niza regionalnih programa također bi trebale biti u stanju pripremiti nacionalni okvir bez posebne dodjele sredstava iz proračuna, kako bi se olakšala koordinacija među regijama u rješavanju problema na državnoj razini.

(8) Države članice trebale bi biti u mogućnosti uključiti u svoje programe ruralnog razvoja tematske potprograme za zadovoljavanje specifičnih potreba u područjima od iznimne važnosti za pojedinu državu članicu. Tematski potprogrami trebali bi se, između ostalog, odnositi na mlade poljoprivrednike, mala poljoprivredna gospodarstva, planinska područja, stvaranje kraćih lanaca opskrbe, žene u ruralnim područjima, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu te bioraznolikost. Tematski potprogrami također bi se trebali koristiti tako da pruže mogućnost doprinošenja restrukturiranju poljoprivrednih sektora koji imaju značajan utjecaj na razvoj ruralnih područja. Kao sredstvo za povećanje učinkovitosti intervencije određenih tematskih potprograma, državama članicama trebalo bi dopustiti omogućavanje više stope potpore za određene djelatnosti iz tih tematskih potprograma.

(9) Programi ruralnog razvoja trebali bi utvrditi potrebe područja koje pokrivaju i opisati koherentnu strategiju njihova zadovoljavanja, sukladno prioritetima Unije za ruralni razvoj. Ta bi se strategija trebala temeljiti na određivanju ciljeva. Potrebno je uspostaviti veze između utvrđenih potreba, zadanih ciljeva te odabira mjera za njihovo postizanje. Programi ruralnog razvoja također bi trebali sadržavati sve podatke potrebne za procjenu njihove sukladnosti sa zahtjevima ove Uredbe.

(10) Ciljeve programa ruralnog razvoja potrebno je odrediti u u odnosu na zajednički skup ciljnih pokazatelja za sve države članice te gdje je to potrebno, u odnosu na pokazatelje specifične za pojedini program. Kako bi se ovaj postupak olakšao, potrebno je definirati područja koja spadaju pod navedene pokazatelje, u skladu s prioritetima Unije za ruralni razvoj. S obzirom na horizontalnu primjenu prioriteta Unije za ruralni razvoj vezanih uz prijenos znanja iz poljoprivrede i šumarstva, intervencije u okviru tog prioriteta moraju se smatrati instrumentalnima za definirane ciljne pokazatelje za ostale prioritete Unije.

▼B

(11) Potrebno je utvrditi određena pravila za programiranje i revidiranje programa ruralnog razvoja. Za revizije koje ne utječu na strategiju programa ili određene financijske doprinose Unije potrebno je predvidjeti pojednostavljeni postupak.

(12) Evolucija i specijalizacija poljoprivrede i šumarstva te osobiti izazovi pred kojima stoje mikropoduzeća, mala i srednja poduzeća („MSP-i”) u ruralnim područjima zahtijevaju primjerenu razinu tehničkog i gospodarskog osposobljavanja, kao i povećani kapacitet pristupa znanju i informacijama te njihove razmjene, uključujući putem širenja najbolje prakse u poljoprivredi i šumarstvu. Prijenos znanja i aktivnosti informiranja ne bi se trebali odvijati samo u obliku tradicionalnih predavanja, nego bi ih trebalo također prilagoditi potrebama subjekata u ruralnim područjima. Stoga bi trebalo podržavati radionice, savjetovanja, demonstracijske aktivnosti, informativne aktivnosti i programe kratkoročne razmjene ili posjete poljoprivrednim gospodarstvima i šumama. Stečeno znanje i informacije trebali bi poljoprivrednicima, šumarskim djelatnicima, osobama uključenim u sektor hrane i ruralnim MSP-ovima omogućiti da osobito povećaju svoju konkurentnost i učinkovitost svojih resursa te da unaprijede svoju okolišnu učinkovitost istovremeno dajući doprinos održivosti ruralnog gospodarstva. Prilikom pružanja potpore MSP-ima, države članice mogu dati prednost MSP-ima povezanim s poljoprivrednim i šumarskim sektorom. Kako bi se osigurala učinkovitost prijenosa znanja i informativnih aktivnosti u postizanju ovih rezultata, potrebno je zahtijevati da pružatelji usluga prijenosa znanja posjeduju sve potrebne sposobnosti.

(13) Savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva pomažu poljoprivrednicima, mladim poljoprivrednicima, posjednicima šuma, ostalim upraviteljima zemljišta i MSP-ima u ruralnim područjima u svrhu poboljšanja održivog upravljanja i ukupnih rezultata njihovih gospodarstava ili poduzeća. Stoga bi trebalo poticati uspostavljanje takvih službi i korištenje savjeta poljoprivrednika, mladih poljoprivrednika, posjednika šuma, ostalih upravitelja zemljišta i MSP-a. Kako bi se povećala kvaliteta i učinkovitost ponuđenih savjeta, potrebno je odrediti minimalnu razinu stručnosti i redovito osposobljavanje savjetnika. Kako je predviđeno u (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća [1] trebala bi pomoći poljoprivrednicima pri ocjeni rezultata njihova poljoprivrednog gospodarstva i pri utvrđivanju neophodnih poboljšanja vezanih uz propisane zahtjeve upravljanja, dobre

[1] Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EU) br. 1306/2013 od 17. prosinca 2013. o financiranju i praćenju zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome (Vidi stranicu 549 ovog Službenog lista)

▼B

poljoprivredne i okolišne uvjete, poljoprivrednu praksu korisnu za klimu i okoliš, kako je navedeno u Uredbi (EU) br. 1307/2012 Europskog parlamenta i Vijeća [1]) te mjere na razini poljoprivrednog gospodarstva predviđene u programima ruralnog razvoja s ciljem modernizacije poljoprivrednih gospodarstava,

razvijanja konkurentnosti, sektorske integracije, inovacije, tržišne orijentacije, kao i poticanja poduzetništva. Poljoprivredna savjetodavna služba također bi trebala pomoći poljoprivrednicima da prepoznaju potrebna poboljšanja u vezi sa zahtjevima utvrđenima za provedbu članka 11. stavka 3. Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća [2]) (Okvirna direktiva o vodama), kao i zahtjeva za provedbu članka 55. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća [3]) i članka 14. Direktive 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća [4]), posebno u vezi s usklađenošću s općim načelima integrirane zaštite bilja. Prema potrebi, savjeti bi također trebali obuhvaćati standarde sigurnosti na radu ili standarde sigurnosti vezane uz poljoprivredno gospodarstvo, kao i posebno savjetovanje za poljoprivrednike koji po prvi put uspostavljaju poljoprivredno gospodarstvo. Trebalo bi također omogućiti da savjetovanja obuhvaćaju uspostavljanje poslovanja za mlade poljoprivrednike, održiv razvoj gospodarskih aktivnosti imanja te pitanja prerade i plasiranja na tržište, vezane uz gospodarske, poljoprivredne i okolišne rezultate imanja ili poduzeća. Mogu se pružati i posebni savjeti o prilagodbi klimatskim promjenama i njihovu ublažavanju, bioraznolikosti, zaštiti voda, razvoju kratkih lanaca opskrbe, ekološkom uzgoju i zdravstvenim aspektima stočarske proizvodnje. Prilikom pružanja potpore MSP-ima, države članice imaju mogućnost dati prednost MSP-ima povezanima s poljoprivrednim i šumarskim sektorom. Službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i za pomoć poljoprivrednim gospodarstvima trebale bi pomoći poljoprivrednicima da poboljšaju i olakšaju upravljanje gospodarstvima.

(14) Europski ili nacionalni programi kvalitete, uključujući programe certificiranja poljoprivrednih gospodarstava za poljoprivredne proizvode i hranu potrošačima pružaju jamstva kvalitete i značajki proizvoda ili korištenog postupka proizvodnje koji su rezultat sudjelovanja poljoprivrednika u navedenim programima, stvaraju dodatnu vrijednost za navedene proizvode i poboljšavaju njihove izglede na tržištu. Stoga bi poljoprivrednike i skupine poljoprivrednika trebalo poticati na sudjelovanje u tim programima. Kako bi se osiguralo djelotvorno korištenje resursa

([1]) Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EU) br. 1307/2013 od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbi Vijeća (EZ) br. 637/2008 i (EZ) br. 73/2009 (Vidi stranicu 608 ovog Službenog lista)

([2]) Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

([3]) Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage Direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009. str. 1.)

([4]) Direktiva 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida (SL L 309, 24.11.2009., str. 71.).

▼B

EPFRR-a, potpora bi se trebala ograničavati na aktivne poljoprivrednike, u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013. Budući da u trenutku pristupanja u takve programe i u početnim godinama sudjelovanja tržište ne vraća u potpunosti dodatne troškove i obveze koje se primjenjuju na poljoprivrednike vezano uz njihovo sudjelovanje, potpora bi se trebala pružati novim sudionicima i trebala bi se primjenjivati u razdoblju ne duljem od pet godina. Uzimajući u obzir posebna svojstva pamuka kao poljoprivrednog proizvoda, programi kvalitete za pamuk također bi trebali biti obuhvaćeni. Potpora bi također trebala biti dostupna za aktivnosti informiranja i promicanja vezane uz proizvode obuhvaćene programima kvalitete i certificiranja koji primaju potporu na temelju ove Uredbe.

(15) Kako bi se poboljšali gospodarski rezultati i okolišna učinkovitost poljoprivrednih gospodarstava i ruralnih društava, kako bi se unaprijedila učinkovitost plasmana poljoprivrednih proizvoda na tržište i sektora prerade, uključujući uspostavljanje malih pogona za preradu i plasiranje na tržište u kontekstu kratkih lanaca opskrbe i lokalnih tržišta, kako bi se stvorila infrastruktura potrebna za razvoj poljoprivrede i šumarstva i kako bi se pružila potpora za neophodna nepovratna ulaganja za postizanje okolišnih ciljeva, potporu bi trebalo pružiti fizičkim ulaganjima koja doprinose ovim ciljevima. Tijekom programskog razdoblja od 2007. do 2013. niz mjera odnosio se na različita područja intervencije. S ciljem pojednostavljenja, kao i omogućavanja korisnicima da izrade i ostvare integrirane projekte s povećanom dodanom vrijednošću, jedinstvena bi mjera trebala obuhvaćati većinu vrsta fizičkih investicija. Države članice trebale bi usmjeravati potporu poljoprivrednim gospodarstvima koja imaju pravo na pomoć za ulaganja vezana uz potporu isplativosti poljoprivrednog gospodarstva, na temelju rezultata analize snaga, slabosti, prilika i prijetnji („SWOT” analiza) kao sredstva za bolje usmjeravanje te pomoći. Kako bi se omogućilo uspostavljanje poslovanja mladih poljoprivrednika može se odobriti dodatno razdoblje prihvatljivosti za ulaganja namijenjena usklađivanju sa standardima Unije. Kako bi se potakla provedba novih standarda Unije, ulaganja vezana uz usklađivanje s tim standardima trebala bi biti dostupna u dodatnom razdoblju nakon što su oni postali obvezni za poljoprivredno gospodarstvo.

(16) Poljoprivredni je sektor više od drugih sektora podložan oštećenju svog proizvodnog potencijala prouzročenom elementarnim nepogodama, nepovoljnim klimatskim prilikama i katastrofalnim događajima. Kako bi se potpomogla isplativost i konkurentnost poljoprivrednih gospodarstava kojima prijete takve katastrofe ili događaji, potrebno je pružiti potporu za pomoć poljoprivrednicima pri obnovi poljoprivrednog potencijala koji je oštećen. Države članice također bi trebale spriječiti pojavu prekomjerne naknade štete kao rezultata kombinacije programa naknada Unije (osobito mjera za upravljanje rizikom iz ove Uredbe) te nacionalnih i privatnih programa naknada.

▼B

(17) Stvaranje i razvoj novih gospodarskih aktivnosti u smislu novih poljoprivrednih gospodarstava, diversifikacija u nepoljoprivredne djelatnosti, uključujući pružanje usluga poljoprivredi i šumarstvu, aktivnosti vezane uz zdravstvenu zaštitu, društvenu integraciju i turističke aktivnosti ključne su za razvoj ruralnih područja. Moguće je također da se diversifikacija u nepoljoprivredne aktivnosti odnosi na održivo upravljanje lovnim resursima. Mjera za razvoj poljoprivrednog gospodarstva i poduzeća trebala bi olakšati početno poslovanje mladih poljoprivrednika i strukturne prilagodbe njihovih poljoprivrednih imanja nakon početnog uspostavljanja. Nadalje, trebalo bi promicati diversifikaciju poljoprivrednika u nepoljoprivredne aktivnosti i osnivanje i razvoj nepoljoprivrednih MSP-a u ruralnim područjima. Ta bi mjera također trebala potaknuti poduzetništvo žena u ruralnim područjima. Također bi trebalo poticati razvoj malih poljoprivrednih gospodarstava koja su potencijalno gospodarski isplativa. Kako bi se osigurala isplativost novih gospodarskih aktivnosti koje primaju potporu iz okvira te mjere, potporu bi trebalo uvjetovati podnošenjem poslovnog plana. Potpora za pokretanje poslovanja trebala bi obuhvaćati samo početno razdoblje životnog ciklusa djelatnosti i ne bi trebala postati pomoć za troškove poslovanja. Stoga, ako država članica odabere odobrenje pomoći u ratama, takve bi se rate trebale odobravati tijekom razdoblja od najdulje pet godina. Nadalje, kako bi se potaklo restrukturiranje poljoprivrednog sektora, potporu u obliku godišnjih ili jednokratnih isplata trebalo bi pružiti poljoprivrednicima koji udovoljavaju uvjetima za sudjelovanje u programu malih poljoprivrednih gospodarstava, utvrđenom u glavi V. Uredbe (EU) br. 1307/2013 („shema za male poljoprivrednike”), koji se obvežu prenijeti cjelokupno imanje i vezana prava na isplate na drugog poljoprivrednika.

S ciljem rješavanja problema mladih poljoprivrednika vezanih uz pristup zemljištu, države članice također su u mogućnosti ponuditi tu potporu u kombinaciji s drugim oblicima potpore, na primjer korištenjem financijskih instrumenata.

(18) MSP-i su okosnica ruralnog gospodarstva Unije. Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i nepoljoprivrednih djelatnosti trebalo bi usmjeriti na promicanje zapošljavanja i stvaranje kvalitetnih radnih mjesta u ruralnim područjima, održavanje postojećih radnih mjesta, smanjenje sezonskih fluktuacija u zapošljavanju, razvoj nepoljoprivrednih sektora izvan okvira poljoprivrede i poljoprivredne i prehrambene prerade. U isto vrijeme trebalo bi poticati poduzetničku integraciju i lokalne međusektorske veze. Potrebno je poticati projekte koji zbližavaju poljoprivredu, ruralni turizam kroz promicanje održivog i odgovornog turizma u ruralnim područjima, prirodnu i kulturnu baštinu kao i investicije u obnovljive izvore energije.

(19) Razvoj lokalne infrastrukture i temeljnih lokalnih usluga u ruralnim područjima, uključujući usluge vezane uz slobodno vrijeme i kulturu, obnovu sela i aktivnosti usmjerene na obnovu i poboljšanje kulturne i prirodne baštine sela i ruralnih krajobraza, ključni je element svih napora za realizaciju potencijala rasta i promicanje održivosti ruralnih područja. Stoga bi potporu trebalo odobriti djelatnostima s tim ciljem, uključujući pristup informacijskim i komunikacijskim tehnologijama te razvoj brze i ultrabrze širokopojasne veze. U skladu s tim ciljevima, potrebno je poticati razvoj usluga i infrastrukture koje vode

▼B

prema društvenoj uključenosti i zaustavljanju trenda društvenog i gospodarskog propadanja i depopulacije ruralnih područja. Kako bi se postigla maksimalna učinkovitost takve potpore, obuhvaćene djelatnosti trebale bi se provoditi u skladu s planovima za razvoj općina i njihovih temeljnih usluga, ako takvi planovi postoje, koje izrađuje jedna ili više ruralnih zajednica. Kako bi se stvorile sinergije i poboljšala suradnja, djelatnosti bi također trebale, prema potrebi, promicati poveznice između urbanih i ruralnih područja. Države članice mogu dati prednost ulaganjima partnerstava za razvoj kojima upravlja lokalna zajednica i projektima kojima upravljaju organizacije lokalne zajednice.

(20) Šumarstvo je sastavni dio ruralnog razvoja te bi potpora za održivo i klimatski povoljno korištenje zemljišta trebala uključivati razvoj šumskih područja i održivo upravljanje šumama. Tijekom programskog razdoblja od 2007. do 2013. niz mjera obuhvaćao je različite vrste potpora za ulaganja i upravljanje u šumarstvu. S ciljem pojednostavljenja i omogućavanja korisnicima izrade i realizacije integriranih projekata s povećanom dodanom vrijednošću, jedinstvena bi mjera trebala obuhvaćati sve vrste potpora za ulaganja i upravljanje u šumarstvu. Ta bi mjera trebala obuhvaćati proširenje i poboljšanje šumskih resursa kroz pošumljavanje zemljišta i stvaranje poljoprivredno-šumarskih sustava, kombiniranjem ekstenzivne poljoprivrede sa šumskim sustavima. Trebala bi također obuhvaćati obnovu šuma oštećenih u požaru ili drugim elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te relevantne preventivne mjere, ulaganja u šumarske tehnologije te u preradu, mobiliziranje i plasman šumarskih proizvoda usmjeren na poboljšanje gospodarskih i okolišnih rezultata posjednika šuma te nepovratnih ulaganja koja unapređuju ekosustav i klimatsku otpornost te okolišnu vrijednost šumskih ekosustava. Potpora ne bi smjela narušavati tržišno natjecanje i trebala bi biti tržišno neutralna. Posljedično tome, trebalo bi postaviti ograničenja vezana uz veličinu i zakonski status korisnika. Preventivne protupožarne aktivnosti trebale bi se odvijati u područjima koje države članice klasificiraju kao područja srednjeg ili visokog rizika od požara. Sve bi preventivne djelatnosti trebale biti dio plana zaštite šuma. U slučaju djelovanja poduzetog za obnavljanje oštećenog šumskog potencijala, pojavu elementarne nepogode trebale bi službeno potvrditi javne znanstvene organizacije.

Ovu bi mjeru za šumarstvo trebalo donijeti s obzirom aktivnosti koje su Unija i države članice provele na međunarodnoj razini te bi se trebale temeljiti na nacionalnim i podnacionalnim programima za šume država članica ili jednakovrijednim instrumentima

▼B

koji bi trebali uzimati u obzir obveze preuzete na ministarskim konferencijama o zaštiti šuma u Europi. Trebala bi doprinijeti provedbi strategije Unije za šume u skladu s Komunikacijom Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljenom „Nova strategija za šume EU-a: šume i šumarski sektor”.

(21) Skupine i organizacije proizvođača pomažu poljoprivrednicima da zajednički rješavaju izazove koje nameće povećana konkurencija i konsolidacija krajnjih tržišta u odnosu na plasman njihovih proizvoda, uključujući lokalna tržišta. Stoga bi trebalo poticati stvaranje skupina i organizacija proizvođača. Kako bi se osiguralo optimalno korištenje ograničenih financijskih resursa, samo bi skupine i organizacije proizvođača koje zadovoljavaju uvjete MSP-a trebale imati koristi od pomoći. Države članice mogu dati prednost skupinama i organizacijama proizvođača kvalitetnih proizvoda obuhvaćenih mjerom o programima kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu u ovoj Uredbi. Kako bi se osiguralo da će skupina proizvođača ili organizacija postati održivi subjekti, potrebno je dostaviti poslovni plan državama članicama, kao uvjet za odobravanje pomoći skupini proizvođača ili organizaciji. Da bi se izbjeglo da pomoć služi za troškove poslovanja te da bi se zadržala poticajna uloga pomoći, njezino bi trajanje trebalo ograničiti na pet godina od datuma priznavanja skupine ili organizacije proizvođača na temelju njihova gospodarskog plana.

(22) Plaćanja za poljoprivredu, okoliš i klimu trebala bi i dalje igrati istaknutu ulogu u potpori održivom razvoju ruralnih područja i odgovoru na sve veće zahtjeve društva za usluge očuvanja okoliša. Trebalo bi i dalje poticati poljoprivrednike i ostale upravitelje zemljišta na služenje društvu u cjelini uvođenjem ili daljnjom primjenom poljoprivredne prakse koja doprinosi prilagodbi klimatskim promjenama i njihovu ublažavanju te je usklađena sa zaštitom i poboljšanjem okoliša, krajobraza i njegovih svojstava, prirodnih resursa te tla i genetske raznolikosti. U tom kontekstu, potrebno je posebno obratiti pozornost na očuvanje genetskih resursa u poljoprivredi i dodatne potrebe poljoprivrednih sustava koji su od velike prirodne vrijednosti. Plaćanja bi trebala doprinijeti obuhvaćanju dodatnih troškova i izgubljenih prihoda uslijed preuzetih obveza te bi trebala obuhvaćati samo obveze koje premašuju važeće propisane standarde i uvjete, u skladu s „načelom zagađivač plaća”. Države članice također bi trebale osigurati da plaćanja poljoprivrednicima ne dovedu do dvostrukog financiranja u okviru ove Uredbe i Uredbe (EU) br. 1307/2013. U mnogo slučajeva sinergije proizašle iz obveza koje zajednički preuzima skupina poljoprivrednika uvećavaju okolišne i klimatske prednosti. Međutim, zajedničko djelovanje uključuje dodatne transakcijske troškove koje bi trebalo primjereno nadoknaditi. Nadalje, kako bi se osiguralo da su poljoprivrednici i drugi upravitelji zemljišta u stanju ispravno provesti preuzete obveze, države članice trebale bi nastojati pružiti im potrebne vještine i znanja.

▼B

Države članice trebale bi održavati razinu napora poduzetih tijekom programskog razdoblja od 2007. do 2013. i trebalo bi od njih zahtijevati da potroše najmanje 30 % ukupnih doprinosa iz EPFRR-a za svaki program ruralnog razvoja za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje te pitanja okoliša. Takvo trošenje trebalo bi izvršiti putem plaćanja za poljoprivredu, okoliš i klimu, i ekološki uzgoj te plaćanja područjima izloženima prirodnim ograničenjima ili drugim vrstama ograničenja, putem plaćanja za šumarstvo, plaćanja za područja mreže Natura 2000. i potpore ulaganjima vezanim uz klimu i okoliš.

(23) Plaćanja poljoprivrednicima za prijelaz na organski uzgoj ili za njegovo održavanje trebala bi ih potaći na sudjelovanje u takvim programima, kako bi se na taj način odgovorilo na povećane zahtjeve društva za korištenje okolišno prihvatljive poljoprivredne prakse te za visoke standarde dobrobiti životinja. Kako bi se povećala sinergija u bioraznolikosti, trebalo bi ohrabriti koristi koje donosi mjera za ekološki uzgoj, kolektivni ugovori ili suradnju među poljoprivrednicima kako bi se obuhvatila veća, susjedna područja. Kako bi se izbjegao masovan povratak poljoprivrednika na tradicionalnu poljoprivredu potrebno je poticati i mjere prijelaza i održavanja. Plaćanja bi trebala doprinijeti pokrivanju dodatnih nastalih troškova i izgubljenih prihoda proizašlih iz obveza i trebala bi pokrivati samo obveze koje premašuju važeće obvezne standarde i uvjete. Države članice također bi trebale osigurati da plaćanja poljoprivrednicima ne dovedu do dvostrukog financiranja u okviru ove Uredbe i Uredbe (EU) br. 1307/2013. Kako bi se osiguralo djelotvorno korištenje resursa EPFRR-a, potpora bi se trebala ograničavati na aktivne poljoprivrednike u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

(24) Potpora bi se i dalje trebala odobravati poljoprivrednicima i posjednicima šuma s ciljem rješavanja specifičnih nedostataka tih područja nastalih provedbom Direktive 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) i Direktive Vijeća 92/43/EEZ ([2]) kako bi se doprinijelo učinkovitom upravljanju lokalitetima mreže Natura 2000. Potpora bi u isto vrijeme trebala biti dostupna i poljoprivrednicima u područjima porječja kako bi im pomogla u rješavanju nedostataka nastalih provedbom Okvirne direktive o vodama. Potporu bi trebalo povezati sa specifičnim zahtjevima koji se opisuju u programu ruralnog razvoja koji premašuju važeće propisane standarde i zahtjeve. Države članice također bi trebale osigurati da plaćanja poljoprivrednicima ne dovedu do dvostrukog financiranja u okviru ove Uredbe i Uredbe (EU) br. 1307/2013. Nadalje, države članice trebale bi uzeti u obzir specifične potrebe područja mreže Natura 2000. u cjelokupnom projektu izrade svojih programa ruralnog razvoja.

([1]) Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.)

([2]) Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

▼B

(25) Plaćanja poljoprivrednicima u planinskim područjima ili drugim područjima izloženima prirodnim ograničenjima ili ostalim vrstama ograničenja trebala bi poticanjem kontinuiranog korištenja poljoprivrednog zemljišta doprinijeti održavanju krajobraza kao i promicanju održivih sustava poljoprivrede. Kako bi se osigurala učinkovitost takvih isplata potpore, poljoprivrednicima bi trebalo nadoknaditi izgubljene prihode i dodatne troškove vezane uz nepovoljan položaj predmetnog područja. Kako bi se osiguralo djelotvorno korištenje resursa EPFRR-a, potpora bi se trebala ograničavati na aktivne poljoprivrednike u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

(26) Kako bi se osiguralo učinkovito korištenje fondova Unije i jednak odnos prema poljoprivrednicima u cijeloj Uniji, planinska područja i područja izložena prirodnim ograničenjima ili drugim specifičnim ograničenjima potrebno je definirati u skladu s objektivnim kriterijima. U slučaju područja izloženih prirodnim ograničenjima, ti bi kriteriji trebali biti biofizički i temeljiti se na čvrstim znanstvenim dokazima. Potrebno je donijeti prijelazne aranžmane kako bi se olakšalo postupno ukidanje plaćanja u područjima koja se više neće smatrati područjima izloženima prirodnim ograničenjima.

(27) Poljoprivrednike bi trebalo i dalje poticati na usvajanje visokih standarda dobrobiti životinja pružajući potporu poljoprivrednicima koji se odluče prihvatiti standarde stočarske proizvodnje koji prelaze relevantne propisane standarde. Kako bi se osiguralo djelotvorno korištenje resursa EPFRR-a, potpora bi se trebala ograničavati na aktivne poljoprivrednike, u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

(28) Potrebno je nastaviti odobravanje plaćanja posjednicima šuma koji usluge očuvanja šuma pružaju na način prihvatljiv za okoliš ili na način pogodan za klimu preuzimanjem obveza povećanja bioraznolikosti, očuvanja visokovrijednih šumskih ekosustava, poboljšanja potencijala u ublažavanju klimatskih promjena i njihovoj i prilagodbi i jačanja zaštitne vrijednosti šuma u smislu erozije tla, održavanja vodnih resursa i prirodnih opasnosti. U tom kontekstu osobitu pozornost trebalo bi posvetiti, očuvanju i promicanju genetskih resursa šume. Plaćanja bi se trebala odobriti za okolišne obveze u šumarstvu koje premašuju važeće propisane standarde utvrđene nacionalnim pravom.

(29) Tijekom razdoblja programiranja od 2007. do 2013. jedina vrsta suradnje koja je dobila izričitu potporu iz okvira politike ruralnog razvoja bila je suradnja za razvoj novih proizvoda, postupaka i tehnologija u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru. Potpora za tu vrstu suradnje još uvijek je neophodna, no trebalo bi je prilagoditi kako bi se bolje ispunili zahtjevi gospodarstva temeljenog na znanju. U tom kontekstu, trebala bi postojati mogućnost za projekte jednog subjekta koji bi se

▼B

financirali iz okvira te mjere, pod uvjetom da se dobiveni rezultati objave te da se na taj način postigne cilj širenja novih praksi, postupaka ili proizvoda. Nadalje, postalo je jasno da dodjela potpore za puno širi izbor vrsta suradnje, sa širim rasponom korisnika, od manjih do većih subjekata, može doprinijeti postizanju ciljeva politike ruralnog razvoja pomažući subjektima u ruralnim područjima u nadvladavanju gospodarskih, okolišnih i drugih nedostataka fragmentacije. Stoga bi tu mjeru trebalo proširiti. Potpora malim subjektima u organizaciji zajedničkih radnih postupaka i zajedničkom korištenju objekata i resursa trebala bi im pomoći u postizanju gospodarske isplativosti usprkos malim kapacitetima. Potpora za horizontalnu i vertikalnu suradnju sudionika u opskrbnom lancu, kao i za promicanje aktivnosti u lokalnom kontekstu, trebala bi katalizirati gospodarski racionalan razvoj kratkih opskrbnih lanaca, lokalnih tržišta i lokalnih lanaca opskrbe hranom. Potpora za zajednički pristup okolišnim projektima i praksama trebala bi stvoriti bolje i dosljednije okolišne i klimaste prednosti od onih koje mogu postići pojedinačni subjekti koji djeluju bez povezanosti s drugima (na primjer, kroz praksu koja se primjenjuje na većim, nepodijeljenim površinama zemljišta).

Potporu bi trebalo pružiti u različitim oblicima. Klasteri i mreže osobito su važni za razmjenu stručnog znanja, kao i za razvoj novih, specijaliziranih stručnih znanja, usluga i proizvoda. Pilot-projekti važan su alat za testiranje komercijalne primjenjivosti tehnologija, tehnika i praksi u različitim situacijama i prema potrebi, za njihovu prilagodbu. Operativne skupine središnji su element Europskog partnerstva za inovacije („EPI”) za produktivnost i održivost u poljoprivredi. Drugo su važno sredstvo lokalne razvojne strategije koje djeluju izvan okvira lokalnog razvoja inicijative LEADER – između javnih i privatnih subjekata iz ruralnih i urbanih područja. Za razliku od LEADER-a, takva se partnerstva i strategije mogu ograničiti na jedan sektor i / ili relativno specifične razvojne ciljeve, uključujući prethodno navedene. Države članice mogu dati prednost suradnji između strana koje uključuju primarne proizvođače. Međustrukovne organizacije također bi trebale biti prihvatljive za potporu iz okvira ove mjere. Takva bi potpora trebala biti ograničena na razdoblje od sedam godina, osim za kolektivno okolišno i klimatsko djelovanje u propisno opravdanim slučajevima.

(30) U današnje vrijeme, poljoprivrednici su izloženi sve većim gospodarskim i okolišnim rizicima zbog klimatskih promjena i sve veće nestabilnosti cijena. U tom kontekstu, učinkovito upravljanje rizicima od velike je važnosti za poljoprivrednike. Posljedično, trebalo bi donijeti mjeru za upravljanje rizikom kako bi se poljoprivrednicima pružila pomoć u rješavanju najčešćih vrsta rizika s kojima se susreću. Stoga bi ta mjera trebala pomoći poljoprivrednicima u pokrivanju premija koje plaćaju za osiguranje uroda, životinja i bilja te pomoći u osnivanju uzajamnih

▼B

fondova i odšteti koju takvi fondovi isplaćuju poljoprivrednicima za gubitke uzrokovane nepovoljnim klimatskim prilikama, pojavom bolesti životinja ili bilja, najezdom nametnika ili ekološkim incidentima. Također bi trebala pokrivati sredstvo za stabilizaciju prihoda u obliku uzajamnog fonda za potporu poljoprivrednicima suočenima s velikim padom prihoda. Kako bi se osiguralo da poljoprivrednici uživaju jednak postupak s diljem Unije, spriječilo narušavanje tržišnog natjecanja te postiglo poštovanje međunarodnih obveza Unije, potrebno je pružiti određene uvjete za odobrenje potpore iz okvira ovih mjera. Kako bi se osiguralo djelotvorno korištenje resursa EPFRR-a, potpora bi se trebala ograničavati na aktivne poljoprivrednike u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

(31) Nakon više godina primjene, LEADER pristup lokalnom razvoju dokazao je svoju učinkovitost u promicanju razvoja ruralnih područja potpuno uzimajući u obzir višesektorske potrebe za endogenim ruralnim razvojem kroz pristup „odozdo prema gore” (bottom-up). Stoga bi primjenu LEADERa trebalo nastaviti ubuduće, a njegova bi primjena trebala ostati obvezna za programe ruralnog razvoja na nacionalnoj i/ili regionalnoj razini.

(32) Potpora za lokalni razvoj iz EPFRR-a prema LEADERu trebala bi također pokrivati međuteritorijalne projekte suradnje između grupa unutar države članice ili transnacionalne projekte suradnje između grupa u nekoliko država članica ili projekte suradnje između grupa u državi članici i u trećim zemljama.

(33) Da bi se partnerima u ruralnim područjima, koji još ne koriste pristup LEADER, omogućilo da isprobaju lokalnu razvojnu strategiju i pripreme se na njeno oblikovanje i djelovanje, trebalo bi također financirati „LEADER paket za pokretanje”. Pomoć ne bi trebala biti uvjetovana podnošenjem lokalne razvojne strategije.

(34) Ulaganja su česta u velikom broju mjera ruralnog razvoja iz okvira ove Uredbe i mogu se odnositi na vrlo različite djelatnosti. Kako bi se osigurala jasnoća u provedbi tih djelatnosti, potrebno je utvrditi određena zajednička pravila za sva ulaganja. Ta zajednička pravila trebala bi definirati vrste troškova koji se mogu smatrati troškovima ulaganja te osigurati da potporu dobiju samo ulaganja koja stvaraju novu vrijednost u poljoprivredi. Kako bi se omogućila realizacija ulagačkih projekata, države članice trebale bi imati mogućnost isplaćivati predujmove. Kako bi se osigurala učinkovitost, pravednost i održiv učinak pomoći iz EPFRR-a, potrebno je utvrditi pravila u svrhu osiguranja trajnosti ulaganja vezanih uz djelatnosti te da se potpora iz EPFRR-a ne koristi za narušavanje tržišnog natjecanja.

▼B

(35) EPFRR bi trebao moći podupirati ulaganja u navodnjavanje kako bi se osigurali povoljni učinci na gospodarstvo i okoliš, pod uvjetom da se osigura održivost dotičnog navodnjavanja. Posljedično, u svakom slučaju, potpora bi se trebala dodijeliti samo ako je uspostavljen plan upravljanja riječnim slivom u dotičnom području, kako se zahtijeva Okvirnom direktivnom o vodama, a ako je na području ulaganja već uspostavljeno mjerenje vode ili se uspostavlja kao dio ulaganja. Ulaganja u poboljšanja postojeće infrastrukture ili opreme za navodnjavanje trebala bi dovesti do minimalnog dobitka u pogledu učinkovitosti korištenja vode, izraženog kao potencijalna ušteda vode. Ako je vodena masa zahvaćena ulaganjem pod pritiskom iz razloga vezanih uz količinu vode u skladu s analitičkim okvirom utvrđenim Okvirnom direktivnom o vodama, polovica tog dobitka u učinkovitosti korištenja vode trebala bi se pretvoriti u stvarno smanjenje potrošnje vode na razini ulaganja koje prima potporu, kako bi se smanjio pritisak na dotičnu vodenu masu. Trebali bi se definirati određeni slučajevi u kojima nije mogući ili nije potrebno da se primjenjuju zahtjevi za potencijalnu ili stvarnu uštedu vode, uključujući u odnosu na ulaganja u recikliranje ili ponovno korištenje vode. Osim poticanja ulaganja u poboljšanja postojeće opreme, trebala bi postojati odredba za EPFRR za potporu ulaganja u nova navodnjavanja podložno rezultatima analize utjecaja na okoliš. Uz određene iznimke, potpora se međutim ne bi trebala dodjeljivati za novo navodnjavanje ako je dotična vodena masa već pod pritiskom, jer postoji iznimno visok rizik da bi odobravanje potpore u takvim okolnostima pogoršalo postojeće okolišne probleme.

(36) Neke mjere vezane uz određena područja iz okvira ove Uredbe uvjetuju da korisnik preuzme obveze koje će važiti najmanje pet godina. Tijekom tog razdoblja može doći do promjena situacije s gospodarstvom ili korisnikom. Stoga je potrebno utvrditi pravila kako bi odredile što bi se trebalo dogoditi u tim slučajevima.

(37) Neke mjere iz okvira ove Uredbe uvjetuju dodjelu potpore preuzimanjem obveza od strane korisnika koje premašuju relevantne referentne razine definirane u smislu obveznih standarda ili uvjeta. Uzimajući u obzir moguće izmjene zakona tijekom razdoblja važenja obveza koje dovode do izmjene referentne razine, potrebno je donijeti odredbu da se dotični ugovori revidiraju kako bi se osigurala trajna usklađenost s ovim uvjetom.

(38) Kako bi se osiguralo da se financijska sredstva za ruralni razvoj koriste na najbolji mogući način te kako bi se mjere iz okvira programa ruralnog razvoja usmjerile u skladu s prioritetima Unije za ruralni razvoj te kako bi se zajamčilo jednako postupanje prema podnositeljima zahtjeva, države članice trebale bi utvrditi kriterije odabira pri odabiru projekata. Iznimke od ovog pravila

▼B

trebale bi se napraviti samo za plaćanja u okviru mjera za poljoprivredu, okoliš i klimatske uvjete, za ekološki uzgoj, mjera mreže Natura 2000. i Okvirnom direktivnom o vodama, mjera za područja s prirodnim ili ostalim posebnim ograničenjima, za dobrobit životinja, za šumarsko-okolišne i klimatske usluge i mjera povezanih s upravljanjem rizikom. Pri primjeni kriterija odabira trebalo bi uzeti u obzir opseg djelatnosti u skladu s načelom proporcionalnosti.

(39) EPFRR bi kroz tehničku potporu trebao podupirati aktivnosti koje se odnose na provedbu programa ruralnog razvoja, uključujući troškove vezane uz zaštitu simbola i kratica koje se odnose na programe kvalitete Unije za koje je moguće ostvariti potporu iz okvira ove Uredbe te troškove država članica za razgraničenje područja suočenih s prirodnim ograničenjima.

(40) Suradnja nacionalnih mreža, organizacija i uprava uključenih u različite etape provedbe programa, organizirana u kontekstu Europske mreže za ruralni razvoj, dokazala je da može igrati vrlo važnu ulogu u poboljšanju kvalitete programa ruralnog razvoja povećanjem uključenosti dionika u upravljanju ruralnim razvojem, kao i informiranjem šire javnosti o njezinim prednostima. Stoga bi je trebalo financirati u sklopu tehničke pomoći na razini Unije. Kako bi se u obzir uzele specifične potrebe evaluacije, potrebno je uspostaviti Europski evaluacijski kapacitet za ruralni razvoj kao dio Europske mreže za ruralni razvoj s ciljem okupljanja svih uključenih sudionika i time olakšati razmjene stručnog znanja iz ovog područja.

(41) EPI za poljoprivrednu produktivnost i održivost trebao bi doprinijeti postizanju ciljeva Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast. Važno je da okuplja sve relevantne sudionike na razini Unije, nacionalnoj i regionalnoj razini, predstavljajući nove ideje državama članicama o načinima za poboljšanje, pojednostavljenje i bolju koordinaciju postojećih instrumenata i inicijativa, te ih po potrebi dopunjuje novim aktivnostima.

(42) Kako bi se doprinijelo postizanju ciljeva Europskog partnerstva za inovacije (EPI) za produktivnost i održivost u poljoprivredi, potrebno je osnovati mrežu EPI-a kako bi se povezale operativne skupine, savjetodavne službe i istraživači uključeni u provedbu aktivnosti vezanih uz inovacije u poljoprivredi. Mrežu bi trebalo financirati u sklopu tehničke pomoći na razini Unije.

(43) Države članice trebale bi rezervirati dio ukupnog iznosa svakog programa ruralnog razvoja namijenjenog za tehničku pomoć radi financiranja osnivanja i rada nacionalne ruralne mreže, okupljajući organizacije i uprave uključene u ruralni razvoj, uključujući EPI, s ciljem jačanja njihova sudjelovanja u provedbu programa i poboljšanja kvalitete programa ruralnog razvoja. U tu bi svrhu nacionalne ruralne mreže trebale pripremiti i provesti akcijski plan.

▼B

(44) Programi ruralnog razvoja trebali bi omogućiti inovativne aktivnosti koje promiču poljoprivredni sektor koji je učinkovit s resursima, produktivan i proizvodi nisku razinu emisija, uz potporu EPI-a za produktivnost i održivost u poljoprivredi. EPI bi trebao promicati bržu i širu provedbu inovativnih rješenja u praksu. EPI bi trebao stvarati dodanu vrijednost povećavanjem korištenja i učinkovitosti instrumenata vezanih uz inovacije te jačanjem njihove uzajamne sinergije. EPI bi trebao popuniti praznine boljim povezivanjem istraživanja i praktične poljoprivredne djelatnosti.

(45) Inovativne projekte u sklopu EPI-ja za produktivnost i održivost u poljoprivredi trebale bi provoditi operativne skupine koje okupljaju poljoprivrednike, upravitelje šuma, ruralne zajednice, istraživače, savjetnike nevladinih organizacija, poduzeća i druge sudionike koji se bave inovacijom u poljoprivrednom sektoru. Kako bi se osiguralo da cjelokupni sektor ima koristi od rezultata takvih projekata, trebali bi se objaviti njihovi rezultati na području inovacija i razmjene znanja unutar Unije i s trećim zemljama.

(46) Trebalo bi utvrditi ukupni iznos potpore Unije za ruralni razvoj iz okvira ove Uredbe za razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020., sukladno s višegodišnjim financijskim okvirom za razdoblje od 2014. do 2020. Dostupna odobrena sredstva trebalo bi indeksirati na temelju paušalnog iznosa za programiranje.

(47) Kako bi se olakšalo upravljanje fondovima EPFRR-a, potrebno je utvrditi jedinstvenu stopu doprinosa za podršku EPFRR-a programiranju ruralnog razvoja u odnosu na javne rashode u državama članicama. Kako bi se u obzir uzela iznimna važnost ili obilježja određenih vrsta djelatnosti, bilo bi potrebno odrediti posebne stope doprinosa u odnosu na određene vrste operacija. Kako bi se ublažila specifična ograničenja koja proizlaze iz razine razvijenosti, udaljenosti i otočnog smještaja, potrebno je utvrditi primjerenu stopu doprinosa EPFRR-a za slabije razvijene regije, najudaljenije regije iz UFEU-a te manje Egejske otoke, kao i za tranzicijske regije.

(48) Države članice trebale bi poduzeti sve potrebne korake kako bi osigurale mogućnost kontrole i nadzora svojih mjera ruralnog razvoja uključujući donošenje odgovarajućih odredbi. S tim ciljem upravljačko tijelo i agencija za plaćanja trebali bi donijeti ex ante procjenu te se provesti procjenu mjera tijekom cjelokupnog razdoblja provedbe programa. Mjere koje nisu u skladu s ovim uvjetom trebalo bi prilagoditi.

(49) Komisija i države članice trebale bi poduzeti sve nužne korake kako bi se osiguralo dobro upravljanje programima ruralnog razvoja. U tom bi smislu Komisija trebala provesti primjerene mjere i kontrole, a države članice poduzeti mjere kako bi se jamčilo valjano funkcioniranje njihovih sustava upravljanja.

▼B

(50) Jedinstveno upravljačko tijelo trebalo bi biti odgovorno za upravljanje i provedbu svakog pojedinačnog programa ruralnog razvoja. Njegove bi zadaće trebale biti navedene u ovoj Uredbi. Upravljačko tijelo trebalo bi biti u mogućnosti delegirati dio svojih zadaća, zadržavajući odgovornost za učinkovitost i ispravnost upravljanja. Ako program ruralnog razvoja sadrži tematske potprograme, upravljačko bi tijelo trebalo imati mogućnost imenovanja drugog tijela za upravljanje i provedbu tog potprograma, vezano uz financijska sredstva odobrena programom, uz osiguranje dobrog financijskog upravljanja navedenim potprogramima. Kad država članica upravlja više nego jednim programom, može se uspostaviti koordinacijsko tijelo kako bi se osigurala dosljednost.

(51) Svaki bi program ruralnog razvoja trebao podlijegati redovitom praćenju provedbe programa i napretka prema utvrđenim ciljevima programa. Budući da demonstracija i i poboljšanje učinka i učinkovitosti postupaka iz okvira EPFRR-a također ovisi o odgovarajućoj evaluaciji tijekom pripreme i provedbe programa te njegova dovršenja. Komisija i države članice trebale bi zajednički uspostaviti sustav praćenja i evaluacije u svrhu prikaza napretka i procjene učinka i učinkovitosti provedbe politike ruralnog razvoja.

(52) Kako bi se osigurala mogućnost prikupljanja podataka na razini Unije, niz zajedničkih pokazatelja trebao bi biti dio tog sustava praćenja i evaluacije. Ključne podatke o provedbi programa ruralnog razvoja trebalo bi evidentirati i održavati u elektroničkom obliku kako bi se olakšalo prikupljanje podataka. Stoga bi se od korisnika trebalo zahtijevati da dostave najnužnije podatke potrebne za praćenje i evaluaciju.

(53) Odgovornost za praćenje programa trebali bi dijeliti upravljačko tijelo i odbor za praćenje osnovan u tu svrhu. Odbora za praćenje trebao bi biti odgovoran za praćenje učinkovitosti provedbe programa. U tu bi svrhu trebalo utvrditi njegove odgovornosti.

(54) Praćenje programa trebalo bi uključivati sastavljanje godišnjeg izvješća o provedbi koje se upućuje Komisiji.

(55) Svaki bi program ruralnog razvoja trebao podlijegati evaluaciji u svrhu poboljšanja kvalitete i predstavljanja rezultata.

▼B

(56) Članci 107., 108. i 109. UFEU-a trebali bi se primjenjivati za potporu mjerama ruralnog razvoja iz okvira ove Uredbe. Neovisno o tom, s obzirom na posebne značajke poljoprivrednog sektora, te odredbe UFEU-a ne bi se trebale primjenjivati na mjere ruralnog razvoja koje se tiču djelatnosti na koje se primjenjuje članak 42. UFEU-a, koje se provode u sklopu ove Uredbe i sukladno s njom niti na plaćanja koja vrše države članice namijenjena za dodatno financiranje na nacionalnoj razini za djelatnosti ruralnog razvoja za koje se dodjeljuje potpora Unije te na koje se primjenjuje članak 42. UFEU-a.

(57) Nadalje, kako bi se osigurala dosljednost s mjerama ruralnog razvoja prihvatljivima za potporu Unije te kako bi se postupci pojednostavili, plaćanja koja vrše zemlje članice, namijenjena dodatnom financiranju na nacionalnoj razini za djelatnosti ruralnog razvoja za koje se odobrava potpora Unije i na koje se primjenjuje članak 42. UFEU-a, trebala bi se uključiti u program ruralnog razvoja za procjenu i odobrenje, sukladno odredbama ove Uredbe. Kako bi se osiguralo da se ne provodi dodatno nacionalno financiranje, osim ako ga Komisija nije odobrila, dotična država članica ne bi trebala provoditi predloženo dodatno financiranje za ruralni razvoj dok se ono ne odobri. O plaćanjima koja su izvršile države članice namijenjenim za dodatno nacionalno financiranje za djelatnosti ruralnog razvoja za koje je Unija odobrila potporu i na koja se ne primjenjuje članak 42. UFEU-a treba obavijestiti Komisiju, sukladno članku 108. stavku 3. UFEU-a, osim ako se nalaze u okviru Uredbe donesene sukladno Uredbi Vijeća 994/98 ([1]), i države članice ih ne bi trebale provoditi dok se ovaj postupak ne dovrši konačnim odobrenjem Komisije.

(58) Trebalo bi uspostaviti elektronički informacijski sustav radi omogućavanja učinkovite i sigurne razmjene podataka od zajedničkog interesa, kao i za bilježenje, održavanje i upravljanje ključnim podacima te za izvještavanje o praćenju i evaluaciji.

(59) Pravo Unije o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i na slobodni protok takvih podataka, osobito Uredba 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) i Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) trebalo bi se primjenjivati.

([1]) Uredba Vijeća (EZ) br. 994/98 od 7. svibnja 1998. o primjeni članaka 92. i 93. Ugovora o osnivanju Europske zajednice na određene kategorije horizontalnih državnih potpora (SL L 142, 14.5.1998., str. 1.)

([2]) Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

([3]) Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001, str. 1.).

▼B

(60) S ciljem nadopune ili izmjene određenih elemenata ove Uredbe koji nisu ključni, ovlast donošenja delegiranih akata sukladno članku 290. UFEU-a trebalo bi delegirati Komisiji. Od posebne je važnosti da Komisija provede odgovarajuća savjetovanja u pripremnoj fazi, uključujući na razini stručnjaka. Komisija bi trebala prilikom pripreme i sastavljanja delegiranih akata osigurati istovremeno, pravovremeno. i prikladno prosljeđivanje relevantnih dokumenta Europskom parlamentu i Vijeću.

(61) Ta bi ovlast trebala obuhvatiti uvjete pod kojima se pravna osoba smatra mladim poljoprivrednikom te utvrđivanje razdoblja počeka za stjecanje vještina, trajanje i sadržaj programâ razmjene poljoprivrednih gospodarstava i šuma i posjeta poljoprivrednim gospodarstvima i šumama. Trebala bi također obuhvatiti posebne programe Unije prema članku 17. stavku 1. točki (a) i značajke skupina proizvođača i vrste aktivnosti koji mogu primiti potporu na temelju članka 17. stavka 2., kao i na utvrđivanje uvjeta za sprečavanje narušavanja tržišnog natjecanja, sprečavanje diskriminacije proizvoda i izuzimanje trgovačkih marki iz potpore;

(62) Ta bi ovlast također trebala obuhvatiti: minimalni sadržaj poslovnih planova i kriterija koje države članice trebaju koristiti za utvrđivanje pragova iz članka 19. stavka 4.; definiciju minimalnih uvjeta zaštite okoliša za pošumljavanje i stvaranje šumskih područja; uvjete primjenjive na obveze vezane uz poljoprivredu, zaštitu okoliša i klimatske promjene u pogledu prelaska na ekstenzivno stočarstvo, obveze uzgoja lokalnih pasmina ugroženih poljoprivrednom proizvodnjom ili očuvanja genetskih resursa bilja kojemu prijeti genetska erozija, kao i na definiciju prihvatljivih djelatnosti za očuvanje i održivu uporabu i razvoj genetskih resursa. Također bi trebala obuhvatiti metodu izračuna koju treba koristiti kako bi se izbjeglo dvostruko financiranje praksi iz članka 43. Uredbe (EU) br. 1307/2013 za mjere za poljoprivredu, okoliš i klimu, ekološki uzgoj, mjere prema mreži Natura 2000. te mjere prema Okvirnoj direktivi o vodama; određivanje područja u kojima obveze vezane uz dobrobit životinja doprinose poboljšanju standarda u metodama proizvodnje; vrstu operacija prihvatljivih za potporu u okviru očuvanja i promicanja šumskih genetskih resursa; utvrđivanje obilježja pilot-projekata, klastera, mreža, kratkih lanaca opskrbe i lokalnih tržišta koji udovoljavaju uvjetima za primanje potpore u okviru mjere suradnje, kao i što se tiče uvjeta za dodjelu pomoći za vrste djelatnosti navedene u okviru te mjere.

▼B

(63) Nadalje, ta bi ovlast trebala obuhvatiti minimalno i maksimalno trajanje komercijalnih kredita za uzajamne fondove obuhvaćene mjerom za upravljanje rizikom iz ove Uredbe; uvjete pod kojima se troškovi vezani uz ugovore o leasingu ili rabljenu opremu mogu smatrati prihvatljivim troškovima ulaganja, kao i utvrđivanje vrsta infrastrukture za obnovljivu energiju prihvatljive za ulaganja; uvjete koji se primjenjuju na pretvorbu ili prilagodbu obveza u okviru mjera iz članaka 28., 29., 33. i 34., kao i utvrđivanje drugih situacija u kojima se ne traži povrat novca za pomoć. Također bi trebala obuhvatiti: preispitivanje gornjih granica iz Priloga I.; uvjete pod kojima potpora koju je odobrila Komisija u skladu s Uredbom (EZ) br. 1698/2005 može biti integrirana u potporu koja se dodjeljuje u skladu s ovom Uredbom, uključujući potporu za tehničku pomoć i za ex post evaluacije, kako bi se olakšao neometan prijelaz iz sustava uspostavljenog Uredbom (EZ) br. 1698/2005 na sustav koji se uspostavlja ovom Uredbom. Kako bi se uzeo u obzir Ugovor o pristupanju Republike Hrvatske, ti bi delegirani akti po potrebi također trebali obuhvatiti, za Hrvatsku, i prijelaz iz potpore za ruralni razvoj na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 1085/2006 ([1]).

(64) Kako bi se osigurali jednaki uvjeti za provedbu ove Uredbe, Komisiji treba dodijeliti provedbene ovlasti, s obzirom na sadržaj programâ ruralnog razvoja i nacionalnih okvira, odobravanja programâ i njihovih izmjene, postupke i rasporede za odobravanje programâ, postupke i rasporede za odobravanje i izmjenu programa i nacionalnih okvira, uključujući njihovo stupanje na snagu i učestalost podnošenja, pravila o metodama plaćanja za troškove prijenosa znanja sudionikâ i informativne djelatnosti, posebne uvjete za provedbu mjera ruralnog razvoja, strukturu i rad mreža koji se utvrđuju ovom Uredbom, zahtjeve za informiranje i prodmidžbu, donošenje sustava za praćenje i evaluaciju, propise za rad informacijskog sustava i pravila koja se tiču predstavljanja godišnjeg izvješća o provedbi. Navedene se ovlasti trebaju izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]).

(65) Od Europskog nadzornika za zaštitu podataka je zatraženo i dobiveno mišljenje 14. prosinca 2011. ([3]).

(66) Zbog hitnosti pripreme neometane provedbe predviđenih mjera, ova bi Uredba trebala stupiti na snagu na dan njezine objave u *Službenom listu Europske unije*.

([1]) Uredba Vijeća (EZ) br. 1085/2006 od 17. srpnja 2006. o uspostavi instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) (SL L 170, 29.6.2007., str. 1.).

([2]) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

([3]) SL C 35, 9.2.2012., str. 1.

▼B

(67) Novi program potpore koji donosi ova Uredba zamjenjuje program potpore utvrđen Uredbom (EZ) br. 1698/2005. Uredbu (EZ) br. 1698/2005 stoga bi trebalo staviti izvan snage,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

GLAVA I.

CILJEVI I STRATEGIJA

POGLAVLJE I.

Predmet i definicije

Članak 1.

Predmet

1. Ova Uredba utvrđuje opće propise koji uređuju potporu Unije za ruralni razvoj koju financira Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj („EPFRR”), koji je utvrđen Uredbom (EU) br. 1306/2013. Ona postavlja ciljeve kojima politika ruralnog razvoja treba doprinijeti te relevantne prioritete Unije za ruralni razvoj. Ona prikazuje strateški kontekst politike ruralnog razvoja i definira mjere politike ruralnog razvoja Također, ona utvrđuje pravila o programiranju, umrežavanju, upravljanju, praćenju i evaluaciji na temelju odgovornosti koje dijele države članice i Komisija te pravila za osiguravanje koordinacije između EPFRR-a i drugih instrumenata Unije.

2. Ova Uredba dopunjuje odredbe dijela drugog Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]).

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije „program”, „djelatnost”, „korisnik” „lokalna razvojna strategija kojom upravlja lokalna zajednica”, „javni rashodi”, „MSP”, „dovršena aktivnost” i „financijski instrumenti”,kako su utvrđene ili kako se na njih poziva u članku 2. te „slabije razvijene regije” i „tranzicijske regije” kako su utvrđene u članku 90. stavku 2. točkama (a) i (b) Uredbe (EU) br. 1303/2013.

([1]) Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (Vidi stranicu 549 ovog Službenog lista)

▼B

Osim toga, primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „programiranje” znači proces organizacije, donošenja odluka te raspodjele financijskih resursa u nekoliko faza, s uključivanjem partnerâ, namijenjeno provedbi, na višegodišnjoj osnovi, zajedničkog djelovanja Unije i država članica kako bi se postigli prioriteti Unije za ruralni razvoj.

(b) „regija” znači teritorijalna jedinica koja odgovara razini 1 ili 2 Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku (NUTS razine 1 i 2) u smislu Uredbe (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]);

(c) „mjera” znači niz djelatnosti koje doprinose jednom ili više prioriteta Unije za ruralni razvoj;

(d) „stopa potpore” znači stopa javnih doprinosa nekoj djelatnosti;

(e) „transakcijski trošak” znači dodatni trošak vezan uz ispunjenje obveze, ali koji se ne može izravno pripisati njezinoj provedbi ili nije uključen u troškove ili izgubljeni prihod koji se izravno nadoknađuje; i koji se može izračunati na temelju standardnih troškova;

(f) „poljoprivredna površina” znači bilo koja površina koja se koristi kao obradivo zemljište, trajni travnjak, trajni pašnjak ili trajni nasad kako se navodi u članku 4. Uredbe (EU) br. 1307/2013;

(g) „gospodarski gubici” znači svaki dodatni trošak koji nastane poljoprivredniku kao posljedica iznimnih mjera koje je poljoprivrednik poduzeo radi smanjenja ponude na dotičnom tržištu, ili bilo koji znatni gubitak pri proizvodnji;

(h) „nepovoljna klimatska prilika” znači vremenski uvjeti kao što su mraz, oluje i tuča, led, jaka kiša ili velika suša, koji se mogu izjednačiti s elementarnom nepogodom;

(i) „bolesti životinja” znači bolesti navedene u popisu bolesti životinja koji je ustanovila Svjetska organizacija za zdravlje životinja ili u Prilogu Odluci Vijeća 2009/470/EZ ([2]);

(j) „okolišni incident” znači specifična pojava zagađenja, onečišćenja ili degradacije kvalitete okoliša koja je vezana uz specifičan događaj i ograničenog je zemljopisnog područja; ali ne obuhvaća opće okolišne rizike koji nisu povezani s određenim događajem, kao što su klimatske promjene ili atmosfersko zagađenje;

(k) „elementarna nepogoda” znači prirodna pojava biotičke ili abiotičke naravi koja dovodi do važnih poremećaja u sustavu poljoprivredne proizvodnje ili šumskih struktura, uzrokujući s vremenom značajnu gospodarsku štetu u sektorima poljoprivrede ili šumarstva;

([1]) Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS)(SL L 154, 21.5.2013., str. 1.).

([2]) Odluka Vijeća 2009/470/EZ od 25. svibnja 2009. o troškovima u području veterinarstva (SL L 155, 18.6.2009., str. 30.).

▼B

(l) „katastrofalan događaj” znači nepredviđena pojava biotičke ili abiotičke naravi nastalu ljudskim djelovanjem koja dovodi do značajnih poremećaja u sustavu poljoprivredne proizvodnje ili šumskih struktura, uzrokujući s vremenom značajnu gospodarsku štetu u sektorima poljoprivrede ili šumarstva;

(m) „kratak lanac opskrbe”: znači lanac opskrbe koji uključuje ograničen broj gospodarskih subjekata, posvećen suradnji, lokalnom gospodarskom razvoju i bliskim zemljopisnim i društvenim vezama između proizvođača, prerađivača i potrošača;

(n) „mladi poljoprivrednik” znači osoba koja nije starija od 40 godina u trenutku predaje zahtjeva, koja posjeduje adekvatnu stručnu spremu i vještine te po prvi put na jednom poljoprivrednom gospodarstvu preuzima dužnost upravitelja tog poljoprivrednog gospodarstva;

(o) „tematski ciljevi” znači tematski ciljevi definirani u članku 9. Uredbe (EU) br. 1303/2013.

(p) „Zajednički strateški okvir” („ZSO”) znači Zajednički strateški okvir iz članka 10. Uredbe (EU) br. 1303/2013;

(q) „klaster” znači okupljanje neovisnih poduzeća, uključujući novoosnovana poduzeća, mala, srednja i velika poduzeća kao i savjetodavna tijela i/ili istraživačke organizacije – stvoreno za poticanje gospodarske/inovativne aktivnosti promoviranjem intenzivnih interakcija, dijeljenja prostora i razmjene znanja i stručnog znanja, kao i učinkovitim doprinosom prenošenju znanja, umrežavanju i širenju informacija među poduzećima u klasteru;

(r) „šuma” znači površina zemljišta koja obuhvaća više od 0,5 hektara, sa stablima višim od 5 metara i krošnjama koje pokrivaju više od 10 posto površine, ili stablima koja mogu doseći te vrijednosti in situ i ne uključuje zemljište koje se u prvom redu koristi kao poljoprivredno ili urbano zemljište, u skladu sa stavkom 2.

2. Država članica ili regija može izabrati primjenu definicije šume, različite od one u stavku 1. točki (r), koja se temelji na postojećem nacionalnom pravu ili evidencijskom sustavu. Države članice ili regije utvrđuju takvu definiciju u programu ruralnog razvoja;

3. Kako bi se osigurao usklađen pristup u odnosu prema korisnicima i kako bi se uzela u obzir potreba za razdobljem prilagodbe, vezano uz definiciju mladih poljoprivrednika utvrđenu u stavku 1. točki (n), Komisija je ovlaštena, sukladno članku 83., donijeti delegirane akte vezane uz uvjete prema kojima se pravna osoba može smatrati „mladim poljoprivrednikom”, te uz utvrđivanje razdoblja počeka za stjecanje stručnih vještina.

▼B

POGLAVLJE II.

Misija, ciljevi i prioriteti

Članak 3.

Misija

EPFRR doprinosi Strategiji Europa 2020. promicanjem održivog ruralnog razvoja diljem Unije nadopunjujući druge instrumente ZPP-a, kohezijsku politiku i zajedničku ribarstvenu politiku. On doprinosi razvoju teritorijalno i okolišno uravnoteženijeg, klimatski povoljnijeg i otpornijeg, konkurentnijeg te inovativnijeg poljoprivrednog sektora Unije. Ona također doprinosi razvoju ruralnih područja.

Članak 4.

Ciljevi

U sklopu općeg okvira ZPP-a, potpora za ruralni razvoj, uključujući za aktivnosti u prehrambenom kao i neprehrambenom sektoru i u šumarstvu, doprinosi postizanju sljedećih ciljeva:

(a) poticanju konkurentnosti poljoprivrede;

(b) osiguravanju održivog upravljanja prirodnim resursima i akcije protiv klimatskih promjena;

(c) postizanju uravnoteženog teritorijalnog razvoja ruralnih gospodarstava i zajednica, uključujući stvaranje i zadržavanje radnih mjesta.

Članak 5.

Prioriteti Unije za ruralni razvoj

Postizanje ciljeva ruralnog razvoja, koji doprinose strategiji Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast, provodi se kroz sljedećih šest prioriteta Unije za ruralni razvoj koji odražavaju relevantne tematske ciljeve ZSO-a:

1. poticanje prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima s naglaskom na sljedeća područja:

   (a) poticanje inovacija, suradnje i razvoja baze znanja u ruralnim područjima;

   (b) jačanje poveznica između poljoprivrede, proizvodnje hrane i šumarstva te istraživanja i inovacija, uključujući u svrhu poboljšanog upravljanja okolišem i okolišne učinkovitosti;

   (c) poticanje cjeloživotnog učenja i stručne izobrazbe u sektorima poljoprivrede i šumarstva.

▼B

2. jačanje isplativosti poljoprivrednog gospodarstva i konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede u svim regijama te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama, s naglaskom na sljedeća područja:

   (a) poboljšanje gospodarskih rezultata svih poljoprivrednih gospodarstava i olakšavanje restrukturiranja i modernizacije, osobito s ciljem povećanja sudjelovanja u tržištu i tržišne usmjerenosti, kao i poljoprivredne diversifikacije;

   (b) olakšavanje ulaska poljoprivrednika s odgovarajućom izobrazbom u sektor poljoprivrede, a pogotovo generacijske obnove.

3. promicanje organizacije lanca opskrbe hranom, uključujući preradu i plasiranje poljoprivrednih proizvoda na tržište, dobrobit životinja te upravljanje rizikom u poljoprivredi, s naglaskom na sljedeća područja:

   (a) poboljšanje konkurentnosti primarnih proizvođača njihovom boljom integracijom u poljoprivredno-prehrambeni lanac putem programa kvalitete, dodajući vrijednost poljoprivrednim proizvodima, putem promoviranja na lokalnim tržištima i u kratkim krugovima opskrbe, skupina proizvođača i organizacija i međustrukovnih organizacija;

   (b) potporu sprečavanju rizika i upravljanju rizikom u poljoprivrednom gospodarstvu.

4. obnovu, očuvanje i poboljšanje ekosustava povezanih s poljoprivredom i šumarstvom, s naglaskom na sljedeća područja:

   (a) obnovu, očuvanje i povećanje bioraznolikosti, uključujući u područjima mreže Natura 2000.i u područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima i poljoprivredu velike prirodne vrijednosti, kao istanje europskih krajobraza;

   (b) bolje upravljanje vodama, uključujući upravljanje gnojivima i pesticidima;

   (c) sprečavanje erozije tla i bolje upravljanje tlom.

5. promicanje učinkovitosti resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika otpornom na klimatske promjene u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru, s naglaskom na sljedeća područja:

   (a) povećanje učinkovitosti u korištenju voda u poljoprivredi;

   (b) povećanje učinkovitosti u korištenju energije u poljoprivredi i preradi hrane;

   (c) olakšavanje opskrbe i korištenja obnovljivih izvora energije, nusproizvoda, otpada i ostataka te drugih neprehrambenih sirovina u svrhu biogospodarstva;

   (d) smanjenje emisija stakleničkih plinova i amonijaka koje uzrokuje poljoprivredna djelatnost;

   (e) poticanje pohrane i sekvestracije ugljika u poljoprivredi i šumarstvu;

▼B

6. promicanje društvene uključenosti, suzbijanje siromaštva te gospodarskog razvoja u ruralnim područjima, s naglaskom na sljedeća područja:

(a) olakšavanje diversifikacije, stvaranja i razvoja malih poduzeća kao i otvaranje radnih mjesta;

(b) poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima;

(c) jačanje dostupnosti, korištenja i kvalitete informacijsko-komunikacijskih tehnologija (ICT) u ruralnim područjima.

Svi ti prioriteti doprinose glavnim ciljevima inovacije, okoliša te prilagodbe klimatskim promjenama i njihova ublažavanja. Programima može biti obuhvaćeno manje od šest prioriteta ako je to opravdano na temelju snaga, slabosti, prilika i prijetnji („SWOT”) i ex ante evaluacije. Svaki program obuhvaća najmanje četiri prioriteta. Kad država članica prijavljuje nacionalni program i niz regionalnih programa, nacionalni program može obuhvaćati manje od četiri prioriteta.

U programe se mogu uključiti druga značajna područja kako bi se bavilo nekim od prioriteta ako je to opravdano i mjerljivo.

GLAVA II.

PROGRAMIRANJE

POGLAVLJE I.

Sadržaj programiranja

Članak 6.

Programi ruralnog razvoja

1. EPFRR djeluje u državama članicama putem programa ruralnog razvoja. Tim se programima provodi strategija za postizanje prioriteta Unije za ruralni razvoj kroz niz mjera, kako je određeno u glavi III. Za postizanje ciljeva ruralnog razvoja temeljenog na prioritetima Unije traži se pomoć EPFRR-a.

2. Država članica može prijaviti ili jedinstveni program za čitav svoj teritorij ili niz regionalnih programa. Alternativno, u propisno opravdanim slučajevima, država članica može poslati nacionalni program i niz regionalnih programa. Ako država članica prijavljuje nacionalni program i niz regionalnih programa, mjere i/ili druge vrste djelatnosti programiraju se na nacionalnoj ili regionalnoj razini te se mora osigurati usklađenost između strategija nacionalnih i regionalnih programa.

▼B

3. Države članice s regionalnim programima mogu također podnijeti na odobrenje u skladu s člankom 10. stavkom 2. nacionalni okvir koji sadrži zajedničke elemente tih programa bez odvojene dodjele proračunskih sredstava.

Nacionalni okviri država članica s regionalnim programima također mogu sadržavati tablicu koja prikazuje, po regiji i po godini, ukupan doprinos EPFRR-a za dotičnu državu članicu za cjelokupno razdoblje programiranja.

Članak 7.

Tematski potprogrami

1. Kako bi doprinijele postizanju prioriteta Unije za ruralni razvoj, države članice mogu u sklopu svojih programa ruralnog razvoja uključiti tematske potprograme koji rješavaju specifične potrebe. Takvi tematski potprogrami mogu se, između ostalog, odnositi na:

(a) mlade poljoprivrednike;

(b) mala poljoprivredna gospodarstva kako se navodi u članku 19. stavku 2. trećem podstavku;

(c) planinska područja kako se navodi u članku 32. stavku 2.

(d) kratke lance opskrbe;

(e) žene u ruralnim područjima;

(f) prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje te bioraznolikost.

Okvirni popis mjera i vrsta djelatnosti od osobite važnosti za svaki tematski potprogram utvrđen je u Prilogu IV.

2. Tematski potprogrami također mogu rješavati specifične potrebe vezane uz restrukturiranje poljoprivrednih sektora sa značajnim utjecajem na razvoj određenog ruralnog područja.

3. Stope potpore utvrđene u Prilogu II. mogu se povećati za 10 dodatnih postotnih bodova za djelatnosti koje primaju potporu u okviru tematskih potprograma vezanih uz mala poljoprivredna gospodarstva i kratke lance opskrbe, prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje te bioraznolikost. Vezano uz mlade poljoprivrednike i planinska područja, maksimalne stope potpore mogu se povećati sukladno Prilogu II. Međutim, maksimalna kombinirana stopa potpore ne premašuje 90 %.

Članak 8

Sadržaj programâ ruralnog razvoja

1. Osim elemenata navedenih u članku 27. Uredbe (EU) br. 1303/2013, svaki program ruralnog razvoja uključuje:

(a) ex ante evaluaciju, kako se navodi u članku 55. Uredbe (EU) br. 1303/2013;

▼B

(b) SWOT analizu situacije i utvrđivanje potreba koje trebaju biti zadovoljene u geografskom području obuhvaćenom programom.

Analiza se strukturira prema prioritetima Unije za ruralni razvoj. Specifične potrebe vezane uz okoliš, ublažavanje klimatskih promjena i njihovu prilagodbu te inovacije ocjenjuju se u vezi svih prioriteta Unije za ruralni razvoj, radi utvrđivanja relevantnih odgovora u ovim trima područjima, na razini svakog prioriteta;

(c) opis strategije koja pokazuje:

i. da su postavljeni odgovarajući ciljevi za svako žarišno područje u sklopu prioriteta Unije za ruralni razvoj uključenih u program, utemeljeni na zajedničkim pokazateljima kako se navodi u članku 69. te, prema potrebi, na temelju pokazatelja za određeni program;

ii. da su odabrane relevantne kombinacije mjera u odnosu na svako žarišno područje prioriteta Unije za ruralni razvoj uključen u program, utemeljene na zdravoj logici intervencije koju podupire ex ante evaluacija iz točke (a) i analiza iz točke (b);

iii. da je dodjela financijskih resursa mjerama programa opravdana i primjerena za postizanje utvrđenih ciljeva;

iv. da se uzimaju u obzir specifične potrebe povezane sa specifičnim uvjetima na regionalnoj ili podregionalnoj razini i da se konkretno rješavaju kroz odgovarajuće kombinacije mjera ili tematske potprograme;

v. da je u program integriran odgovarajući pristup prema inovacijama s ciljem ostvarivanja prioriteta Unije za ruralni razvoj, uključujući EPI program za poljoprivrednu produktivnost i održivost, za okoliš, uključujući specifične potrebe područja mreže Natura 2000., i za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje;

vi. da su poduzete mjere za osiguranje dostupnosti dostatnih savjetodavnih kapaciteta vezano uz regulatorne zahtjeve i uz aktivnosti koje se odnose na inovacije;

(d) za svaki ex ante uvjet, utvrđen u skladu s člankom 19. i dijelom II. Priloga XI. Uredbi (EU) br. 1303/2013 za opće ex ante uvjete, i u skladu s Prilogom V. ovoj Uredbi, procjene koje se od ex ante uvjeta primjenjuju na program i koji su ispunjeni na dan podnošenja sporazuma o partnerstvu i programa. Ako važeći ex ante uvjeti nisu ispunjeni, program sadrži opis aktivnosti koje treba poduzeti, odgovorna tijela i raspored za takve aktivnosti u skladu sa sažetkom predanim u Sporazumu o partnerstvu.

(e) opis okvira uspješnosti koji je uspostavljen za potrebe članka 19. Uredbe (EU) br. 1303/2013;

(f) opis svake od odabranih mjera;

▼B

(g) plan evaluacije iz članka 56. Uredbe (EU) br. 1303/2013. Države članice osiguravaju dostatne resurse za rješavanje utvrđenih potreba i osiguranje odgovarajućeg praćenja i evaluacije;

(h) plan financiranja koji sadržava:

i. tablicu koja određuje, u skladu s člankom 58. stavkom 4., ukupan doprinos EPFRR-a planiran za svaku godinu. Kada je primjenjivo, ova tablica prikazuje odvojeno, unutar ukupnog doprinosa EPFRR-a, sredstva odobrena za slabije razvijene regije i sredstva prenesena u EPFRR, sukladno članku 7. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013. Planirani godišnji doprinos EPFRR-a mora odgovarati višegodišnjem financijskom okviru;

ii. tablicu koja prikazuje, za svaku mjeru, za svaku vrstu djelatnosti sa specifičnom stopom doprinosa EPFRR-a i za tehničku pomoć, ukupni planirani doprinos Unije te primjenjivu stopu doprinosa EPFRR-a. Gdje je primjenjivo, ova tablica prikazuje posebno stopu doprinosa EPFRR-a za slabije razvijene regije i za druge regije;

(i) plan pokazatelja, podijeljen na žarišna područja, koji sadrži ciljeve iz članka 8. stavka 1. točke (c) podtočke i. te planirane rezultate i planirane troškove svake mjere ruralnog razvoja odabrane u odnosu na odgovarajuće žarišno područje;

(j) prema potrebi, tablicu dodatnog nacionalnog financiranja po mjeri u skladu s člankom 82.;

(k) prema potrebi, popis programa potpore na koje se primjenjuje članak 88. stavak 1. koji će se koristiti za provedbu programa;

(l) podatke o komplementarnosti s mjerama koje se financiraju putem drugih zajedničkih instrumenata poljoprivredne politike, i iz europskih strukturnih i investicijskih fondova („ESI”);

(m) načine provedbe programa uključujući:

i. imenovanje svih tijela iz članka 65. stavka 2. od strane država članica i, informativno, sažeti opis strukture upravljanja i kontrole;

ii. opis postupaka praćenja i evaluacije kao i sastav odbora za praćenje;

iii. odredbe kojima se osigurava promoviranje programa, uključujući preko nacionalne ruralne mreže iz članka 54.;

iv. opis pristupa kojim se utvrđuju načela vezana uz uspostavu kriterija odabira za djelatnosti i strategije lokalnog razvoja koji u obzir uzima relevantne ciljeve; u ovom kontekstu, države članice mogu osigurati da se prednost pruži MSP-ima povezanim s poljoprivrednim i šumarskim sektorom.

▼B

v. vezano uz lokalni razvoj, prema potrebi, opis mehanizama za osiguravanje usklađenosti između aktivnosti predviđenih lokalnim razvojnim strategijama, mjerom „suradnje” iz članka 35. te mjerom „temeljnih usluga i obnove sela u ruralnim područjima” iz članka 20. uključujući poveznice između urbanih i ruralnih područja;

(n) aktivnosti poduzete kako bi se uključili partneri iz članka 5. Uredbe (EU) br. 1303/2013 i sažetak rezultata dogovora s partnerima;

(o) prema potrebi, strukturu nacionalne ruralne mreže iz članka 55. stavka 3. te odredbe o njezinu upravljanju, koje bi činile temelj njezinih godišnjih akcijskih planova.

2. Ako su tematski potprogrami uključeni u program ruralnog razvoja, svaki potprogram uključuje:

(a) specifičnu analizu situacije utemeljenu na SWOT metodolodiji i utvrđivanje potreba koje potprogram treba zadovoljiti;

(b) specifične ciljeve na razini potprograma te niz mjera koje se temelje na jasnoj definiciji interventne logike potprogramâ, uključujući procjenu očekivanih doprinosa mjera odabranih za postizanje ciljeva;

(c) odvojen poseban plan pokazatelja, s planiranim rezultatima i planiranim troškovima za svaku mjeru ruralnog razvoja odabranu u odnosu na odgovarajuće žarišno područje.

3. Komisija donosi provedbene akte kojima utvrđuje pravila predstavljanja elemenata iz stavaka 1. i 2. programâ ruralnog razvoja te pravila za sadržaj nacionalnih okvira iz članka 7. stavka 3. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 84.

POGLAVLJE II.

Priprema, odobrenje i izmjena programa ruralnog razvoja

Članak 9.

Ex ante uvjeti

Osim općih ex ante uvjeta iz dijela II. Priloga XI. Uredbi (EU) br. 1303/2013, ex ante uvjeti iz Priloga V. ovoj Uredbi primjenjuju se na programiranje EPFRR-a ako su relevantni i primjenjivi na specifične ciljeve koji se razvijaju unutar prioriteta programa.

▼B

Članak 10.

Odobrenje programa ruralnog razvoja

1. Države članice Komisiji podnose prijedlog svakog programa ruralnog razvoja koji sadrži podatke iz članka 9.

2. Komisija svaki program ruralnog razvoja odobrava provedbenim aktom.

Članak 11.

Izmjena programa ruralnog razvoja

Zahtjevi država članica za izmjenu programâ odobravaju se u skladu sa sljedećim postupcima:

(a) Komisija odlučuje provedbenim aktima o zahtjevima za izmjenom programa koji se odnose na jedno ili više od sljedećeg:

i. promjenu strategije programa izmjenom više od 50 % u kvantificiranom cilju povezanom sa žarišnim područjem;

ii. promjenu stope doprinosa EPFRR-a za jednu ili više mjera;

iii. promjenu cjelokupnog doprinosa Unije ili njegove godišnje raspodjele na razini programa;

(b) Komisija odobrava provedbenim aktima zahtjeve za izmjenu programa u svim drugim slučajevima. Osobito se odnose na:

i. uvođenje ili povlačenje mjera ili vrsta djelatnosti;

ii. promjene opisa mjera, uključujući promjene uvjeta prihvatljivosti.

iii. prijenos sredstava između mjera provedenih u okviru različitih stopa doprinosa EPFRR-a;

Međutim, za potrebe točke (b) podtočki i., ii. i točke (b) podtočke iii. ako je prijenos sredstava manji od 20 % dodjele nekoj mjeri i manji od 5 % ukupnog doprinosa EPFRR-a programu, smatra se da je odobrenje izdano ako Komisija nije donijela odluku o zahtjevu po isteku razdoblja od 42 radna dana od zaprimanja zahtjeva. To razdoblje ne uključuje razdoblje koje počinje na dan nakon datuma kada je Komisija poslala svoja očitovanja državi članici i završava na dan kada je država članica odgovorila na očitovanje.

(c) Države članice ne trebaju ishoditi odobrenje Komisije za ispravke isključivo administrativne ili uredničke prirode koji ne utječe na provedbu politike i mjera. Države članice obavješćuju Komisiju o takvim izmjenama.

▼B

Članak 12.

Pravila o postupcima i rokovima

Komisija donosi provedbene akte donosi propise o postupcima i rokovima za:

(a) odobrenje programa ruralnog razvoja i nacionalnih okvira;

(b) podnošenje i odobrenje prijedloga o izmjenama programa ruralnog razvoja i prijedlogâ o izmjenama nacionalnih okvira, uključujući njihovo stupanje na snagu te učestalost kojom ih treba podnositi tijekom programskog razdoblja.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 84.

GLAVA III.

POTPORA RURALNOM RAZVOJU

POGLAVLJE I.

Mjere

Članak 13.

Mjere

Svaka mjera ruralnog razvoja programira se s ciljem izričitog doprinosa postizanju jednog ili više prioriteta Unije za ruralni razvoj. Indikativan popis mjera od osobite važnosti za prioritete Unije naveden je u Prilogu VI.

Članak 14.

Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja

1. Potpora iz okvira ove mjere pokriva strukovno osposobljavanje i aktivnosti stjecanja vještina, demonstracijske aktivnosti i informativne aktivnosti. Strukovno osposobljavanje i aktivnosti za stjecanje vještina mogu uključivati tečajeve, radionice i poduku.

Potpora također može pokrivati kratke razmjene u upravljanju poljoprivrednim gospodarstvom i šumama, kao i posjete poljoprivrednim gospodarstvima i šumama.

2. Potpora iz okvira ove mjere dodjeljuje se u korist osoba uključenih u poljoprivredni, prehrambeni ili šumarski sektor, upraviteljima zemljišta i drugim gospodarskim subjektima, odnosno MSP-ima koji djeluju u ruralnim područjima.

Korisnik potpore provoditelj je osposobljavanja ili druge aktivnosti prijenosa znanja ili informacija.

▼B

3. Potpora iz okvira ove mjere ne uključuje tečajeve poduke ili obuke koji čine dio uobičajenih obrazovnih programa ili sustava na razini srednje škole ili na višoj razini.

Tijela koja pružaju usluge prijenosa znanja i informacija posjeduju primjerene kapacitete u smislu stručnosti osoblja i redovne obuke za izvršavanje ove zadaće.

4. Prihvatljivi troškovi iz okvira ove mjere su troškovi organizacije i izvršenja prijenosa znanja ili informativnih aktivnosti. U slučaju pokaznih projekata, potpora također može pokrivati relevantne troškove ulaganja. Troškovi putovanja, smještaja i dnevnica sudionika, kao i troškovi zamjene poljoprivrednika također su prihvatljivi za potporu. Korisniku se plaćaju svi troškovi utvrđeni u okviru ovog stavka.

5. Kako bi se osiguralo da se programi razmjene u poljoprivrednom gospodarstvu i šumarstvu i posjete jasno razgraničeni u odnosu na slične aktivnosti u okviru drugih programa Unije, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 83. u vezi s trajanjem i sadržajem programa razmjene u poljoprivrednom gospodarstvu i šumarstvu i posjeta poljoprivrednim gospodarstvima i šumama.

6. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o načinima plaćanja za troškove sudionika, uključujući upotrebom vaučera ili drugih sličnih oblika.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 84.

Članak 15.

Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima

1. Potpora iz okvira ove mjere dodjeljuje se s ciljem:

(a) pomoći poljoprivrednicima, mladim poljoprivrednicima kako su definirani u ovoj Uredbi, posjednicima šuma, drugim upraviteljima zemljišta i MSP-ima u ruralnim područjima, kako bi korištenjem savjetodavne službe poboljšali gospodarske rezultate, okolišnu učinkovitost, aktivnosti vezane uz zaštitu klime te otpornost svojega gospodarstva, poduzeća i/ili ulaganja;

(b) promicanja uspostave službi za upravljanje i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima te savjetodavnih službi, uključujući savjetodavni sustav za poljoprivredna gospodarstva iz članaka od 12. do 14. Uredbe (EU) br. 1306/2013;

(c) promicanja osposobljavanja savjetnika.

2. Korisnik potpore iz stavka 1. točaka (a) i (c) pružatelj je savjetodavnih usluga ili izvršitelj aktivnosti osposobljavanja. Potpora iz okvira stavka 1. točke (b) dodjeljuje se tijelu ili subjektu odabranom za osnivanje službi za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom, pomoć poljoprivrednom gospodarstvu ili savjetodavnim službama za poljoprivredna gospodarstva ili šumarstvo.

▼B

3. Tijela ili subjekti odabrani za pružanje savjetodavnih usluga posjeduju odgovarajuće resurse u smislu osoblja s odgovarajućom stručnom spremom te savjetodavnim iskustvom i pouzdanošću vezano uz područja za koja provode savjetovanje. Korisnici u okviru ove mjere biraju se putem poziva za podnošenje ponuda. Postupkom odabira upravlja zakon o javnoj nabavi te je otvoren kako javnim tako i privatnim subjektima. Objektivan je i isključuje kandidate sa sukobom interesa.

Pri savjetovanju, savjetodavne službe poštuju obveze tajnosti iz članka 13. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

4. Savjetovanje za pojedine poljoprivrednike, mlade poljoprivrednike kako su definirani u ovoj Uredbi i ostale upravitelje zemljišta veže se uz najmanje jedan prioritet Unije za ruralni razvoj i obuhvaća najmanje jedan od sljedećih elemenata:

(a) obveze na razini poljoprivrednog gospodarstva koje proizlaze iz propisanih uvjeta upravljanja i/ili standardâ za dobre uvjete u poljoprivredi i uvjete zaštite okoliša iz glave VI. poglavlja I. Uredbe (EU) br. 1306/2013;

(b) prema potrebi, poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš, kako je utvrđeno u glavi III. poglavlju 3. Uredbe (EU) br. 1307/2013 [DP] te održavanje poljoprivredne površine iz članka 4. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) br. 1307/2013;

(c) mjere na razini poljoprivrednog gospodarstva predviđene u programima ruralnog razvoja za modernizaciju poljoprivrednih gospodarstava, razvijanje konkurentnosti, sektorsku integraciju, inovacije, tržišnu orijentaciju i poticanje poduzetništva;

(d) zahtjeve kako ih definiraju države članice za provedbu članka 11. stavka 3. Okvirne direktive o vodama;

(e) zahtjeve kako ih definiraju države članice za provedbu članka 55. Uredbe (EZ) br. 1107/2009, posebno usklađenost s općim načelima integrirane zaštite bilja iz članka 14. Direktive 2009/128/EZ; ili

(f) ako je relvantno, standarde sigurnosti na radu ili standarde sigurnosti vezane uz poljoprivredno gospodarstvo;

(g) posebno savjetovanje za poljoprivrednike koji po prvi put uspostavljaju poljoprivredno gospodarstvo.

Savjeti se također mogu odnositi na druga pitanja, a posebno informacije vezane uz prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje, bioraznolikost i zaštitu voda kako je utvrđeno u Prilogu I. Uredbi (EU) br. 1307/2013 ili pitanja vezana uz gospodarske rezultate te okolišnu učinkovitost poljoprivrednog gospodarstva, uključujući aspekte konkurentnosti. To može uključivati savjete o razvoju kratkih lanaca opskrbe, ekološkom uzgoju i zdravstvenim aspektima stočarske proizvodnje.

▼B

5. Savjetovanje posjednicima šuma minimalno obuhvaća važeće obveze iz okvira Direktiva 92/43/EEZ, 2009/147/EZ i Okvirna direktiva o vodama. Savjetovanje također može obuhvaćati druga pitanja vezana uz gospodarske rezultate i okolišnu učinkovitost šumarskog gospodarstva.

6. Savjetovanje MSP-ima može obuhvaćati pitanja vezana uz gospodarske rezultate i okolišnu učinkovitost.

7. Ako je valjano opravdano i primjereno, savjetovanje se može dijelom održati grupno, uzimajući u obzir položaj pojedinačnih korisnika savjetodavnih službi.

8. Potpora iz stavka 1. točaka (a) i (c) ograničava se na najviše iznose utvrđene u Prilogu I. Potpora iz stavka 1. točke (b) degresivna je tijekom razdoblja od najviše pet godina od uspostave.

Članak 16.

Programi kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu

1. Potpora iz okvira ove mjere odnosi se na poljoprivrednike i skupine poljoprivrednika koji prvi put sudjeluju u:

(a) programima kvalitete utvrđenima sljedećim uredbama i odredbama:

i. Uredbom (EU) 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([1])

ii. Uredbom Vijeća (EZ) br. 834/2007 ([2]);

iii. Uredbom (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]);

iv. Uredbom Vijeća (EEZ) br. 1601/91 ([4]);

v. dijelom II., glavom II., poglavljem I., odjeljkom 2. Uredbe Vijeća (EU) br. 1308/2013 što se tiče vina.

(b) programima kvalitete, uključujući programe certificiranja poljoprivrednih gospodarstava, za poljoprivredne proizvode, pamuk ili prehrambene proizvode, koje države članice priznaju kao usklađene sa sljedećim kriterijima:

i. specifičnost završnog proizvoda proizvedenog u okviru navedenih programa proizlazi iz jasnih obveza da se jamči bilo koje od sljedećeg:

— specifična svojstva proizvoda,

([1]) Uredba (EU) 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenog 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL L 343, 14.12.2012., str. 1.).

([2]) Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda i stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91, (SL L 189, 20.7.2007., str. 1.).

([3]) Uredba (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1576/89 (SL L 39, 13.2.2008., str. 16.).

([4]) Uredba Vijeća (EEZ) br. 1601/91 od 10. lipnja 1991. o utvrđivanju općih pravila o određivanju, opisivanju i prezentiranju aromatiziranih vina, aromatiziranih pića na bazi vina i aromatiziranih koktela na bazi vina (SL L 149, 14.6.1991., str. 1.).

▼B

— specifične metode poljoprivredne djelatnosti ili proizvodnje ili

— kvaliteta završnog proizvoda koja značajno premašuje komercijalne standarde za robu uz javno zdravlje, zdravlje životinja ili bilja, dobrobit životinja ili zaštitu okoliša;

ii. program je otvoren svim proizvođačima;

iii. program uključuje obvezujuće specifikacije proizvoda, a sukladnost s navedenim specifikacijama potvrđuju javne vlasti ili neovisno inspekcijsko tijelo;

iv. program je transparentan i osigurava potpunu sljedivost proizvoda; ili

(c) programi dobrovoljnog certificiranja poljoprivrednih proizvoda koje države članice priznaju kao sukladne sa smjernicama Unije za najbolju praksu za provođenje dobrovoljnih programa certificiranja u vezi s poljoprivrednim proizvodima i hranom.

2. Potpora iz okvira ove mjere može obuhvatiti i troškove nastale aktivnostima informiranja i promicanja koje provode skupine proizvođača na unutarnjem tržištu, u vezi s proizvodima koji su obuhvaćeni programom kvalitete koji prima potporu u skladu sa stavkom 1.

3. Potpora iz stavka 1. odobrava se kao godišnji poticaj čija se razina određuje u skladu s razinom nepromjenjivih troškova nastalih sudjelovanjem u programima za koje se daje potpora, u maksimalnom trajanju od pet godina.

Za potrebe ovog stavka, „nepromjenjivi troškovi” podrazumijevaju troškove nastale pristupanjem programu kvalitete koji prima potporu i godišnji doprinos za sudjelovanje u navedenom programu, uključujući, ako je potrebno, troškove provjera potrebne za potvrdu sukladnosti sa specifikacijama programa.

Za potrebe ovog članka, „poljoprivrednik” znači aktivni poljoprivrednik u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

4. Potpora je ograničena maksimalnom stopom pomoći i iznosom navedenim u Prilogu II.

5. Kako bi se uzelo u obzir novo pravo Unije koje može utjecati na potporu u okviru ove mjere i kako bi se osigurala dosljednost s drugim instrumentima Unije za promicanje poljoprivrednih mjera i sprečavanje narušavanja tržišnog natjecanja, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 83. koji se odnose na posebne programe Unije obuhvaćene stavkom 1. točkom (a) i karakteristike skupina proizvođača i vrste aktivnosti koje mogu primiti pomoć na temelju stavka 2., utvrđivanje uvjeta za sprečavanje diskriminacije određenih proizvoda; i utvrđivanje uvjeta na temelju kojih se trgovačke marke izuzimaju iz potpore.

▼B

Članak 17.

Ulaganja u fizičku imovinu

1. Potpora iz okvira ove mjere obuhvaća materijalna i/ili nematerijalna ulaganja koja:

(a) poboljšavaju ukupne rezultate i održivost poljoprivrednog gospodarstva;

(b) obuhvaćaju obradu, plasiranje na tržište i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda iz Priloga I. Ugovora ili pamuka, osim proizvoda ribarstva; rezultat proizvodnog postupka može biti proizvod koji nije obuhvaćen tim Prilogom;

(c) obuhvaćaju infrastrukturu vezanu uz razvoj, modernizaciju ili prilagodbu poljoprivrede i šumarstva, uključujući pristup poljoprivrednom gospodarstvu i šumskom zemljištu, konsolidaciju i poboljšanje zemljišta, opskrbu energijom i vodom i njihovu uštedu; ili

(d) nisu produktivna ulaganja povezana s postizanjem ciljeva koje je potrebno ispuniti u skladu s ovom Uredbom, a koji se odnose na poljoprivredu, okoliš i klimu, uključujući stanje zaštite bioraznolikosti vrsta i staništa kao i jačanje vrijednosti javnog prostora područja mreže Natura 2000. ili drugih sustava visoke prirodne vrijednosti koje treba definirati u programu.

2. Potpora iz stavka 1. točke (a) dodjeljuje se poljoprivrednicima ili skupinama poljoprivrednika.

U slučaju ulaganja za potporu restrukturiranja poljoprivrednog gospodarstva, države članice usmjeravaju potporu poljoprivrednim gospodarstvima u skladu sa SWOT analizom provedenom u vezi s prioritetom Unije za ruralni razvoj koji se odnosi na „jačanje isplativosti poljoprivrednih gospodarstava i konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede u svim regijama i promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama”.

3. Potpora iz stavka 1. točaka (a) i (b) ograničava se na maksimalnu stopu potpore utvrđenu u Prilogu II. Te maksimalne stope mogu se povećati za mlade poljoprivrednike, za zajednička ulaganja, uključujući ona povezana sa spajanjem organizacija proizvođača i za integrirane projekte koji obuhvaćaju potporu iz okvira više mjera, za ulaganja u područjima izloženima prirodnim i ostalim posebnim ograničenjima, kako se navodi u članku 33. za ulaganja povezana s djelatnostima iz članaka 29. i 30. i za djelatnosti koje primaju potporu u okviru EPI-ja za produktivnost i održivost u poljoprivredi, u skladu sa stopama potpore utvrđenima u Prilogu II. Međutim, maksimalna kombinirana stopa potpore ne smije premašiti 90 %.

4. Potpora iz stavka 1. točaka (c) i (d) podložna je stopama potpore iz Priloga II.

5. Potpora se može dodijeliti mladim poljoprivrednicima koji po prvi put uspostavljaju poljoprivredno gospodarstvo kao upravitelji gospodarstva u pogledu ulaganja namijenjena usklađivanju sa standardima Unije koji se primjenjuju na poljoprivrednu proizvodnju, uključujući sigurnost na radu. Takva potpora može se dodijeliti na najviše 24 mjeseca od datuma uspostavljanja.

▼B

6. Ako pravo Unije postavlja nove zahtjeve pred poljoprivrednike, može se dodijeliti potpora kako bi se ulaganja uskladila s tim zahtjevima najviše 12 mjeseci od datuma kada oni postanu obavezni za poljoprivredno gospodarstvo.

Članak 18.

Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti

1. Potpora obuhvaćena ovom mjerom uključuje:

(a) ulaganja u preventivne mjere s ciljem smanjenja posljedica mogućih elementarnih nepogoda, nepovoljnih klimatskih prilika i katastrofalnih događaja;

(b) ulaganja u obnovu poljoprivrednog zemljišta i proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama, nepovoljnim klimatskim prilikama i katastrofalnim događajima.

2. Potpora se dodjeljuje poljoprivrednicima ili skupinama poljoprivrednika. Potpora se također može dodijeliti javnim subjektima ako se utvrdi poveznica između ulaganja koje izvrše takvi subjekti i potencijala poljoprivredne proizvodnje.

3. Potpora iz stavka 1. točke (b) podliježe službenom priznanju nadležnih javnih vlasti država članica da je došlo do elementarne nepogode te da su navedena nepogoda ili mjere donesene sukladno Direktivi Vijeća 2000/29/EZ ([1]) o suzbijanju ili ograničavanju bolesti bilja ili nametnika prouzročile uništenje najmanje 30 % relevantnog poljoprivrednog potencijala.

4. Potpora iz okvira ove mjere ne odobrava se za gubitak prihoda nastalog djelovanjem elementarne nepogode ili katastrofalnog događaja.

Države članice moraju osigurati izbjegavanje prekomjerne nadoknade nastale kombiniranjem ove mjere s ostalim nacionalnim instrumentima potpore, instrumentima potpore Unije ili privatnim programima osiguranja.

5. Potpora iz stavka 1. točke (a) ograničava se na maksimalne stope potpore utvrđene u Prilogu II.

Članak 19.

Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja

1. Potpora obuhvaćena ovom mjerom uključuje:

(a) početnu pomoć za pokretanje poslovanja za:

i. mlade poljoprivrednike;

ii. nepoljoprivredne djelatnosti u ruralnom području;

iii. razvoj malih poljoprivrednih gospodarstava.

([1]) Direktiva Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. godine o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice (SL L 169, 10.7.2000., str. 1.).

▼B

(b) ulaganja u stvaranje i razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti;

(c) godišnja plaćanja ili jednokratna plaćanja za poljoprivrednike koji ispunjavaju uvjete za program za male poljoprivrednike utvrđen u glavi V. Uredbe (EU) br. 1307/2013 („program za male poljoprivrednike”) i koji svoje gospodarstvo trajno prenesu na drugog poljoprivrednika;

2. Potpora iz stavka 1. točke (a) podtočke i. dodjeljuje se mladim poljoprivrednicima.

Potpora iz stavka 1. točke (a) podtočke ii. dodjeljuje se poljoprivrednicima ili članovima kućanstva poljoprivrednog gospodarstva koji prošire djelatnost na nepoljoprivredne aktivnosti i mikropoduzeća i mala poduzeća te na fizičke osobe u ruralnim područjima.

Potpora iz stavka 1. točke (a) podtočke iii. dodjeljuje se malim poljoprivrednim gospodarstvima kako utvrđuju države članice.

Potpora iz stavka 1. točke (b) dodjeljuje se mikropoduzećima i malim poduzećima i fizičkim osobama u ruralnim područjima te poljoprivrednicima ili članovima kućanstva poljoprivrednog gospodarstva.

Potpora iz stavka 1. točke (c) dodjeljuje se poljoprivrednicima koji su u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu ispunjavaju uvjete za sudjelovanje u programu za male poljoprivrednike unazad najmanje godinu dana te koji se obvežu na trajni prijenos cjelokupnog gospodarstva i odgovarajućih prava na plaćanja na drugog poljoprivrednika. Potpora se isplaćuje od dana prijenosa do 31. prosinca 2020. ili se izračunava s obzirom na to razdoblje i plaća u obliku jednokratne isplate.

3. Sve fizičke i pravne osobe ili skupina fizičkih ili pravnih osoba, neovisno o pravnom statusu koji skupini određuje nacionalno zakonodavstvo, mogu se smatrati članovima kućanstva poljoprivrednog gospodarstva, osim radnika na poljoprivrednom gospodarstvu. Ako se pravna osoba ili skupina pravnih osoba smatra članom kućanstva poljoprivrednog gospodarstva, taj član mora obavljati poljoprivrednu djelatnost na poljoprivrednom gospodarstvu u trenutku zahtjeva za potporu.

4. Potpora iz stavka 1. točke (a) uvjetuje se podnošenjem poslovnog plana. Provedba poslovnog plana mora početi u roku od devet mjeseci od dana donošenja odluke kojom se odobrava pomoć.

Za mlade poljoprivrednike koji primaju potporu na temelju stavka 1. točke (a) podtočke i. poslovni plan mora predviđati da je mladi poljoprivrednik usklađen s člankom 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013, u pogledu aktivnih poljoprivrednika unutar 18 mjeseci od datuma uspostavljanja.

Države članice utvrđuju gornji i donji prag za omogućavanje pristupa potpori poljoprivrednim gospodarstvima u smislu stavka 1. točke (a) podtočke i. i točke (a) podtočke iii. Donji prag za potporu iz stavka 1. točke (a) podtočke i. viši je od gornjeg praga za potporu iz stavka 1. točke (a) podtočke iii. Potpora se ograničava na gospodarstva koja spadaju pod definiciju mikropoduzeća i malih poduzeća.

▼B

5. Potpora iz stavka 1. točke (a) isplaćuje se u najmanje dvije rate tijekom razdoblja od najviše pet godina. Rate se mogu postupno smanjivati. Isplata zadnje rate prema stavku 1. točki (a) podtočkama i. i ii. uvjetuje se valjanom provedbom poslovnog plana.

6. Najviši iznos potpore iz stavka 1. točke (a) utvrđuje se u Prilogu II. Države članice definiraju iznos potpore iz stavka 1. točke (a) podtočke i. i točke (a) podtočke ii. također uzimajući u obzir društveno-gospodarsku situaciju programskog područja.

7. Potpora iz stavka 1. točke (c) jednaka je iznosu od 120 % godišnjeg plaćanja koje korisnik ima pravo primiti na temelju programa za male poljoprivrednike.

8. Kako bi se osiguralo uspješno i učinkovito korištenje resursa EPFRR-a, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 83. kojim se utvrđuju minimalni sadržaji poslovnih planova i kriterija koje države članice trebaju koristiti za utvrđivanje pragova iz stavka 4. ovog članka.

Članak 20.

Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima

1. Potpora iz okvira ove mjere osobito uključuje:

(a) sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj općina i sela u ruralnim područjima i njihovih temeljnih usluga te planova zaštite i upravljanja koji se odnose na lokalitete Natura 2000. i druga područja visoke prirodne vrijednosti;

(b) ulaganja u izradu, poboljšanje ili proširenje svih vrsta male infrastrukture, uključujući ulaganja u obnovljive izvore energije i uštedu energije;

(c) infrastrukturu za širokopojasnu tehnologiju, uključujući njezinu izradu, poboljšanje i širenje, pasivnu infrastrukturu za širokopojasnu tehnologiju te omogućavanje pristupa širokopojasnoj tehnologiji i javnim e-rješenjima vlade;

(d) ulaganja u uspostavu, poboljšanje ili širenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu;

(e) ulaganja za javno korištenje u rekreativnu infrastrukturu, turističke informacije i malu turističku infrastrukturu;

(f) studije i ulaganja povezana s održavanjem, obnovom i unapređenjem kulturne i prirodne baštine sela, ruralnih krajobraza i mjesta visoke prirodne vrijednosti, uključujući povezane društveno-gospodarske aspekte, kao i aktivnosti za podizanje svijesti o okolišu;

(g) ulaganja usmjerena na preseljenje aktivnosti i prenamjenu zgrada ili drugih objekata smještenih unutar ili blizu ruralnih naselja, s ciljem poboljšanja kvalitete života ili poboljšanja rezultata okolišne učinkovitosti naselja.

▼B

2. Potpora iz okvira ove mjere odnosi se samo na malu infrastrukturu, kako svaka država članica utvrđuje u programu. Međutim, programi ruralnog razvoja mogu predvidjeti određena odstupanja od navedenog pravila o ulaganjima u širokopojasnu tehnologiju i obnovljive izvore energije. U tom slučaju donose se jasni kriteriji kojima se osigurava komplementarnost s potporom iz drugih instrumenata Unije.

3. Ulaganja iz stavka 1. prihvatljiva su za potporu ako se relevantne djelatnosti provode u skladu s planom razvoja općina i sela u ruralnim područjima i njihovih temeljnih usluga, ako takvi planovi postoje i sukladni su sa svakom relevantnom strategijom lokalnog razvoja.

Članak 21.

Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje isplativosti šuma

1. Potpora iz okvira ove mjere obuhvaća:

(a) pošumljavanje i stvaranje šumskih područja;

(b) uspostavljanje poljoprivredno-šumarskih sustava;

(c) sprečavanje i uklanjanje štete u šumama uzrokovane šumskim požarima, elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima, uključujući najezde nametnika i izbijanje bolesti te opasnosti povezane s klimom;

(d) ulaganja kojima se poboljšava otpornost i okolišna vrijednost, kao i okolišni potencijal šumskih ekosustava;

(e) ulaganja u šumarske tehnologije te u preradu, u mobiliziranje i u plasiranje šumarskih proizvoda na tržište.

2. Ograničenja vlasništva šuma iz članaka od 22. do 26. ne primjenjuju se na tropske ili suptropske šume i na šumovita područja na teritoriju Azora, Madeire, Kanarskih otoka, manjih egejskih otoka u smislu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2019/93 ([1]) i francuskih prekomorskih departmana.

Za gospodarstva iznad određene veličine, koju trebaju utvrditi države članice u programu, potpora se uvjetuje predstavljanjem relevantnih podataka iz plana upravljanja šumom ili jednakovrijednim instrumentom u skladu s održivim upravljanjem šumama kako je utvrđeno na Ministarskoj konferenciji o zaštiti šuma u Europi 1993. godine.

Članak 22.

Pošumljavanje i stvaranje šumskih područja

1. Potpora iz članka 21. stavka 1. točke (a) dodjeljuje se javnim i privatnim posjednicima zemljišta i njihovim udrugama te obuhvaća troškove pokretanja djelatnosti te godišnju premiju po hektaru za pokrivanje troškova izgubljenog poljoprivrednog prihoda i održavanja, uključujući rano i kasno čišćenje, tijekom razdoblja od najviše dvanaest godina. U slučaju državnog zemljišta, potpora se može dodijeliti samo ako je tijelo koje upravlja tim zemljištem privatno tijelo ili općina.

([1]) Uredba Vijeća (EEZ) br. 2019/93 od 19. srpnja 1993. o uvođenju posebnih mjera za manje egejske otoke u vezi s određenim poljoprivrednim proizvodima (SL L 184, 27.7.1993., str. 1.).

▼B

Potpora za pošumljavanje zemljišta u vlasništvu javnih vlasti ili za brzorastuća stabla obuhvaća samo troškove pokretanja djelatnosti.

2. Prihvatljiva su poljoprivredna i nepoljoprivredna zemljišta. Zasađene vrste prilagođavaju se okolišnim i klimatskim uvjetima područja te ispunjavaju minimalne zahtjeve okoliša. Potpora se ne odobrava za sadnju stabala za nasade kratkih ophodnji, božićnih drvaca ili brzorastućih stabala za proizvodnju energije. U područjima u kojima je pošumljavanje otežano zbog izrazito nepovoljnih pedoklimatskih uvjeta potpora se može pružiti za sadnju drugih zimzelenih drvnih vrsta poput šiblja ili grmolikog bilja primjerenog lokalnim uvjetima.

3. Kako bi se osiguralo da je pošumljavanje poljoprivrednog zemljišta u skladu s ciljevima politike okoliša, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 83. u vezi s utvrđivanjem minimalnih okolišnih uvjeta iz stavka 2. ovog članka.

Članak 23.

Uspostavljanje poljoprivredno-šumarskih sustava

1. Potpora iz članka 21. stavka 1. točke (b) dodjeljuje se privatnim posjednicima zemljišta, općinama i njihovim udrugama te obuhvaća troškove pokretanja djelatnosti i godišnju premiju po hektaru za pokrivanje troškova održavanja, za razdoblje od najviše pet godina.

2. Za potrebe ovog članka „poljoprivredno-šumarski sustavi” znače sustavi korištenja zemljišta u kojima se stabla uzgajaju zajedno s poljoprivrednim kulturama na istom zemljištu. Minimalni i maksimalni broj stabala po hektaru određuju države članice uzimajući u obzir lokalne pedoklimatske i okolišne uvjete, šumske vrste i potrebu za osiguranjem održivog korištenja zemljišta za poljoprivredu.

3. Potpora je ograničena stopom maksimalne potpore utvrđenom u Prilogu II.

Članak 24.

Sprečavanje i uklanjanje šteta u šumama nastalih šumskim požarima te elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima

1. Potpora iz članka 21. stavka 1. točke (c) dodjeljuje se privatnim i javnim posjednicima šuma i drugim privatnim i javnim tijelima i njihovim udrugama te obuhvaća troškove:

(a) uspostave zaštitne infrastrukture. U slučaju izbijanja požara, potpora također može obuhvaćati pomoć za troškove održavanja. Potpora se ne dodjeljuje za aktivnosti povezane s poljoprivredom u područjima pokrivenima poljoprivredno-okolišnim obvezama;

(b) lokalne preventivne aktivnosti manjih razmjera protiv požara ili drugih prirodnih opasnosti; uključujući za ispašu;

(c) uspostavu i poboljšanje kapaciteta za praćenje šumskih požara, nametnika i bolesti te komunikacijske opreme; i

▼B

(d) obnovu šumskog potencijala oštećenog u požaru ili drugim elementarnim nepogodama uključujući nametnike, bolesti kao i katastrofalne događaje i događaje povezane s klimatskim promjenama.

2. U slučaju preventivnih aktivnosti za suzbijanje nametnika i bolesti, rizik od pojave relevantne nepogode mora se potkrijepiti znanstvenim dokazima i moraju je potvrditi javne znanstvene organizacije. Ako je relevantno, popis vrsta organizama štetnih za bilje koji mogu prouzročiti nepogodu mora biti naveden u programu.

Prihvatljive djelatnosti moraju biti usklađene s planom zaštite šuma koji utvrđuju države članice. Za gospodarstva iznad određene veličine, koju trebaju utvrditi države članice u programu, potpora se uvjetuje predstavljanjem relevantnih podataka iz plana upravljanja šumom ili jednakim instrumentom, u skladu s održivim upravljanjem šumom kako je utvrđeno na Ministarskoj konferenciji o zaštiti šuma u Europi 1993. godine, u kojem se detaljno navode preventivni ciljevi.

Šumska područja klasificirana kao područja srednjeg do visokog rizika od šumskog požara sukladno planu zaštite šuma koji utvrđuju države članice, prihvatljiva su za potporu povezanu s prevencijom šumskih požara.

3. Potpora iz stavka 1. točke (d) podliježe službenom priznanju nadležnih javnih vlasti država članica da je došlo do elementarne nepogode te da su ta nepogoda ili mjere usvojene sukladno Direktivi Vijeća 2000/29/EZ o suzbijanju ili ograničavanju bolesti bilja ili nametnika prouzročile uništenje najmanje 20 % relevantnog šumskog potencijala.

4. Potpora iz okvira ove mjere ne odobrava se za gubitak prihoda uzrokovan elementarnom nepogodom.

Države članice moraju osigurati izbjegavanje prekomjerne nadoknade nastale kombiniranjem ove mjere s ostalim nacionalnim instrumentima potpore, instrumentima potpore Unije ili privatnim programima osiguranja.

Članak 25.

Ulaganja u jačanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava

1. Potpora iz članka 21. stavka 1. točke (d) dodjeljuje se fizičkim osobama, privatnim i javnim posjednicima šuma te drugim privatnim pravnim i javnim tijelima i njihovim udrugama.

2. Ulaganja se usmjeravaju na ostvarenje obveza za okolišne ciljeve ili pružanje usluga za ekosustav i/ili usluga za poboljšanje vrijednosti javnog prostora šuma i šumskih područja u tom području ili poboljšanje potencijala ekosustava za ublažavanje klimatskih promjena, uzimajući u obzir dugoročnu gospodarsku korist.

▼B

Članak 26.

Ulaganja u šumarske tehnologije te u preradu, u mobiliziranje i u plasiranje na tržište šumarskih proizvoda

1. Potpora iz članka 21. stavka 1. točke (e) dodjeljuje se privatnim posjednicima šuma, općinama i njihovim udrugama te MSP-ima za ulaganja u povećanje šumskog potencijala ili za preradu, mobiliziranje i plasiranje na tržište čime se povećava vrijednost šumskih proizvoda. Za teritorije Azora, Madeire, Kanarskih otoka, manjih egejskih otoka u smislu Uredbe (EEZ) br. 2019/93 i francuskih prekomorskih departmana, potpora se također može odobriti poduzećima koja nisu MSP-i.

2. Ulaganja povezana s povećanjem gospodarske vrijednosti šuma opravdana su u odnosu na očekivana poboljšanja šuma jednog gospodarstva ili više njih i mogu uključivati ulaganja u strojeve za žetvu i žetvene prakse povoljne za tlo i resurse.

3. Ulaganja povezana s korištenjem drva kao sirovine ili izvora energije ograničavaju se na sve radne postupke prije industrijske prerade.

4. Potpora se ograničava na maksimalne stope potpore utvrđene u Prilogu II.

Članak 27.

Uspostavljanje skupina i organizacija proizvođača

1. Potpora iz okvira ove mjere dodjeljuje se s ciljem olakšavanja uspostave skupina i organizacija proizvođača u poljoprivrednom i šumarskom sektoru za potrebe:

(a) prilagodbe zahtjevima tržišta proizvodnje i proizvoda proizvođača koji su članovi takvih skupina ili organizacija;

(b) zajedničkog plasiranja robe na tržište uključujući pripremu za prodaju, centralizaciju prodaje i ponude kupcima na veliko;

(c) stvaranja zajedničkih pravila o informacijama o proizvodnji, posebno u pogledu ubiranja plodova i dostupnosti. i

(d) drugih aktivnosti koje skupine i organizacije proizvođača mogu provoditi, kao što su razvoj djelatnosti i vještine plasiranja na tržište te organizacija i olakšavanje postupaka inovacije.

2. Potpora se dodjeljuje skupinama i organizacijama proizvođača koje je nadležno tijelo države članice priznalo na temelju poslovnog plana. Ograničava se na skupine i organizacije proizvođača koji su MSP-evi.

Države članice dužne su potvrditi da su ciljevi poslovnog plana ostvareni u roku od pet godina od priznavanja skupine ili organizacije proizvođača.

▼B

3. Potpora se isplaćuje na temelju gospodarskog plana u obliku paušalnog iznosa pomoći u godišnjim ratama ne dulje od pet godina od dana priznavanja skupine ili organizacije proizvođača te se postupno smanjuje. Izračunava se na temelju godišnje proizvodnje skupine ili organizacije plasirane na tržište. Države članice zadnju ratu isplaćuju tek nakon potvrde valjane provedbe poslovnog plana.

U prvoj godini države članice mogu isplatiti potporu skupini ili organizaciji proizvođača koja se izračunava na temelju prosječne godišnje vrijednosti proizvodnje njezinih članova plasirane na tržište tijekom trogodišnjeg razdoblja prije pridruživanja skupini ili organizaciji. Za skupine i organizacije proizvođača u šumarskom sektoru, potpora se izračunava na temelju prosječne proizvodnje članova skupine ili organizacije, plasirane na tržište za posljednjih pet godina prije dodjele priznanja, ne uzimajući u obzir najvišu i najnižu vrijednost.

4. Potpora se ograničava na maksimalne stope i iznose utvrđene u Prilogu II.

5. Države članice mogu nastaviti podupirati uspostavljanje skupina proizvođača čak i nakon što su one priznate kao organizacije proizvođača sukladno uvjetima Uredbe (EU) br. 1308/2013 ([1]).

Članak 28.

Poljoprivreda, okoliš i klimatski uvjeti

1. Države članice u okviru ove mjere omogućuju potporu diljem svojih teritorija, sukladno svojim specifičnim nacionalnim, regionalnim ili lokalnim potrebama i prioritetima. Cilj ove mjere je očuvanje i promicanje nužnih promjena poljoprivrednih praksi koje daju pozitivan doprinos okolišu i klimi. Njezino uključivanje u programe ruralnog razvoja je obvezno na nacionalnoj i/ili regionalnoj razini.

2. Plaćanja u vezi s poljoprivredom, okolišem i klimatskim promjene dodjeljuju se poljoprivrednicima, skupinama poljoprivrednika ili skupinama poljoprivrednika i drugih upravitelja zemljištem koji dobrovoljno vrše djelatnosti koje sadrže jednu ili više obveza povezanih s poljoprivredom, okolišem i klimatskim promjenama na poljoprivrednom zemljištu koje će utvrditi države članice, uključujući poljoprivredna područja kako su utvrđena člankom 2. ove Uredbe, ali ne ograničavajući se na njih. Ako je propisno opravdano postizanje okolišnih ciljeva, plaćanja u vezi s poljoprivredom, okolišem i klimatskim promjenama mogu se odobriti i drugim upraviteljima zemljišta ili skupinama drugih upravitelja zemljištem.

3. Plaćanja u vezi s poljoprivredom, okolišem i klimatskim promjenama obuhvaćaju samo one obveze koje premašuju relevantne propisane standarde utvrđene sukladno glavi VI. poglavlju I. Uredbe (EU) br. 1306/2013, relevantne kriterije i minimalne aktivnosti utvrđene na temelju članka 4. stavka 1. točke (c) podtočaka ii. i iii. Uredbe (EU) br. 1307/2013 i relevantne minimalne zahtjeve za korištenje gnojiva i proizvode za zaštitu bilja kao i druge relevantne propisane zahtjeve utvrđene nacionalnim pravom. Svi navedeni propisani zahtjevi moraju biti navedeni u programu.

([1]) Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (Vidi stranicu 671 ovog Službenog lista).

▼B

4. Države članice moraju nastojati osigurati da osobe koje provode djelatnosti iz okvira ove mjere dobiju znanje i informacije neophodne za provedbu tih djelatnosti. One to mogu učiniti putem, između ostalog, stručnog savjetovanja vezanog uz preuzetu obvezu i/ili uvjetujući dodjelu potpore prema ovoj mjeri stjecanjem odgovarajućeg osposobljavanja.

5. Obveze iz okvira ove mjere preuzimaju se na razdoblje od pet do sedam godina. Međutim, ako je potrebno, kako bi se postigli ili održali traženi povoljni učinci na okoliš, države članice mogu u svojim programima ruralnog razvoja odrediti dulje razdoblje za određene vrste obveza, uključujući mogućnost godišnjeg produljenja nakon isteka početnog razdoblja. Za nove obveze koje izravno proizlaze iz obveza izvršenih u početnom razdoblju, države članice mogu u svojim programima ruralnog razvoja odrediti kraće razdoblje.

6. Plaćanja se odobravaju godišnje i u potpunosti ili djelomično pokrivaju dodatne troškove i izgubljeni prihod korisnika nastale preuzimanjem obveza. Prema potrebi, navedena plaćanja također mogu pokrivati transakcijske troškove u vrijednosti do 20 % plaćene premije za obveze povezane s poljoprivredom, okolišem i klimatskim promjenama. Ako obveze preuzimaju skupine poljoprivrednika ili skupine poljoprivrednika i ostalih upravitelja zemljišta, maksimalna razina iznosi 30 %.

Pri izračunu isplata iz prvog podstavka, države članice odbijaju iznos koji je potreban kako bi isključile dvostruko financiranje praksi iz članka 43. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

U propisno opravdanim slučajevima, potpora za djelatnosti povezane s očuvanjem okoliša može se dodijeliti kao paušalni ili jednokratni iznos po jedinici uz obvezu odricanja od komercijalnog korištenja područja, što se izračunava na temelju dodatnih nastalih troškova i izgubljenog prihoda.

7. Ako je nužno za osiguravanje učinkovite primjene mjere, države članice za odabir korisnika mogu primijeniti postupak iz članka 49. stavka 3.

8. Potpora je ograničena maksimalnim iznosima navedenima u Prilogu II.

Potpora se ne dodjeljuje za obveze na koje se primjenjuje mjera o ekološkom uzgoju.

9. Potpora se može odobriti za očuvanje i održivu uporabu i razvoj genetskih resursa u poljoprivredi za djelatnosti koje nisu obuhvaćene odredbama iz stavaka od 1. do 8. Takve obveze mogu provesti korisnici različiti od korisnika iz stavka 2.

10. Kako bi se osiguralo da su obveze povezane s poljoprivredom, okolišem i klimatskim promjenama određene u skladu s prioritetima Unije za ruralni razvoj, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 83. u vezi sa sljedećim:

(a) uvjetima primjenjive na obveze o ekstenzivnom razvoju stočnog uzgoja;

▼B

(b) uvjetima primjenjivima na obveze o uzgoju lokalnih pasmina ugroženih poljoprivrednom proizvodnjom ili očuvanju genetskih resursa bilja kojima prijeti genetska erozija te

(c) obveze povezane s definicijom prihvatljivih djelatnosti iz članka 9.

11. Kako bi se zajamčilo da je isključeno dvostruko financiranje iz stavka 6. drugog podstavka, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 83. kojima se utvrđuje metoda izračuna koju treba upotrebljavati, uključujući u slučaju istovrijednih mjera na temelju članka 43. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

Članak 29.

Ekološki uzgoj

1. Potpora iz okvira ove mjere dodjeljuje se, po hektaru poljoprivredne površine, poljoprivrednicima ili skupinama poljoprivrednika koji dobrovoljno pristanu na prijelaz na prakse i metode ekološkog uzgoja ili njihovo zadržavanje kako je utvrđeno u Uredbi (EZ) br. 834/2007 i koji su aktivni poljoprivrednici u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

2. Potpora se dodjeljuje samo za obveze koje premašuju relevantne propisane standarde utvrđene sukladno glavi VI. poglavlju I. Uredbe (EU) br. 1306/2013, relevantne kriterije i minimalne aktivnosti utvrđene na temelju članka 4. stavka 1. točke (c) podtočaka ii. i iii. Uredbe (EU) br. DP/2013, relevantne minimalne zahtjeve za korištenje gnojiva i proizvode za zaštitu bilja kao i druge relevantne propisane zahtjeve utvrđene nacionalnim pravom. Svi navedeni zahtjevi moraju biti navedeni u programu.

3. Obveze iz ove mjere preuzimaju se na razdoblje od pet do sedam godina. Ako se potpora dodjeljuje za prijelaz na ekološki uzgoj, države članice mogu odrediti kraće početno razdoblje koje odgovara razdoblju prijelaza. Ako se potpora odobrava za održavanje ekološkog uzgoja, države članice mogu u svojim programima ruralnog razvoja predvidjeti godišnje produljenje nakon isteka početnog razdoblja. Za nove obveze u vezi s održavanjem koje slijede odmah nakon obveze iz početnog razdoblja, države članice mogu odrediti kraće početno razdoblje u svojim programima ruralnog razvoja.

4. Plaćanja se odobravaju godišnje i u potpunosti ili djelomično pokrivaju dodatne troškove i izgubljeni prihod korisnika nastale preuzimanjem obveza. Ako je potrebno, navedena plaćanja također mogu pokrivati transakcijske troškove u vrijednosti do 20 % plaćene premije za obveze. Ako obveze preuzimaju skupine poljoprivrednika, maksimalna razina iznosit će 30 %.

Pri izračunu isplata iz prvog podstavka, države članice oduzimaju iznos potreban da bi isključile dvostruko financiranje praksi iz članka 43. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

5. Potpora je ograničena maksimalnim iznosima navedenima u Prilogu II.

▼B

6. Kako bi se zajamčilo da je isključeno dvostruko financiranje iz stavka 4. drugog podstavka, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 83. kojim se utvrđuje metoda izračuna koju treba upotrebljavati.

Članak 30.

Plaćanja povezana s mrežom Natura 2000. i Okvirnom direktivom o vodama

1. Potpora iz okvira ove mjere dodjeljuje se godišnje, po hektaru poljoprivredne površine ili po hektaru šume u svrhu nadoknade korisnicima za dodatne troškove i izgubljeni prihod nastale zbog nepovoljnih prilika u navedenim područjima, vezano uz provedbu direktiva 92/43/EEZ i 2009/147/EZte Okvirne direktive o vodama.

Pri izračunu potpore u okviru ove mjere, države članice odbijaju nužan iznos kako bi isključile dvostruko financiranje praksi iz članka 43. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

2. Potpora se dodjeljuje poljoprivrednicima i privatnim posjednicima šuma i udrugama privatnih posjednika šuma. U opravdanim slučajevima također se može dodijeliti drugim upraviteljima zemljišta.

3. Potpora poljoprivrednicima iz Direktiva 92/43/EEZ i 2009/147/EZ dodjeljuje se samo vezano uz nepovoljne prilike proizašle iz zahtjeva koji premašuju zahtjeve dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta iz članka 94. i Priloga II. Uredbe Vijeća (EU) br. 1306/2013 i relevantne kriterije i minimalne aktivnosti utvrđene na temelju članka 4. stavka 1. točke (c) podtočaka ii. i iii. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

4. Potpora poljoprivrednicima povezana s Okvirnom direktivom o vodama odobrava se samo za određene zahtjeve:

(a) koji su uvedeni Okvirnom direktivom o vodama, sukladni su s programima mjera planova upravljanja riječnim slivovima u svrhu ostvarenja okolišnih ciljeva navedene Direktive te premašuju mjere neophodne za provedbu ostalog prava Unije o zaštiti voda;

(b) koji premašuju propisane zahtjeve upravljanja i dobre poljoprivredne i okolišne uvjete iz glave VI. poglavlja I. Uredbe (EU) br. 1306/2013. i relevantne kriterije i minimalne aktivnosti utvrđene na temelju članka 4. stavka 1. točke (c) podtočaka ii. i iii. Uredbe (EU) br. 1307/2013.;

(c) koji premašuju razinu zaštite prava Unije koja je postojala u trenutku usvajanja Okvirne direktive o vodama, kako je utvrđeno u članku 4. stavku 9. te Direktive; i

(d) kojima se uvode velike promjene u načinu korištenja zemljišta i/ili značajna ograničenja u poljoprivrednim praksama koja uzrokuju značajan gubitak u prihodima.

▼B

5. Zahtjevi iz stavka 3. i stavka 4. moraju biti utvrđeni u programu.

6. Sljedeća područja ispunjavaju uvjete za plaćanja:

(a) poljoprivredna i šumska područja u okviru mreže Natura 2000. odabrana u skladu s Direktivom 92/43/EEZ i Direktivom 2009/147/EZ;

(b) ostala razgraničena zaštićena prirodna područja s okolišnim ograničenjima koja se primjenjuju na poljoprivrednu proizvodnju ili šume, a koja doprinose primjeni članka 10. Direktive 92/43/EEZ, pod uvjetom da, po programu ruralnog razvoja, ta područja ne obuhvaćaju više od 5 % područja u okviru mreže Natura 2000.;

(c) poljoprivredna područja uključena u planove upravljanja riječnim slivovima u skladu s Okvirnom direktivom o vodama.

7. Potpora je ograničena maksimalnim iznosima navedenima u Prilogu II.

8. Kako bi se zajamčilo da je isključeno dvostruko financiranje iz stavka 1. drugog podstavka, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 83. kojima se utvrđuje metoda izračuna koju treba upotrebljavati.

Članak 31.

Plaćanja povezana s područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima

1. Plaćanja namijenjena poljoprivrednicima u planinskim područjima i ostalim područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim vrstama ograničenja dodjeljuju se jednom godišnje po hektaru poljoprivredne površine kako bi se poljoprivrednicima nadoknadili svi dodatni troškovi ili dio njih i izgubljen prihod zbog ograničene poljoprivredne proizvodnje u tim područjima.

Iznos dodatnih troškova i izgubljenog prihoda izračunava se usporedbom s područjima koja nisu obilježena prirodnim ograničenjima ili ostalim vrstama ograničenja, uzimajući u obzir plaćanja određena u poglavlju 3. glave III. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

Pri izračunu dodatnih troškova i izgubljenog prihoda, države članice mogu u propisno opravdanim slučajevima razlikovati između razina plaćanja uzimajući u obzir:

— ozbiljnost utvrđenog trajnog ograničenja koje utječe na poljoprivredne aktivnosti;

— poljoprivredni sustav

2. Plaćanja se dodjeljuju poljoprivrednicima koji se bave poljoprivrednom djelatnošću u područjima određenima sukladno članku 32. i koji su aktivni poljoprivrednici u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

3. Plaćanja se određuju na minimalan i maksimalan iznos naveden u Prilogu I. Navedena se plaćanja u propisno opravdanim slučajevima mogu povećati uzimajući u obzir posebne okolnosti koje treba opravdati u programima ruralnog razvoja.

▼B

4. Države članice dužne su pobrinuti se za postupna smanjivanja plaćanja iznad razine praga površine po gospodarstvu koje treba definirati programom, osim ako potpora pokriva samo minimalno plaćanje po hektaru godišnje, kako je utvrđeno u Prilogu II.

U slučaju pravne osobe ili skupine fizičkih ili pravnih osoba, države članice mogu primijeniti postupno smanjivanje plaćanja na razini članova tih pravnih osoba ili skupina pod uvjetom:

(a) da nacionalno pravo predviđa da pojedini članovi preuzimaju prava i odgovornosti usporedive s onima pojedinačnih poljoprivrednika koji imaju status upravitelja gospodarstva, posebno u pogledu njihova ekonomskog, socijalnog i poreznog statusa; te

(b) da su ti pojedinačni poljoprivrednici doprinijeli jačanju poljoprivrednih struktura dotičnih pravnih osoba ili skupina.

5. Osim plaćanja predviđenih u stavku 2., države članice mogu u razdoblju od 2014. do 2020. odobriti plaćanja određena u ovoj mjeri korisnicima u područjima koja su ispunjavala uvjete navedene u članku 36. točki (a) podtočki iii. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 tijekom programskog razdoblja 2007. – 2013. Za korisnike u područjima koja više ne ispunjavaju uvjete prema novom razgraničenju iz članka 32. stavka 3., ta se plaćanja postupno umanjuju tijekom razdoblja od najviše četiri godine. To razdoblje započinje od datuma dovršetka razgraničenja u skladu s člankom 32. stavkom 3., a najkasnije 2018. Ta plaćanja započinju na razini od najviše 80 % prosječnog plaćanja određenog u programu za programsko razdoblje od 2007. do 2013. u skladu s člankom 36. točkom (a) podtočkom ii. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 i završavaju najkasnije 2012. na razini od najviše 20 %. Kada primjena postupnog smanjivanja razina plaćanja dosegne 25 EUR, država članica može nastaviti plaćanja na toj razini do dovršetka razdoblja postupnog ukidanja.

Nakon provedbe razgraničenja, korisnici u područjima koja ispunjavaju uvjete primaju puni iznos utvrđen u ovoj mjeri.

▼M1

6. Hrvatska može u okviru ove mjere odobravati plaćanja korisnicima u područjima određenima sukladno članku 32. stavku 3., čak i ako detaljna analiza iz trećeg podstavka tog stavka nije završena. Detaljna analiza mora biti dovršena najkasnije do 31. prosinca 2014. Korisnici u područjima koja nakon dovršetka detaljne analize više ne ispunjavaju uvjete ne primaju nikakva daljnja plaćanja u okviru ove mjere.

▼B

Članak 32.

Određivanje područja s prirodnim ograničenjima i ostalim posebnim ograničenjima

1. Države članice dužne su, na temelju stavaka 2., 3. i 4., odrediti područja koja ispunjavaju uvjete za plaćanje navedeno u članku 31. u sljedeće kategorije:

(a) planinska područja;

▼B

(b) područja sa značajnim prirodnim ograničenjima, osim planinskih područja i

(c) ostala područja s posebnim ograničenjima.

2. Kako bi bila prihvatljiva za plaćanja navedena u članku 31., planinska područja moraju imati vrlo ograničene mogućnosti korištenja zemljišta te uzrokovati zamjetno povećanje troškova proizvodnje zbog:

(a) postojanja, zbog nadmorske visine, veoma teških klimatskih uvjeta koji znatno skraćuju uzgojnu sezonu;

(b) postojanja, na nižoj nadmorskoj visini, veće površine padina prestrmih za korištenje strojeva ili padina koje zahtijevaju korištenje vrlo skupe posebne opreme ili kombinacije ovih dvaju čimbenika, gdje su ograničenja nastala zbog svakog od njih zasebno manje jaka, ali njihova kombinacija stvara istovjetna ograničenja.

Područja sjeverno od 62. paralele i određena susjedna područja smatraju se planinskim područjima.

3. Kako bi bila prihvatljiva za plaćanja navedena u članku 31., za područja koja nisu planinska smatra se da imaju značajna prirodna ograničenja ako najmanje 60 % poljoprivredne površine ispunjava barem jedan od kriterija navedenih u Prilogu III. te se nalazi unutar navedene granične vrijednosti.

Usklađenost s tim uvjetima nužno je osigurati na razini lokalnih upravnih jedinica (razina „LUP 2”) ili na razini jasno određene lokalne jedinice koja pokriva jedinstveno i granicama jasno određeno zemljopisno područje s gospodarskim i upravnim identitetom koji je moguće definirati.

Pri razgraničavanju područja obuhvaćenih ovim stavkom države članice provode detaljnu analizu, na temelju objektivnih kriterija, kako bi izuzele područja u kojima postoje značajna prirodna ograničenja iz prvog podstavka, no u kojima su ta ograničenja uklonjena zahvaljujući ulaganjima ili gospodarskim aktivnostima ili uz dokaz o uobičajenoj produktivnosti zemljišta ili u kojima metode proizvodnje ili poljoprivredni sustavi kompenziraju gubitak prihoda ili dodatne troškove iz članka 31. stavka 1.

4. Područja koja nisu navedena u stavcima 2. i 3. ispunjavaju uvjete za primanje plaćanja navedenih u članku 31. ako posjeduju posebna ograničenja te ako je na tim područjima potrebno nastaviti s aktivnostima upravljanja zemljištem kako bi se očuvao ili poboljšao okoliš, održao krajobraz te očuvao turistički potencijal područja ili kako bi se zaštitila obala.

Područja sa specifičnim ograničenjima obuhvaćaju poljoprivredna područja unutar kojih su uvjeti prirodne proizvodnje slični, a njihova ukupna površina ne prelazi 10 % površine države članice u kojoj se nalaze.

Osim toga, područja mogu ispunjavati uvjete za plaćanja u okviru ovog stavka ako:

— najmanje 60 % poljoprivredne površine ispunjava najmanje dva kriterija od onih navedenih u Prilogu III., svaki unutar granice do 20 % navedene granične vrijednosti, ili

▼B

— najmanje 60 % poljoprivredne površine sastavljeno je od područja koja ispunjavaju najmanje jedan kriterij od onih navedenih u Prilogu III., unutar navedene granične vrijednosti, i od područja koja ispunjavaju najmanje dva kriterija od onih navedenih u Prilogu III., svaki unutar granice do 20 % navedene granične vrijednosti.

Poštovanje ovih uvjeta nužno je osigurati na razini LUP 2 ili na razini jasno određene lokalne jedinice koja pokriva jedinstveno i granicama jasno određeno zemljopisno područje s gospodarskim i upravnim identitetom koji je moguće definirati. Pri razgraničavanju područja obuhvaćenih ovim podstavkom države članice provode detaljnu analizu, kao što je opisano u članku 32. stavku 3. Područja za koja se smatra da ispunjavaju uvjete na temelju ovog podstavka uzimaju se u obzir za izračun granice od 10 % iz drugog podstavka.

Odstupajući od toga, prvi podstavak ne primjenjuje se na države članice čiji se cjelokupan teritorij smatra područjem s posebnim ograničenjima na temelju Uredbi (EZ) br. 1698/2005 i (EZ) br. 1257/1999.

5. Države članice dužne su programima ruralnog razvoja priložiti sljedeće:

(a) postojeće ili izmijenjeno razgraničenje u skladu sa stavcima 2. i 4.;

(b) novo razgraničenje područja iz stavka 3.

Članak 33.

Dobrobit životinja

1. Plaćanja povezana s dobrobiti životinja u okviru ove mjere dodjeljuju se poljoprivrednicima koji dobrovoljno prihvate izvršavanje djelatnosti koje se sastoje od jedne ili više obveza povezanih s dobrobiti životinja i koji su aktivni poljoprivrednici u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

2. Plaćanja povezana s dobrobiti životinja odnose se samo na obveze koje nisu obuhvaćene relevantnim propisanim standardima iz glave VI. poglavlja I. Uredbe (EU) br. 1306HR/2013 te ostalim relevantnim propisanim zahtjevima. Ti relevantni zahtjevi moraju biti navedeni u programu.

Navedene se obveze ispunjavaju u razdoblju koje se može produljiti od jedne do sedam godina.

3. Plaćanja se odobravaju godišnje i u potpunosti ili djelomično pokrivaju dodatne troškove i izgubljeni prihod poljoprivrednika nastale preuzimanjem obveza. Ako je potrebno, ta plaćanja također mogu pokrivati transakcijske troškove u vrijednosti do 20 % isplaćene premije za obveze povezane s dobrobiti životinja.

Potpora je ograničena maksimalnim iznosom navedenim u Prilogu II.

▼B

4. Kako bi se osiguralo da su obveze prema dobrobiti životinja u skladu s općom politikom Unije iz ovog područja, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 83. u vezi s određivanjem područja u kojima obveze povezane s dobrobiti životinja doprinose poboljšanju standarda u metodama proizvodnje.

Članak 34.

Šumarsko-okolišne i klimatske službe i očuvanje šuma

1. Potpora propisana ovom mjerom dodjeljuje se po hektaru šume javnim i privatnim posjednicima šuma i drugim privatnim i javnim tijelima i njihovim udrugama koji dobrovoljno pristanu na izvršavanje djelatnosti koje se sastoje od jedne ili više obveza povezanih sa šumama i okolišem ili s klimom. U slučaju državnih šuma, potpora se može dodijeliti samo ako je tijelo koje upravlja određenom šumom privatno tijelo ili općina.

Za šumska gospodarstva koja prelaze određenu graničnu vrijednost koju države članice moraju odrediti u programima ruralnog razvoja, potpora iz stavka 1. uvjetuje se predstavljanjem relevantnih podataka iz plana upravljanja šumom ili jednakovrijednim instrumentom koji je u skladu s održivim upravljanjem šumama kako je utvrđeno na Ministarskoj konferenciji o zaštiti šuma u Europi 1993. godine.

2. Plaćanja pokrivaju samo obveze koje nisu obuhvaćene relevantnim obveznim zahtjevima propisanima u nacionalnom zakonu o šumama ili ostalim relevantnim nacionalnim pravom. Svi navedeni zahtjevi moraju biti navedeni u programu.

Obveze se preuzimaju na razdoblje od pet do sedam godina. Međutim, ako je to nužno i opravdano, države članice mogu odrediti duže razdoblje za određene vrste obveza u svojim programima ruralnog razvoja.

3. Plaćanja u potpunosti ili djelomično pokrivaju dodatne troškove i izgubljeni prihod korisnika nastale preuzimanjem određenih obveza. Ako je potrebno, ta plaćanja također mogu pokrivati transakcijske troškove u vrijednosti do 20 % plaćene premije za obveze povezane sa šumama i okolišem. Potpora je ograničena maksimalnim iznosom navedenim u Prilogu II.

U propisno opravdanim slučajevima, potpora za djelatnosti u vezi s očuvanjem okoliša može se dodijeliti kao paušalni ili jednokratni iznos po jedinici uz obvezu odricanja od komercijalnog korištenja stabala i šuma, što se izračunava na temelju dodatnih nastalih troškova i izgubljenog prihoda.

4. Potpora se može dodijeliti javnim i privatnim subjektima u svrhu očuvanja i promicanja šumskih genetskih resursa za djelatnosti koje nisu obuhvaćene stavcima 1., 2. i 3.

▼B

5. Kako bi se osiguralo učinkovito korištenje proračunskih resursa EPFRR-a, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 83., u vezi s vrstama djelatnosti koje ispunjavaju uvjete za potporu iz stavka 4. ovog članka.

Članak 35.

Suradnja

1. Potpora utvrđena ovom mjerom dodjeljuje se kako bi promicala oblike suradnje između najmanje dvije strane, a osobito:

(a) oblike suradnje među raznim subjektima u Unijinom poljoprivrednom sektoru, šumarskom sektoru te lancu opskrbe hranom i ostalim subjektima koji doprinose ostvarivanju ciljeva i prioriteta politike ruralnog razvoja, uključujući skupine proizvođača, zadruge i međusektorske organizacije;

(b) stvaranje klastera i mreža;

(c) osnivanje i rad operativnih skupina Europskog partnerstva za inovacije (EPI) za poljoprivrednu produktivnost i održivost iz članka 56.

2. Suradnja navedena u stavku 1. posebice se odnosi na sljedeće:

(a) pilot-projekte;

(b) razvoj novih proizvoda, praksi, procesa i tehnologija u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru;

(c) suradnju među malim subjektima vezanu uz uspostavljanje zajedničkih radnih procesa i zajedničko korištenje objekata i resursa te za razvoj i/ili plasiranje na tržište turističkih usluga u vezi sa seoskim turizmom;

(d) horizontalnu i vertikalnu suradnju među subjektima u lancu opskrbe radi uspostave i razvoja kratkih lanaca opskrbe i lokalnih tržišta;

(e) promotivne aktivnosti u lokalnom kontekstu povezane s razvojem kratkih lanaca opskrbe i lokalnih tržišta;

(f) zajedničke aktivnosti povezane s prilagodbom klimatskim promjenama ili njihovim ublažavanjem;

(g) zajedničke pristupe u projektima vezanim uz očuvanje okoliša te trenutno prisutnim praksama očuvanja okoliša, uključujući učinkovito upravljanje vodama, upotrebu obnovljive energije i očuvanje poljoprivrednog krajobraza;

(h) horizontalnu i vertikalnu suradnju među subjektima u lancu opskrbe vezanu uz održivu opskrbu biomasom koja se koristi u pripremi hrane te proizvodnji energije i industrijskim procesima;

(i) provedbu lokalnih razvojnih strategija, osim onih koje su navedene u članku 2. stavku 19. Uredbe (EU) br. 1303/2013, usmjerenih na rješavanje jednog ili više prioriteta Unije za ruralni razvoj, pogotovo putem skupina javnih i privatnih partnera osim onih koji su navedeni u članku 32. stavku 2. točki (b) Uredbe (EU) br. 1303/2013;

▼B

(j) sastavljanje planova upravljanja šumama ili istovjetnih instrumenata.

(k) diversifikacija poljoprivrednih djelatnosti u djelatnosti koje se odnose na zdravstvenu zaštitu, društvenu integraciju, poljoprivredu koju podržava zajednica i obrazovanje o okolišu i hrani.

3. Potpora navedena u stavku 1. točki (b) dodjeljuje se samo novonastalim klasterima i mrežama te ostalim subjektima koji započinju s aktivnostima koje prethodno nisu provodili.

Potpora za djelatnosti navedene u stavku 2. točkama (a) i (b) također se može dodijeliti pojedinim subjektima ako je ta mogućnost predviđena u planu ruralnog razvoja.

4. Rezultati pilot-projekata iz stavka 2. točke (a) i djelatnosti iz stavka 2. točke (b) koje su proveli pojedini subjekti kao što je predviđeno stavkom 3 se objavljuju.

5. Sljedeći troškovi, povezani s oblicima suradnje iz stavka 1., ispunjavaju uvjete za dodjelu potpore utvrđene ovom mjerom:

(a) troškovi studija dotičnog područja, studija izvedivosti te sastavljanja poslovnog plana ili plana upravljanja šumama ili jednakovrijednog plana ili lokalne razvojne strategije osim one iz članka 33. Uredbe (EU) br. 1303/2013;

(b) troškovi istraživanja određenog područja kako bi kolektivni teritorijalni projekt bio izvediv ili projekt koji će provesti operativna skupina EPI-ja za produktivnost i održivost u poljoprivredi, kao što je navedeno u članku 56. U slučaju klastera, istraživanje također može podrazumijevati organizaciju osposobljavanja, umrežavanje postojećih članova te primanje novih članova.

(c) tekući troškovi suradnje;

(d) izravni troškovi posebnih projekata povezanih s provedbom poslovnog plana, plana okoliša, plana upravljanja šumama ili jednakovrijednog plana, lokalne razvojne strategije osim one iz članka 33. Uredbe (EU) br. 1303/2013 ili izravnih troškova drugih aktivnosti usmjerenih prema inovacijama, uključujući testiranje;

(e) troškovi promotivnih aktivnosti.

6. Ako su poslovni plan, plan okoliša, plan upravljanja šumama ili jednakovrijedni plan ili razvojna strategija već provedeni, države članice mogu odobriti pomoć u obliku ukupnog iznosa za troškove suradnje i troškove provedenih projekata ili mogu odobriti iznos koji pokriva isključivo troškove suradnje te koristiti sredstva propisana drugim mjerama ili obuhvaćena drugim fondovima Unije za troškove provedbe projekta.

Kad je potpora isplaćena u obliku ukupnog iznosa, a tip izvedenog projekta takav da je obuhvaćen drugom mjerom ove Uredbe, primjenjuje se relevantan maksimalan iznos ili stopa potpore.

7. Potpora se odobrava i u slučaju suradnje među subjektima iz različitih regija ili država članica.

▼B

8. Potpora se dodjeljuje na najviše sedam godina, osim u slučaju opravdanih kolektivnih okolišnih aktivnosti.

9. Suradnja navedena u ovoj mjeri može se kombinirati s ostalim projektima na istom teritoriju koji se financiraju iz fondova Unije koji nisu obuhvaćeni EPFRR-om. Države članice moraju osigurati izbjegavanje prekomjerne nadoknade nastale kombiniranjem ove mjere s ostalim nacionalnim instrumentima potpore ili instrumentima potpore Unije.

10. Kako bi se osiguralo učinkovito korištenje proračunskih resursa EPFRR-a, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 83., u vezi s daljnjim utvrđivanjem obilježja pilot-projekata, klastera, mreža, kratkih lanaca opskrbe i lokalnih tržišta koji ispunjavaju uvjete za primanje potpore te delegirane akte u vezi s uvjetima za dodjelu pomoći za vrste djelatnosti navedene u stavku 2. ovog članka.

Članak 36.

Upravljanje rizicima

1. Potpora obuhvaćena ovom mjerom uključuje:

(a) financijske doprinose u premijama za osiguranje usjeva, životinja i biljaka od materijalnih gubitaka poljoprivrednika uzrokovanih nepovoljnim klimatskim prilikama, bolestima životinja ili biljaka, najezdom nametnika ili okolišnim incidentom;

(b) financijske doprinose uzajamnim fondovima u svrhu isplate financijskih naknada poljoprivrednicima za materijalne gubitke uzrokovane nepovoljnim klimatskim prilikama ili izbijanjem bolesti životinja ili biljaka ili najezdom nametnika ili okolišnim incidentom;

(c) sredstvo za stabilizaciju prihoda, u obliku financijskih doprinosa uzajamnim fondovima, koje osigurava naknadu poljoprivrednicima za značajan pad u njihovim prihodima.

2. Za potrebe ovog članka, „poljoprivrednik” znači aktivni poljoprivrednik u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

3. Za potrebe stavka 1. točaka (b) i (c), „uzajamni fond” znači program osiguranja udruženih poljoprivrednika koji su države članice odobrile u skladu sa svojim nacionalnim zakonima, a koji omogućuje isplatu naknada udruženim poljoprivrednicima za materijalne gubitke uzrokovane nepovoljnim klimatskim prilikama ili bolestima životinja ili biljaka ili najezdom nametnika ili okolišnim incidentom ili za značajan pad u njihovim prihodima.

4. Države članice moraju osigurati izbjegavanje prekomjerne nadoknade nastale kombiniranjem ove mjere s ostalim nacionalnim instrumentima potpore, instrumentima potpore Unije ili privatnim programima osiguranja.

5. Kako bi se osiguralo učinkovito korištenje proračunskih resursa EPFRR-a, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 83. u vezi s minimalnim i maksimalnim trajanjem komercijalnih kredita za uzajamne fondove iz članka 38. stavka 3. točke (b) te iz članka 39. stavka 4.

▼B

Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o provedbi ovog članka do 31. prosinca 2018.

Članak 37.

Osiguranje usjeva, životinja i biljaka

1. Potpora navedena u članku 36. stavku 1. točki (a) dodjeljuje se isključivo u slučaju ugovora o osiguranju koji pokrivaju gubitke nastale nepovoljnim klimatskim prilikama, bolešću životinja ili biljaka, najezdom nametnika ili okolišnim incidentom ili mjerom donesenom u skladu s Direktivom 2000/29/EZ čija je svrha suzbijanje ili sprečavanje bolesti biljaka, ili nametnika koji uništavaju više od 30 % prosječne godišnje proizvodnje poljoprivrednika u proteklom trogodišnjem razdoblju ili prosječne trogodišnje proizvodnje u proteklom petogodišnjem razdoblju, ne uzimajući u obzir najveću i najmanju vrijednost. Za izračun godišnje proizvodnje poljoprivrednika mogu se koristiti indeksi. Metoda izračuna mora omogućiti određivanje stvarnog gubitka pojedinog poljoprivrednika u određenoj godini.

Mjerenje količine prouzročenih gubitaka može se prilagoditi posebnim značajkama svake vrste proizvoda pomoću:

(a) bioloških indeksa (količina gubitka biomase) ili ekvivalentnih indeksa gubitka uroda ustanovljenih na razini poljoprivrednog gospodarstva, na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, ili

(b) vremenskih indeksa (uključujući količinu padalina i temperaturu) ustanovljenih na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini.

2. Nepovoljnu klimatsku priliku, izbijanje bolesti životinja ili biljaka, najezdu nametnika ili okolišni incident mora službeno proglasiti nadležno tijelo u dotičnoj državi članici.

Ako je to potrebno, države članice mogu unaprijed odrediti kriterije koji služe kao temelj za takvo službeno proglašenje.

3. U slučaju bolesti životinja, financijska naknada na temelju članka 36. stavka 1. točke (a) može se dodijeliti isključivo za bolesti navedene u popisu bolesti životinja koji je izradila Svjetska organizacija za zdravlje životinja ili u Prilogu Odluci 2009/470/EZ.

4. Isplata osiguranja obuhvaća isključivo ukupan trošak za nadoknadu gubitka iz članka 36. stavka 1. točke (a), a njome se ne zahtijeva niti utvrđuje vrsta ili količina buduće proizvodnje.

Države članice mogu ograničiti iznos premije koja ispunjava uvjete za isplatu potpore tako da odrede odgovarajuće gornje granične vrijednosti.

▼B

5. Potpora se mora ograničiti na maksimalnu stopu utvrđenu u Prilogu II.

Članak 38.

Uzajamni fondovi u slučaju nepovoljnih klimatskih prilika, bolesti životinja i biljaka, najezdi nametnika te u slučaju okolišnih incidenata

1. Kako bi ispunjavao uvjete za primanje potpore, uzajamni fond mora:

(a) biti odobren od strane nadležnog tijela u skladu s nacionalnim zakonodavstvom;

(b) primjenjivati transparentnu politiku u pogledu uplata sredstava u fond i isplata sredstava iz fonda;

(c) primjenjivati jasna pravila u vezi s preuzimanjem odgovornosti u slučaju nastalih dugova.

2. Države članice utvrđuju pravila za uspostavu i upravljanje uzajamnim fondovima, a posebno pravila za dodjelu naknada poljoprivrednicima i za njihovu prihvatljivost u slučaju krize, kao i za upravljanje i nadzor nad poštovanjem tih pravila. Države članice osiguravaju da propisi fondova predviđaju kazne za slučaj nemara od strane poljoprivrednika.

Incidente iz članka 36. stavka 1. točke (b) mora službeno proglasiti nadležno tijelo u dotičnoj državi članici.

3. Financijski doprinosi iz članka 36. stavka 1. točke (b) isključivo se odnose na:

(a) administrativne troškove uspostavljanja uzajamnog fonda u trajanju od najviše tri godine i uz postupno smanjivanje;

(b) iznose plaćene iz uzajamnog fonda u svrhu financijske naknade poljoprivrednicima. Uz navedeno, financijski doprinos može se odnositi na kamate komercijalnih kredita podignutih za potrebe uzajamnog fonda za isplatu financijske naknade poljoprivrednicima u slučaju krize.

Potpora na temelju članka 36. stavka 1. točke (b) dodjeljuje se isključivo za pokrivanje gubitaka nastalih nepovoljnim klimatskim prilikama, bolestima životinja ili biljaka, najezdom nametnika ili mjerom donesenom u skladu s Direktivom 2000/29/EZ čija je svrha suzbijanje ili sprečavanje bolesti biljaka ili nametnika ili okolišnog incidenta koji uništavaju više od 30 % prosječne godišnje proizvodnje poljoprivrednika u proteklom trogodišnjem razdoblju ili prosječne trogodišnje proizvodnje u proteklom petogodišnjem razdoblju, ne uzimajući u obzir najveću i najmanju vrijednost. Za izračun godišnje proizvodnje poljoprivrednika mogu se koristiti indeksi. Metoda izračuna mora omogućiti određivanje stvarnog gubitka pojedinog poljoprivrednika u određenoj godini.

Niti jedan početni dionički kapital ne smije biti uplaćen iz javnih sredstava.

▼B

4. Što se tiče bolesti životinja, financijska naknada iz članka 36. stavka 1. točke (b) može se dodijeliti za bolesti navedene u popisu bolesti životinja koji je izradila Svjetska organizacija za zdravlje životinja ili bolesti navedene u Prilogu Odluci 2009/470/EZ.

5. Potpora je ograničena stopom maksimalne potpore utvrđenom u Prilogu II.

Države članice mogu ograničiti troškove koji ispunjavaju uvjete za primanje potpore primjenom:

(a) gornjih graničnih vrijednosti po fondu;

(b) odgovarajućih gornjih graničnih vrijednosti po jedinici.

Članak 39.

Sredstvo za stabilizaciju prihoda

1. Potpora utvrđena u članku 36. stavku 1. točki (c) dodjeljuje se samo u slučaju pada prihoda od preko 30 % prosječnog godišnjeg prihoda pojedinog poljoprivrednika u prethodnom trogodišnjem razdoblju ili prosječnog trogodišnjeg prihoda na temelju prethodnog petogodišnjeg razdoblja, ne uzimajući u obzir najveću i najmanju vrijednost. Za potrebe članka 36. stavka 1. točke (c) navedeni prihod podrazumijeva zbroj prihoda koje poljoprivrednik ostvari na tržištu, uključujući bilo kakav oblik javne potpore, umanjen za iznos ulaznih troškova. Plaćanja poljoprivrednicima iz uzajamnog fonda moraju pokrivati manje od 70 % izgubljenog prihoda u onoj godini u kojoj proizvođač stječe uvjete za primanje takve pomoći.

2. Kako bi ispunjavao uvjete za primanje potpore, uzajamni fond mora:

(a) biti odobren od strane nadležnog tijela u skladu s nacionalnim zakonodavstvom;

(b) primjenjivati transparentnu politiku u pogledu uplata sredstava u fond i isplata sredstava iz fonda;

(c) primjenjivati jasna pravila u vezi s preuzimanjem odgovornosti u slučaju nastalih dugova.

3. Države članice određuju pravila za ustrojstvo i upravljanje uzajamnim fondovima, a posebice pravila za isplatu naknada poljoprivrednicima u slučaju krize te pravila za provedbu i praćenja poštovanja tih pravila. Države članice osiguravaju da propisi fondova predviđaju kazne za slučaj nemara od strane poljoprivrednika.

4. Financijski doprinosi iz članka 36. stavka 1. točke (c) isključivo se odnose na:

(a) administrativne troškove uspostavljanja uzajamnog fonda u trajanju od najviše tri godine i uz postupno smanjivanje;

(b) iznose plaćene iz uzajamnog fonda u svrhu financijske naknade poljoprivrednicima. Uz navedeno, financijski doprinos može se odnositi na kamate komercijalnih kredita koje je podigao uzajamni fond s ciljem isplate financijske naknade poljoprivrednicima u slučaju krize. Niti jedan početni dionički kapital ne smije biti uplaćen iz javnih sredstava.

▼B

5. Potpora se mora ograničiti na maksimalnu stopu utvrđenu u Prilogu II.

Članak 40.

Financiranje dodatnih nacionalnih izravnih plaćanja za Hrvatsku

1. Potpora se može dodijeliti poljoprivrednicima koji ispunjavaju uvjete za dodatna nacionalna izravna plaćanja na temelju članka 19. Uredbe (EU) br. 1307/2013. Uvjeti utvrđeni u navedenom članku primjenjuju se i na potporu koja se dodjeljuje na temelju ovog članka.

2. Potpora dodijeljena poljoprivredniku za godine 2014., 2015. i 2016. ne smije prijeći razliku između:

(a) razine izravnih plaćanja primjenjivih na Hrvatsku za dotičnu godinu u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 1307/2013; i

(b) 45 % odgovarajuće razine izravnih plaćanja koja se primjenjuje od 2022.

3. Doprinos Unije dodijeljenoj potpori u Hrvatskoj na temelju ovog članka za 2014., 2015. i 2016. godinu ne smije prijeći 20 % njezinih ukupnih godišnjih dodijeljenih sredstava EPFRR-a.

4. Stopa doprinosa EPFRR-a za nadopunu izravnih plaćanja ne smije prijeći 80 %.

Članak 41.

Pravila o provedbi mjera

Komisija donosi provedbene akte kojima utvrđuje pravila provedbe mjera iz ovog odjeljka u vezi s:

(a) postupcima odabira nadležnih tijela ili subjekata koji pružaju savjetodavne usluge u vezi s poljoprivredom i šumarstvom, usluge upravljanja poljoprivrednim gospodarstvom ili pomoći poljoprivrednim gospodarstvima te postupnim smanjivanjem pomoći utvrđene mjerom o savjetodavnim službama iz članka 15.;

(b) procjenom koju provodi pojedina država članica, a odnosi se na napredak poslovnog plana, opcije plaćanja te načine pristupa drugim mjerama namijenjenima mladim poljoprivrednicima, utvrđenima u mjeri za razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja iz članka 19.;

(c) konverzijom u jedinice koje nisu navedene u Prilogu II. i stopama konverzije životinja u grla stoke (GS) iz okvira mjera iz članaka 28., 29., 33. i 34.;

(d) mogućnošću korištenja standardnih pretpostavki o dodatnim troškovima i izgubljenom prihodu iz okvira mjera u člancima od 28. do 31., 33. i 34. te kriterije za izračun;

▼B

(e) izračunom iznosa potpore ako pojedina aktivnost ispunjava uvjete za primanje potpore utvrđene iz okvira više mjera.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 84.

LEADER

Članak 42.

Lokalne akcijske skupine u okviru inicijative LEADER

1. Uz zadaće iz članka 34. Uredbe (EU) br. 1303/2013, lokalne akcijske skupine također mogu obavljati dodatne zadaće koje im je dodijelilo upravljačko tijelo i/ili agencija za plaćanja.

2. Lokalne akcijske skupine mogu od nadležne agencije za plaćanja zatražiti isplatu predujma ako je ta mogućost navedena u programu ruralnog razvoja. Iznos predujma ne smije prelaziti 50 % iznosa javne potpore povezane s tekućim troškovima i troškovima istraživanja.

Članak 43.

LEADER paket za pokretanje

Podrška za lokalni razvoj LEADER-a može uključiti i „LEADER paket za pokretanje" za lokalne zajednice koje nisu provele LEADER u programskom razdoblju 2007. – 2013. „LEADER paket za pokretanje" sastoji se od potpore za izgradnju kapaciteta i male pilot-projekte. Potpora u okviru „LEADER paketa za pokretanje" nije uvjetovana podnošenjem lokalne razvojne strategije LEADER-a.

Članak 44.

Aktivnosti suradnje u okviru inicijative LEADER

1. Potpora iz članka 35. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013 dodjeljuje se za

(a) projekte suradnje unutar države članice (međuteritorijalna suradnja) ili projekte suradnje između teritorija u nekoliko država članica ili s teritorijima u trećim zemljama (transnacionalna suradnja).

(b) pripremnu tehničku podršku namijenjenu međuteritorijalnim ili transnacionalnim projektima suradnje, pod uvjetom da lokalne akcijske skupine mogu dokazati da će konkretni projekt biti proveden.

2. Osim drugih lokalnih akcijskih skupina, partneri lokalne akcijske skupine u okviru EPFRR-a mogu biti:

(a) skupina lokalnih javnih i privatnih partnera u ruralnom području u kojemu se provodi lokalna razvojna strategija, unutar ili izvan Unije;

(b) skupina lokalnih javnih i privatnih partnera na području koje nije ruralno, a na kojem se provodi lokalna razvojna strategija.

▼B

3. U slučaju da lokalne akcijske skupine ne odaberu projekte suradnje, države članice uspostavljaju sustav kontinuiranih prijava.

Države članice dužne su objaviti nacionalne ili regionalne administrativne postupke u vezi s odabirom transnacionalnih projekata suradnje i popisom prihvatljivih troškova najmanje dvije godine nakon datuma odobrenja svojih programa ruralnog razvoja.

Nadležno tijelo odobrava projekte suradnje u roku od najkasnije četiri mjeseca od datuma podnošenja prijave za projekt.

4. Države članice dužne su obavijestiti Komisiju o odobrenim transnacionalnim projektima suradnje.

POGLAVLJE II.

Zajedničke odredbe koje se odnose na više mjera

Članak 45.

Ulaganja

1. U svrhu ostvarivanja prava na potporu u okviru EPFRR-a, aktivnostima ulaganja prethodi procjena očekivanog okolišnog utjecaja u skladu sa pravom koje se odnosi na takvu vrstu ulaganja u područjima u kojima ta ulaganja mogu imati nepovoljan utjecaj na okoliš.

2. Troškovi koji su prihvatljivi za potporu EPFRR-a ograničavaju se na:

(a) izgradnju, stjecanje, uključujući iznajmljivanje ili poboljšanje nepokretne imovine;

(b) kupnju ili zakup novih strojeva i opreme do iznosa njihove tržišne vrijednosti;

(c) opće troškove navedene u točkama (a) i (b) poput troškova usluga arhitekata i inženjera te troškova konzultacija, troškova vezanih uz savjetovanje o okolišnog i gospodarskoj održivosti, uključujući troškove studija izvedivosti. Studije izvedivosti ostaju prihvatljivi trošak i kada, na temelju njihovih rezultata, nema troškova iz točki (a) i (b);

(d) sljedeća nematerijalna ulaganja: nabavu ili razvoj računalnih programa i nabavu patenata, licenci, autorskih prava, robnih žigova;

(e) troškove uspostave planova upravljanja šumama ili jednakovrijednih planova

3. U slučaju ulaganja u poljoprivredu, kupnja prava na poljoprivrednu proizvodnju, prava na plaćanje, kupnja životinja, kupnja jednogodišnjih biljaka i njihova sadnja ne udovoljavaju uvjetima za primanje potpore ulaganju. Međutim, u slučaju obnove potencijala poljoprivredne proizvodnje narušenog elementarnim nepogodama ili katastrofalnim događajima u skladu s člankom 18. stavkom 1. točkom (b), troškovi kupnje životinja mogu se smatrati prihvatljivim troškovima.

▼B

4. Korisnici potpore u vezi s ulaganjem mogu od nadležnih agencija za plaćanja zatražiti isplatu predujma u visini od 50 % iznosa javne potpore u vezi s ulaganjem ako je ta mogućnost obuhvaćena planom ruralnog razvoja.

5. Pomoćni obrtni kapital povezan s novim ulaganjima u sektoru poljoprivrede ili šumarstva, koje primaju potporu u okviru EPFRR-a putem financijskog instrumenta uspostavljenog u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1303/2013, može biti prihvatljiv trošak. Takav prihvatljivi troškovi ne prelaze 30 % cjelokupnog iznosa prihvatljivih troškova za ulaganje. Relevantni zahtjev mora se propisno obrazložiti.

6. Kako bi se u obzir uzele posebne okolnosti određenih vrsta ulaganja, Komisija je ovlaštena, sukladno članku 83., donositi delegirane akte koji utvrđuju uvjete koji se moraju ispuniti kako bi se ostali troškovi povezani s ugovorima o leasingu, rabljenu opremu mogli smatrati prihvatljivim troškovima i koji utvrđuju vrsta infrastrukture za obnovljivu energiju koje trebaju biti prihvatljive za potporu.

Članak 46.

Ulaganja u navodnjavanje

1. Ne dovodeći u pitanje članak 45. ove Uredbe, u slučaju navodnjavanja u novim i postojećim navodnjavanim područjima, prihvatljivim troškovima smatraju se samo ulaganja koja ispunjavaju uvjete iz ovog članka.

2. Komisija je bila obaviještena o planu upravljanja riječnim slivom, kako se traži u skladu s Okvirnom direktivom o vodama, za cijelo područje na kojem će se ulagati, kao i za sva druga područja čiji okoliš može biti zahvaćen tim ulaganjem. Mjere koje stupaju na snagu na temelju plana upravljanja riječnim slivom u skladu s člankom 11. Okvirne direktive o vodama, a koje su relevantne za poljoprivredni sektor, bile su navedene u relevantnom programu mjera.

3. uspostavljeno je ili se uspostavlja mjerenje vode kojim se omogućuje mjerenje potrošnje vode na razini ulaganja koje prima potporu.

4. Ulaganje predstavlja poboljšanje postojeće instalacije za navodnjavanje ili element infrastrukture za navodnjavanje prihvatljivo je samo ako je ex ante ocijenjeno da pruža minimalno 5 % do 25 % uštede vode u odnosu na tehničke parametre postojeće instalacije ili infrastrukture.

Ako ulaganje zahvaća podzemne ili površinske vode čiji je status manji od dobrog u relevantnom planu upravljanja riječnim slivom zbog razloga vezanih uz količinu vode:

(a) ulaganje mora osigurati učinkovito smanjenje potrošnje vode, na razini ulaganja, za barem 50 % od potencijalne uštede vode koja se omogućuje ulaganjem;

▼B

(b) u slučaju ulaganja na jednom poljoprivrednom gospodarstvu, ono također kao rezultat mora imati smanjenje ukupne potrošnje vode na gospodarstvu za barem 50 % od potencijalne uštede vode koja se omogućuje ulaganjem. Ukupna potrošnja vode na gospodarstvu uključuje vodu koju gospodarstvo prodaje.

Niti jedan uvjet iz stavka 4. ne primjenjuje se na ulaganje u postojeću instalaciju koje je usmjereno samo na energetsku učinkovitost ili na ulaganje za stvaranje rezervoara ili na ulaganje u korištenje reciklirane vode koja ne utječe na podzemne ili nadzemne vode.

5. Ulaganje čiji je rezultat neto povećanje navodnjavanog područja te koje utječe na podzemne ili površinske vode prihvatljivo je samo ako:

(a) status vode nije manji od dobrog u relevantnom planu upravljanja riječnim slivom zbog razloga koji su povezani s količinom vode; i

(b) studija utjecaja na okoliš pokazuje da neće biti značajnog negativnog utjecaja na okoliš zbog ulaganja; takvu analizu utjecaja na okoliš, koja se može odnositi i na skupinu gospodarstava, provodi ili odobrava nadležno tijelo.

Područja koja nisu navodnjavana, ali u kojima je u nedavnoj prošlosti bila aktivna instalacija za navodnjavanje, što se utvrđuje i opravdava u programu, mogu se smatrati navodnjavanim područjima za potrebe određivanja neto povećanja navodnjavanog područja.

6. Odstupajući od stavka 5. točke (a), ulaganja čiji je rezultat neto povećanje navodnjavanog područja mogu biti prihvatljiva:

(a) ako se ulaganje povezuje s ulaganjem u postojeće instalacije za navodnjavanje ili element infrastrukture za navodnjavanje za koji je ex ante ocijenjeno da pruža minimalno 5 % do 25 % uštede vode u odnosu na tehničke parametre postojeće instalacije ili infrastrukture i

(b) ako se ulaganjem osigurava učinkovito smanjenje potrošnje vode, na razini cijelog ulaganja, za barem 50 % od potencijalne uštede vode koja se omogućuje ulaganjem u postojeću instalaciju ili element infrastrukture.

Nadalje, odstupajući od toga, uvjet iz stavka 5. točke (a) ne primjenjuju se na ulaganja u uspostavu nove instalacije za navodnjavanje koje se opskrbljuje vodom iz postojećeg rezervoara, a koja su odobrila nadležna tijela prije 31. listopada 2013. godine ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

— dotični rezervoar utvrđen je u relevantnom planu upravljanja riječnim slivom te je podložan uvjetima kontrole iz članka 11. stavka 3. točke (e) Okvirne direktive o vodama;

— dana 31. listopada 2013. godine na snazi je bilo ili najviše ograničenje na ukupna zahvaćanja iz rezervoara ili najmanja potrebna razina toka u vodenim tokovima koji su zahvaćeni rezervoarom;

▼B

— to najveće ograničenje ili najmanja potrebna razina toka u skladu je s uvjetima utvrđenima u članku 4. Okvirne direktive o vodama; i

— dotično ulaganje neće imati kao rezultat zahvaćanje veće od najvišeg ograničenja koje je bilo na snazi 31. listopada 2013. ili smanjenje razine toka u zahvaćenim vodenim tokovima ispod najmanje potrebne razine koja je bila na snazi 31. listopada 2013.

Članak 47.

Pravila za plaćanja povezana s područjima

1. Broj hektara na koji se primjenjuje obveza u skladu s člancima 28., 29. i 34. može se razlikovati ovisno o godini u sljedećim slučajevima:

(a) ako je ta mogućnost obuhvaćena programom ruralnog razvoja;

(b) ako se ta obveza ne primjenjuje na fiksne parcele; i

(c) ako se ne ugrožava ispunjavanje cilja obveze.

2. Ako je cjelokupno zemljište ili dio zemljišta na koji se primjenjuje obveza ili cjelokupno gospodarstvo preneseno na drugu osobu tijekom razdoblja trajanja te obveze, tu obvezu ili njezin dio koji odgovara prenesenom zemljištu za preostalo razdoblje može preuzeti ta druga osoba ili može isteći i ne traži se povrat sredstava za razdoblje u kojemu je obveza bila na snazi.

3. U slučaju da korisnik više nije u mogućnosti ispunjavati dodijeljene obveze jer je gospodarstvo ili dio gospodarstva u međuvremenu ponovno razdijeljeno na parcele ili podliježe mjerama konsolidacije javnog zemljišta ili mjerama konsolidacije zemljišta koje su odobrila nadležna tijela javne uprave, države članice dužne su poduzeti potrebne mjere kako bi obveze bile prilagođene novoj situaciji nastaloj u gospodarstvu. Ako se pokaže da takvo prilagođavanje nije moguće, obveza prestaje i ne traži se povrat sredstava za razdoblje u kojemu je obveza bila na snazi.

4. Povrat primljene pomoći nije potreban u slučaju više sile i izvanrednih okolnosti iz članka 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

5. Stavak 2., što se tiče slučajeva prijenosa cjelokupnog gospodarstva, te stavak 4. također se primjenjuju na obveze utvrđene u članku 33.

6. Kako bi se zajamčila učinkovita provedba mjera koje se odnose na određeno područje te osigurali financijski interesi Unije, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 83. kojima se utvrđuju uvjeti koji se primjenjuju na pretvorbu ili prilagodbu obveza u okviru mjera iz članaka 28., 29., 33. i 34., određuju ostale situacije u kojima nije potreban povrat pomoći.

▼B

Članak 48.

Revizijska klauzula

Revizijska klauzula namijenjena je djelatnostima provedenim u skladu s člancima 28., 29., 33. i 34. kako bi se osigurala njihova prilagodba u slučaju izmjena relevantnih propisanih standarda, zahtjeva ili obveza navedenih u tim člancima u slučaju da opseg obveza nadilazi te članke. Revizijska klauzula također obuhvaća prilagodbe koje su potrebne za izbjegavanje dvostrukog financiranja praksi iz članka 43. Uredbe (EU) br. 1307/2013 u slučaju izmjena tih praksi.

Djelatnosti poduzete u skladu s člancima 28., 29., 33. i 34. koje izlaze iz okvira tekućeg programskog razdoblja sadržavaju revizijsku klauzulu kako bi se omogućila njihova prilagodba pravnom okviru sljedećeg programskog razdoblja.

Ako korisnik ne prihvati takvo prilagođavanje, obveza prestaje i ne traži se povrat sredstava za razdoblje u kojemu je obveza bila na snazi.

Članak 49.

Odabir djelatnosti

1. Ne dovodeći u pitanje članak 30. stavak 3. točku (d) Uredbe (EU) br. 1303/2013, upravljačko tijelo programa ruralnog razvoja mora odrediti kriterije odabira za djelatnosti u dogovoru s odborom za praćenje. Kriteriji odabira moraju osigurati jednako postupanje prema svim podnositeljima zahtjeva, učinkovito korištenje financijskih sredstava i učinkovitost mjera s obzirom na prioritete Unije za ruralni razvoj. Pri utvrđivanju i primjeni kriterija odabira u obzir se uzima načelo proporcionalnosti prema veličini djelatnosti.

2. Nadležno tijelo u državi članici odgovorno za odabir djelatnosti dužno je osigurati da su djelatnosti, uz iznimku djelatnosti iz članaka od 28. do 31., od 33. do 34. i od 36. do 39., odabrane u skladu s kriterijima odabira iz stavka 1. te da je taj postupak transparentan i dobro dokumentiran.

3. Ako je to potrebno, korisnici se mogu odabrati na temelju natječaja, primjenom kriterija gospodarske i okolišne učinkovitosti.

Članak 50.

Definiranje ruralnog područja

Za potrebe ove Uredbe upravljačko tijelo mora definirati „ruralno područje” na razini programa. Države članice mogu odrediti takvu definiciju za mjeru ili vrstu djelatnosti ako je to propisno opravdano.

▼B

POGLAVLJE III.

Tehnička pomoć i umrežavanje

Članak 51.

Financiranje tehničke pomoći

1. U skladu s člankom 6. Uredbe (EU) br. 1306/2013, EPFRR može koristiti do 0,25 % godišnjih dodijeljenih sredstava za financiranje zadaća iz članka 58. Uredbe (EU) br. 1303/2013, uključujući troškove uspostave i rada Europske mreže za ruralni razvoj iz članka 52. i mreže programa EPI-a iz članka 53., na poticaj Komisije i/ili samostalno.

EPFRR također može financirati aktivnosti iz članka 41. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1151/2012 ([1]) povezane s oznakama i simbolima programa kvalitete Unije.

Navedene aktivnosti provode se u skladu s člankom 58. Uredbe (EU, EURATOM) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) i ostalim odredbama te Uredbe i njezinim provedbenim odredbama koje se primjenjuju na ovaj oblik izvršenja proračuna.

2. Na inicijativu država članica, do 4 % ukupnog iznosa svakog programa ruralnog razvoja može biti namijenjeno zadaćama iz članka 59. Uredbe (EZ) br. 1303/2013 te troškovima pripremnih aktivnosti za razgraničavanje područja s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima iz članka 32.

Troškovi povezani s certifikacijskom tijelom iz članka 9. Uredbe (EU) br. 1306/2013 ne udovoljavaju uvjetima navedenima u ovom stavku.

Unutar tog ograničenja od 4 % rezervira se iznos za uspostavu i rad nacionalne ruralne mreže iz članka 54.

3. Ako programi za ruralni razvoj obuhvaćaju i slabije razvijene regije i ostale regije, stopa doprinosa EPFRR-a za tehničku pomoć iz članka 59. stavka 3. može se odrediti uzimanjem u obzir vrste regije koja brojčano prevladava u programu.

Članak 52.

Europska mreža za ruralni razvoj

1. Europska mreža za ruralni razvoj čiji je cilj umrežavanje nacionalnih mreža, organizacija i uprava aktivnih u području ruralnog razvoja na razini Unije uspostavlja se u skladu s člankom 51. stavkom 1.

([1]) Uredba (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL L 343, 14.12.2012., str. 1.).

([2]) Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. lipnja 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

▼B

2. Ciljevi umrežavanja putem Europske mreže za ruralni razvoj su sljedeći:

(a) povećanje sudjelovanja svih zainteresiranih strana, posebno onih u poljoprivredi, šumarstvu i ostalom ruralnom razvoju, u provedbi ruralnog razvoja;

(b) poboljšanje kvalitete programa ruralnog razvoja;

(c) obavještavanje šire javnosti o koristima politike ruralnog razvoja.

(d) potpora evaluaciji programa ruralnog razvoja.

3. Zadaci mreže su sljedeći:

(a) prikupljanje, analiziranje i širenje informacija o aktivnostima u području ruralnog razvoja;

(b) pružanje potpore procesima evaluacije te prikupljanju podataka i upravljanju;

(c) prikupljanje, jačanje i širenje dobrih praksi ruralnog razvoja na razini Unije, uključujući one o alatima i metodologijama za evaluaciju;

(d) uspostavljanje i vođenje tematskih skupina i/ili radionica kako bi se potakla razmjena stručnog znanja te podržala provedba, praćenje te daljnji razvoj politike ruralnog razvoja;

(e) pružanje informacija o razvoju ruralnih područja u Uniji i trećim zemljama;

(f) organiziranje sastanaka i seminara na razini Unije namijenjenih onima koji aktivno sudjeluju u ruralnom razvoju;

(g) potpora nacionalnim mrežama i inicijativama transnacionalne suradnje te razmjena dotičnih aktivnosti i iskustva u području ruralnog razvoja s mrežama u trećim zemljama;

(h) posebno za lokalne akcijske skupine:

i. stvaranje sinergije s aktivnostima koje se provode na nacionalnoj ili regionalnoj razini, ili na obje, u okviru uspostavljenih mreža, a koje su povezane s aktivnostima jačanja kapaciteta i razmjene iskustava; i

ii. suradnja s tijelima lokalnog razvoja za umrežavanje i tehničku pomoć uspostavljenim u okviru ERDF-a, ESF-a i EMFF-a u vezi s njihovim aktivnostima lokalnog razvoja i transnacionalnu suradnju.

4. Komisija donosi provedbene akte kojima se uspostavlja organizacijska struktura i rad Europske mreže za ruralni razvoj. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 91.

▼B

Članak 53.

Mreža Europskog partnerstva za inovacije

1. Mreža programa EPI uspostavlja se kako bi se pružila podrška programu EPI za poljoprivrednu produktivnost i održivost iz članka 55. u skladu s člankom 51. stavkom 1. Mreža se uspostavlja radi umrežavanja operativnih skupina, savjetodavnih službi i znanstvenika.

2. Cilj mreže programa EPI jest sljedeći:

(a) poticanje razmjene stručnog znanja i dobre prakse;

(b) uspostava dijaloga između poljoprivrednika i znanstvene zajednice i olakšavanje uključivanja svih dionika u proces razmjene znanja.

3. Zadaci mreže programa EPI su sljedeći:

(a) pružanje pomoći i informacija ključnim subjektima u okviru programa EPI;

(b) poticanje uspostave operativnih skupina i pružanje informacija o mogućnostima koje nude politike Unije;

(c) olakšavanje uspostave inicijativa za klastere te pilot-projekata ili pokaznih projekata koji se, između ostalog, mogu odnositi na sljedeća pitanja:

i. povećanje produktivnosti, gospodarske isplativosti, održivosti, proizvodnje i učinkovitosti resursa u poljoprivredi;

ii. inovacije kojima se podržava biogospodarstvo;

iii. bioraznolikost, usluge povezane s ekosustavom, funkcionalnost tla i održivo upravljanje vodama;

iv. inovativne proizvode i usluge za integrirani lanac opskrbe;

v. otvaranje novih prilika za proizvode i tržišta za primarne proizvođače;

vi. kvalitetu hrane, sigurnost hrane i zdravu prehranu;

vii. smanjenje gubitaka poslije berbe i rasipanja hrane.

(d) Prikupljanje i širenje informacija u području obuhvaćenom programom EPI, uključujući rezultate istraživanja i nove tehnologije povezane s inovacijama i razmjenom znanja te razmjene s trećim zemljama na području inovacija.

4. Komisija donosi provedbene akte kojima se uspostavlja organizacijska struktura i rad mreže programa EPI. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 84.

▼B

Članak 54.

Nacionalna ruralna mreža

1. Svaka država članica uspostavlja nacionalnu ruralnu mrežu koja okuplja organizacije i uprave uključene u ruralni razvoj. Partnerstvo iz članka 5. Uredbe (EU) br. 1303/2013 također je dio nacionalne ruralne mreže.

Države članice s regionalnim programima mogu predložiti poseban program za uspostavu i rad njihove nacionalne ruralne mreže.

2. Ciljevi su umrežavanja u okviru nacionalne ruralne mreže sljedeći:

(a) povećati sudjelovanje dionika u provedbi ruralnog razvoja;

(b) poboljšati kvalitetu provedbe programa ruralnog razvoja;

(c) obavještavati širu javnost i potencijalne korisnike o politici ruralnog razvoja i mogućnostima financiranja;

(d) poticati inovacije u poljoprivredi, proizvodnji hrane, šumarstvu i ruralnim područjima.

3. Potpora u okviru EPFRR-a navedena u članku 51. stavku 3. koristi se za:

(a) strukture potrebne za upravljanje mrežom;

(b) pripremu i provedbu akcijskog plana koji mora obuhvaćati barem sljedeće:

i. aktivnosti koje se tiču prikupljanja primjernih projekata koji obuhvaćaju sve prioritete programa ruralnog razvoja;

ii. aktivnosti koje se tiču olakšavanja tematskih i analitičkih razmjena između dionika ruralnog razvoja, dijeljenja i širenja rezultata;

iii. aktivnosti koje se tiču pružanja izobrazbe i umrežavanja za lokalne akcijske skupine te posebice tehničke pomoći u međuteritorijalnoj i transnacionalnoj suradnji, poticanja suradnje među lokalnim akcijskim skupinama te traženja partnera za potrebe mjere iz članka 35.;

iv. aktivnosti koje se tiču pružanja umrežavanja za savjetnike i uspostave potpore za inovacije;

v. aktivnosti koje se tiču dijeljenja i širenja rezultata praćenja i evaluacije;

vi. komunikacijski plan koji uključuje aktivnosti promoviranja i širenja informacija o programu ruralnog razvoja u dogovoru s upravnim tijelima te informacijske i komunikacijske aktivnosti usmjerene na informiranje šire javnosti;

vii. aktivnosti koje se tiču mogućnosti sudjelovanja i doprinošenja aktivnostima Europske mreže za ruralni razvoj.

▼B

4. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila u vezi s uspostavom i radom nacionalnih ruralnih mreža i sadržajem posebnih programa iz stavka 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 84.

GLAVA IV.

EPI ZA POLJOPRIVREDNU PRODUKTIVNOST I ODRŽIVOST

Članak 55.

Ciljevi

1. Program EPI za poljoprivrednu produktivnost i održivost ima sljedeće ciljeve:

(a) promicanje poljoprivrednog i šumarskog sektora koji je učinkovit po pitanju resursa, gospodarski isplativ, produktivan, konkurentan, s niskim razinama emisije, klimatski povoljan i otporan, razvija se u smjeru sustava agro-ekološke proizvodnje, pri čemu poštuje ključne prirodne resurse o kojima ovisi poljoprivredna i šumarska proizvodnja;

(b) poticanje stabilne i održive opskrbe prehrambenim proizvodima, hranom za životinje i biomaterijalima, uključujući već postojeće i nove tipove;

(c) poboljšanje procesa čiji je cilj očuvanje okoliša, prilagođavanje klimatskim promjenama i ublažavanje klimatskih promjena;

(d) približavanje najmodernijih istraživačkih spoznaja i tehnologije poljoprivrednicima, upraviteljima šuma, ruralnim zajednicama, poduzećima, nevladinim organizacijama i savjetodavnim službama.

2. Program EPI za poljoprivrednu produktivnost i održivost ostvaruje svoje ciljeve na sljedeće načine:

(a) stvaranjem dodane vrijednosti boljim povezivanjem istraživanja i poljoprivrednih praksi te poticanjem učestalijeg korištenja dostupnih inovacijskih mjera;

(b) promicanjem brže i šire provedbe inovativnih rješenja u praksu i

(c) obavještavanjem znanstvene zajednice o potrebama istraživanja poljoprivrednih praksi.

3. EPFRR doprinosi ciljevima programa EPI za poljoprivrednu produktivnost i održivost pružanjem podrške, u skladu s člankom 35., operativnim skupinama u okviru programa EPI iz članka 56. i mreži programa EPI iz članka 53.

Članak 56.

Operativne skupine

1. Operativne skupine u okviru programa EPI dio su programa EPI za poljoprivrednu produktivnost i održivost. Operativne skupine osnivaju zainteresirani subjekti poput poljoprivrednika, znanstvenika, savjetnika i poduzeća koji su aktivni u poljoprivrednom i prehrambenom sektoru i relevantni za ostvarivanje ciljeva programa EPI.

▼B

2. Operativne skupine u okviru programa EPI moraju uspostaviti interne postupke da bi se osigurala transparentnost njihova rada i donošenja odluka te da bi se osiguralo izbjegavanje sukoba interesa.

3. Države članice odlučuju unutar okvira svojih programa u kojoj će mjeri podupirati operativne skupine.

Članak 57.

Zadaci operativnih skupina

1. Operativne skupine u okviru programa EPI moraju sastaviti plan koji sadrži sljedeće:

(a) opis inovativnog projekta koji je potrebno razviti, testirati, prilagoditi ili provesti;

(b) opis očekivanih rezultata te doprinos cilju programa EPI, odnosno poboljšanju produktivnosti te održivog upravljanja resursima.

2. Pri provedbi inovativnih projekata operativne skupine dužne su:

(a) donositi odluke o razradi i provedbi inovativnih aktivnosti; i

(b) provoditi inovativne aktivnosti putem mjera financiranih iz programa ruralnog razvoja.

3. Operativne skupine moraju predstaviti rezultate svojeg projekta, posebice putem mreže programa EPI.

GLAVA V.

FINANCIJSKE ODREDBE

Članak 58.

Resursi i njihova raspodjela

1. Ne dovodeći u pitanje stavke 5., 6. i 7. ovog članka, ukupni iznos potpore Unije ruralnom razvoju sukladnoj ovoj Uredbi za razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. je 84 936 milijuna EUR, prema cijenama iz 2011., u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom za godine od 2014. do 2020.

2. 0,25 % resursa iz stavka 1. namijenjeno je za tehničku pomoć Komisiji kako je navedeno u članku 51. stavku 1.

3. Iznosi iz stavka 1. indeksiraju se s 2 % godišnje za potrebe njihova programiranja i kasnijeg uključivanja u opći proračun Unije.

4. Godišnja raspodjela iznosa iz stavka 1. po državi članici nakon odbitka iznosa iz stavka 2. određena je u Prilogu I.a.

▼B

5. Sredstva koja je država članica prenijela u skladu s člankom 14. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013 oduzimaju se od iznosa dodijeljenih toj državi članici sukladno stavku 4.

▼M1

6. Sredstva prenesena u EPFRR u primjeni članka 136.a stavka 1. Uredbe (EC) br. 73/2009 i članka 7. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013 i sredstva prenesena u EPFRR u primjeni članaka 10.b, 136. i 136.b Uredbe (EC) br. 73/2009 za kalendarske godine 2013. i 2014. također se uključuju u godišnju raspodjelu iznosa iz stavka 4. ovog članka.

▼B

7. Kako bi uzela u obzir događaje u vezi s godišnjom raspodjelu iz stavka 4., uključujući prijenose iz stavaka 5. i 6.; za provedbu tehničkih prilagodbi bez izmjena ukupne dodjele ili kako bi uzela u obzir sve ostale promjene predviđene zakonodavnim aktom nakon donošenja ove Uredbe, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte, u skladu s člankom 83., za preispitivanje gornjih granica iz Priloga I.

8. Za potrebe dodjele pričuve za postignute rezultate iz članka 20. stavaka 3. i 4. Uredbe (EU) br. 1303/2013, dostupni namjenski prihodi odobreni u skladu s člankom 43. Uredbe (EU) br. 1306/2013 za EPFRR bit će pridruženi iznosima navedenim u članku 20. Uredbe (EU) br. 1303/2013. Taj dostupni namjenski prihod se dodjeljuje državama članicama proporcionalno njihovom udjelu u ukupnom iznosu potpore u okviru EPFRR-a.

Članak 59.

Doprinos fonda

1. Odluka kojom se odobrava program ruralnog razvoja mora sadržavati maksimalan iznos potpore programu u okviru EPFRR-a. Ako je to potrebno, u odluci moraju biti jasno određena sredstva koja se dodjeljuju slabije razvijenim regijama.

2. Doprinos EPFRR-a izračunava se na temelju iznosa prihvatljive javne potrošnje.

3. Programi ruralnog razvoja moraju sadržavati jedinstvenu stopu doprinosa EPFRR-a koja se primjenjuje za sve mjere. Prema potrebi uspostavlja se zasebna stopa doprinosa EPFRR-a za slabije razvijene regije, najudaljenije regije te za manje egejske otoke u okviru značenja Uredbe (EEZ) br. 2019/93 te za tranzicijske regije. Maksimalna stopa doprinosa EPFRR-a iznosi:

(a) 85 % prihvatljivih javnih u slabije razvijenim regijama, najudaljenijim regijama i manjim egejskim otocima u okviru značenja Uredbe (EEZ) br. 2019/93;

(b) 75 % prihvatljivih javnih rashoda za sve regije čiji je BDP po stanovniku za razdoblje od 2007. do 2013. bio manji od 75 % prosjeka EU-25 za referentni period, ali čiji je BDP po stanovniku iznad 75 % BDP prosjeka EU-27;

▼B

(c) 63 % prihvatljivih javnih rashoda za tranzicijske regije koje nisu spomenute u točki (b) ovog stavka;

(d) 53 % prihvatljivih javnih rashoda u ostalim regijama.

Minimalna stopa doprinosa EPFRR-a iznosi 20 %.

4. Odstupajući od stavka 3., maksimalni doprinos EPFRR-a iznosi:

(a) 80 % za mjere iz članaka 14., 27. i 35., za lokalni razvoj u sklopu inicijative LEADER iz članka 32. Uredbe (EU) br. 1303/2013 te za djelatnosti iz članka 19. stavka 1. točke (a) podtočke i. Ta stopa može se povećati na najviše 90 % za programe u slabije razvijenim regijama, u najudaljenijim regijama, u manjim egejskim otocima u okviru značenja Uredbe (EEZ) br. 2019/93 i u tranzicijskim regijama iz stavka 3. točaka (b) i (c);

(b) 75 % za djelatnosti koje doprinose okolišnim ciljevima te prilagodbe klimatskim promjenama i njihova ublažavanja prema članku 17., članku 21. stavku 1. točkama (a) i (b), člancima 28., 29., 30., 31. i 34.

(c) 100 % za financijske instrumente na razini Unije iz članka 38. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) br. 1303/2013;

(d) stopu doprinosa primjenjivu na dotičnu mjeru uvećanu za dodatnih 10 postotnih bodova za doprinose financijskim instrumentima iz članka 38. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) br. 1303/2013.

(e) 100 % za djelatnosti koje se financiraju iz sredstava prenesenih u EPFRR uz primjenu članka 7. stavka 2. i članka 14. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

▼M1

(f) 100 % za iznos od 100 milijuna eura, u cijenama iz 2011., dodijeljen Irskoj, za iznos od 500 milijuna eura, u cijenama iz 2011., dodijeljen Portugalu i za iznos od 7 milijuna eura, u cijenama iz 2011., dodijeljen Cipru, pod uvjetom da te države članice primaju financijsku pomoć u skladu s člancima 136. i 143. UFEU-a na dan 1. siječnja 2014. ili kasnije, do 2016., kada će se preispitati primjena ove odredbe.

▼B

(g) Za države članice koje na dan 1. siječnja 2014. ili kasnije primaju financijsku pomoć u skladu s člancima 136. i 143. UFEU-a, stopa doprinosa EPFRR-a nastala primjenom članka 24. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013može se povećati za dodatnih 10 postotnih bodova do najviše 95 % na rashod koji te države članice plaćaju tijekom prve dvije godine provedbe programa ruralnog razvoja. Stopa doprinosa EPFRR-a koja bi se primijenila bez tog odstupanja i dalje će se poštovati za ukupni javni rashod tijekom programskog razdoblja

5. Najmanje 5 % ukupnog doprinosa EPFRR-a, a u slučaju Hrvatske 2,5 %, za program ruralnog razvoja namijenjeno je inicijativi LEADER.

▼B

6. Najmanje 30 % ukupnog doprinosa EPFRR-a za program ruralnog razvoja rezervirano je za mjere u okviru članka 17. za ulaganja povezana s klimom i okolišem, članaka od 21., 28., 29. i 30. s iznimkom plaćanja povezanih s Okvirnom direktivom o vodama, te članaka 31., 32. i 34.

Prvi se stavak ne primjenjuje na najudaljenije regije ni na prekomorska područja država članica.

7. Ako država članica prijavljuje nacionalni program i niz regionalnih programa, stavci 5. i 6. ne primjenjuju se na nacionalni program. Doprinos EPFRR-a za nacionalni program uzima se u obzir za izračun postotka iz stavaka 5. i 6. za svaki regionalni program, proporcionalno s udjelom tog regionalnog programa u nacionalnim dodijeljenim sredstvima.

8. Trošak koji se sufinancira iz EPFRR-a ne sufinancira se doprinosom iz strukturnih fondova, iz kohezijskog fonda ili iz bilo kojih drugih financijskih instrumenata Unije.

9. Javni rashodi za potpore poduzetnicima moraju biti usklađeni s limitima potpora navedenim u odnosu na državne potpore, osim ako ova Uredba navodi drukčije.

Članak 60.

Prihvatljivost rashoda

1. Odstupajući od članka 65. stavka 9. Uredbe (EU) br. 1303/2013, u slučaju kriznih mjera koje se provode zbog elementarnih nepogoda u programima ruralnog razvoja može biti navedeno da se prihvatljivost rashoda povezanih s promjenama programa može početi primjenjivati od dana pojave elementarne nepogode.

2. Rashodi su prihvatljivi za doprinos iz EPFRR-a samo kada su nastali za djelatnosti o kojima je odlučilo upravljačko tijelo određenog programa ili za koje je to tijelo bilo nadležno, u skladu s kriterijima odabira iz članka 49.

Izuzevši opće troškove određene u članku 45. stavku 2. točki (c), u slučaju djelatnosti ulaganja u skladu s mjerama u okviru članka 42. UFEU-a, prihvatljivim se smatraju samo rashodi nastali nakon podnošenja zahtjeva nadležnom tijelu.

Države članice mogu u svojim programima odrediti da su prihvatljivi isključivo rashodi nastali nakon što je nadležno tijelo odobrilo zahtjev za potporu.

3. Stavci 1. i 2. ne odnose se na članak 51. stavak 1 i stavak 2.

4. Plaćanja koja provode korisnici moraju biti popraćena fakturama i dokumentima koji dokazuju takva plaćanja. U slučaju da to nije moguće, takva plaćanja potrebno je dokazati dokumentima istovjetne dokazne vrijednosti, osim u slučaju oblika potpore navedenih u članku 67. stavku 1. točkama (b), (c) i (d) Uredbe (EU) br. 1303/2013.

▼B

Članak 61.

Prihvatljivi rashodi

1. U slučaju da su tekući troškovi obuhvaćeni potporom iz ove Uredbe, sljedeći su troškovi prihvatljivi:

(a) operativni troškovi;

(b) troškovi osoblja;

(c) troškovi obuke;

(d) troškovi povezani s odnosima s javnošću;

(e) financijski troškovi;

(f) troškovi umrežavanja.

2. Studije se smatraju prihvatljivim rashodima samo ako su povezane s određenim djelatnostima u okviru programa ili pojedinim ciljevima programa.

3. Doprinosi u naravi u obliku radova, dobara, usluga, zemljišta i nekretnina koji nisu plaćeni u gotovini te za koje ne postoje fakture ili dokumenti istovjetne dokazne vrijednosti mogu se smatrati prihvatljivim ako ispunjavaju uvjete iz članka 69. Uredbe (EU) br. 1303/2013.

Članak 62.

Mogućnost provjere i kontrole mjera

1. Države članice moraju osigurati da je moguće provjeriti i kontrolirati sve mjere ruralnog razvoja koje namjeravaju provesti. U tu svrhu, upravljačko tijelo i agencija za plaćanja za svaki program ruralnog razvoja moraju provesti ex ante procjenu mogućnosti provjere i kontrole mjera koje će biti obuhvaćene programom ruralnog razvoja. Upravljačko tijelo i agencija za plaćanja također moraju provesti procjenu mogućnosti kontrolei nadzora mjera tijekom provedbe programa ruralnog razvoja. Ex ante procjena i procjena tijekom razdoblja provedbe moraju uzeti u obzir rezultate kontrole u prethodnom i trenutnom programskom razdoblju. Ako se pri procjeni otkrije da zahtjevi mogućnosti kontrole i nadzora nisu ispunjeni, mjere se na odgovarajući način prilagođavaju.

2. Ako je pomoć dodijeljena na temelju standardnih troškova ili dodatnih troškova i izgubljenog prihoda, države članice moraju osigurati da su relevantni izračuni prikladni i točni te unaprijed utvrđeni na temelju pravednog, ravnopravnog i provjerljivog izračuna. U tu svrhu, tijelo koje je funkcionalno neovisno o tijelima odgovornim za provedbu programa i posjeduje odgovarajuće stručno znanje, dužno je provesti izračune ili potvrditi prikladnost i točnost izračuna. U program ruralnog razvoja mora se uključiti izjava koja potvrđuje prikladnost i točnost izračuna.

▼B

Članak 63.

Predujmovi

1. Isplata predujmova mora biti popraćena uspostavom bankovnog jamstva ili istovjetne vrste jamstva u stopostotnoj vrijednosti iznosa predujma. U slučaju javnih ustanova koje primaju potporu, predujam se isplaćuje općinama, regionalnim vlastima i njihovim udruženjima te javnopravnim tijelima.

Sredstva koja je javno tijelo priložilo kao jamstvo smatraju se jednakima jamstvu iz prvog podstavka, pod uvjetom da to tijelo pristane na plaćanje iznosa pokrivena jamstvom ako im nije odobreno pravo na primanje predujma.

2. Jamstvo može postati nevažeće ako nadležna agencija za plaćanja ustanovi da je iznos stvarnih troškova koji odgovaraju javnom doprinosu vezanom uz djelatnosti veći od iznosa predujma.

GLAVA VI.

UPRAVLJANJE, KONTROLA I PROMOTIVNE AKTIVNOSTI

Članak 64.

Odgovornosti Komisije

Kako bi u kontekstu zajedničkog upravljanja osigurala pouzdano financijsko upravljanje u skladu s člankom 317. UFEU-a, Komisija provodi mjere i kontrole navedene u Uredbi (EU) br. 1306/2013.

Članak 65.

Odgovornosti država članica

1. Države članice donose sve zakonodavne, statutarne i administrativne odredbe u skladu s člankom 58. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1306/2013 kako bi osigurale učinkovitu zaštitu financijskih interesa Unije.

2. Države članice moraju za svaki program ruralnog razvoja uspostaviti sljedeća tijela:

(a) upravljačko tijelo, koje može biti ili javno ili privatno te djelovati na nacionalnoj ili regionalnoj razini ili može biti sama država članica ako izvršava taj zadatak, zaduženo za upravljanje programom;

(b) akreditiranu agenciju za plaćanja u smislu članka 7. Uredbe (EU) br. 1306/2013;

(c) certifikacijsko tijelo u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

▼B

3. Države članice dužne su za svaki program ruralnog razvoja osigurati uspostavu odgovarajućeg sustava upravljanja i kontrole na način da omogućuje jasnu raspodjelu i razgraničenje funkcija između upravljačkog tijela i ostalih tijela. Države članice odgovorne su za uspješno funkcioniranje sustava tijekom programskog razdoblja.

4. Države članice moraju jasno odrediti zadatke upravljačkog tijela, agencije za plaćanja i lokalnih akcijskih skupina u okviru inicijative LEADER u vezi s primjenom kriterija za ostvarivanje prava te odabir i postupke odabira projekata.

Članak 66.

Upravljačko tijelo

1. Upravljačko tijelo zaduženo je za upravljanje i provedbu programa na uspješan, učinkovit i pravilan način, a posebno je zaduženo za:

(a) osiguravanje prikladnog sigurnog elektroničkog sustava za bilježenje, održavanje, upravljanje i izvještavanje o statističkim podacima vezanim uz program i njegovu provedbu u svrhu nadziranja i evaluacije programa te posebice podacima potrebnima da bi se pratio napredak projekta u odnosu na definirane ciljeve i prioritete;

(b) dostavljanje Komisiji, do 31. siječnja i 31. listopada svake godine programa, relevantnih podataka o odabranim djelatnostima koje se financiraju, uključujući podatke o rezultatima i financijskim pokazateljima;

(c) osiguravanje da su korisnici i ostala tijela koja sudjeluju u provedbi djelatnosti:

i. upoznati s obvezama koje proizlaze iz dodijeljene pomoći te da vode ili zasebni računovodstveni sustav ili odgovarajuće računovodstvene kodove za sve transakcije povezane s tom djelatnosti;

ii. svjesni zahtjeva o pružanju podataka upravljačkom tijelu i bilježenju rezultata.

(d) osiguravaju da je ex ante evaluacija iz članka 55. Uredbe (EU) br. 1303/2013 usklađena sa sustavom za evaluaciju i praćenje te da je prihvaćena i da se dostavlja Komisiji;

(e) osiguravaju provođenje evaluacijskog plana iz članka 56. Uredbe (EU) br. 1303/2013, ex post evaluaciju programa iz članka 57. Uredbe (EU) br. 1303/2013 u rokovima navedenim u toj Uredbi, usklađenost takvih evaluacija sa sustavom za praćenje i evaluaciju te dostavljaju provedene evaluacije upravljačkom tijelu i Komisiji;

(f) dostavljaju podatke i dokumente upravljačkom tijelu potrebne za praćenje provedbe programa u skladu s njegovim određenim ciljevima i prioritetima;

▼B

(g) sastavljaju godišnje izvješće o napretku i skupne tablice za praćenje te ih dostavljaju Komisiji nakon prethodnog odobrenja upravljačkog tijela;

(h) osiguravaju da agencija za plaćanja dobije sve potrebne informacije, posebice informacije o izvršenim postupcima i svim provedenim kontrolama vezanim uz djelatnosti odabrane za financiranje, prije odobravanja plaćanja;

(i) osiguravaju promotivne aktivnosti povezane s programom, uključujući promotivne aktivnosti putem nacionalne ruralne mreže, obavještavaju potencijalne korisnike, stručne organizacije, gospodarske i socijalne partnere, tijela koja se bave promoviranjem jednakosti spolova te relevantne nevladine organizacije, uključujući okolišne organizacije, o mogućnostima koje program nudi te pravilima za ostvarivanje prava na financiranje iz programa te obavještavaju korisnike potpora Unije i opću javnost o ulozi Unije u programu.

2. Država članica ili upravljačko tijelo mogu odrediti jedno ili više posredničkih tijela, uključujući tijela lokalne vlasti, tijela nadležna za regionalni razvoj ili nevladine organizacije, zaduženih za upravljanje i provedbu djelatnosti vezanih uz ruralni razvoj.

Ako je dio zadataka upravljačkog tijela prenesen na drugo tijelo, upravljačko tijelo zadržava potpunu odgovornost za učinkovitost i ispravnost upravljanja i provedbe tih zadataka. Upravljačko tijelo dužno je osigurati provedbu odgovarajućih odredaba kako bi osiguralo da drugo tijelo ima sve potrebne podatke i informacije za izvršavanje tih zadataka.

3. Ako program ruralnog razvoja sadrži tematski potprogram iz članka 7., upravljačko tijelo može odrediti jedno ili više posredničkih tijela, uključujući tijela lokalne vlasti, lokalne akcijske skupine ili nevladine organizacije, za upravljanje i provedbu te strategije. U tom se slučaju primjenjuje stavak 2.

Upravljačko tijelo mora se pobrinuti da su djelatnosti i rezultati tog tematskog potprograma posebno određeni za svrhe sustava za praćenje i evaluaciju iz članka 67.

4. Podložno ulozi agencija za plaćanje i ostalih tijela, kao što je utvrđeno u Uredbi (EU) br. 1306/2013, u slučaju kad država članica ima više od jednog programa, može se odrediti koordinacijsko tijelo koje će osigurati dosljednosti u upravljanju fondovima i predstavljati poveznicu između Komisije i nacionalnih upravnih vlasti.

5. Komisija donosi provedbene akte kojima određuje jednake uvjete za primjenu zahtjeva informiranja i promotivnih aktivnosti navedenih u stavku 1. točki (i).

▼B

GLAVA VII.

PRAĆENJE I EVALUACIJA

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Odjeljak 1.

Uspostavljanje i ciljevi sustava za praćenje i evaluaciju

Članak 67.

Sustav za praćenje i evaluaciju

U skladu s ovom glavom, Komisija i države članice zajednički uspostavljaju sustav za praćenje i evaluaciju koji Komisija usvaja provedbenim aktima. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 84.

Članak 68.

Ciljevi

Ciljevi su sustava za praćenje i evaluaciju sljedeći:

(a) ukazati na napredak i postignuća politike ruralnog razvoja te procijeniti utjecaj, uspješnost, učinkovitost i važnost utjecaja politike ruralnog razvoja;

(b) poboljšati ciljanu podršku ruralnom razvoju;

(c) podržati postupak učenja povezan s praćenjem i evaluacijom.

Odjeljak 2.

Tehničke odredbe

Članak 69.

Zajednički pokazatelji

1. Popis zajedničkih pokazatelja koji se odnose na početnu situaciju te financijsku provedbu, proizvode, rezultate i utjecaj programa, a koji se mogu primijeniti na svaki program, određuju se u sustavu za praćenje i evaluaciju navedenom u članku 67. kako bi se omogućilo prikupljanje podataka na razini Unije.

2. Zajednički pokazatelji temelje se na dostupnim podacima, povezani su sa strukturom i ciljevima okvira politike ruralnog razvoja te omogućuju procjenu napretka, uspješnosti i učinkovitosti provedbe politike u usporedbi s ciljevima na razini Unije, nacionalnoj razini te razini programa. Zajednički pokazatelji učinka temelje se na dostupnim podacima.

▼B

3. Evaluator kvantificira utjecaj programa koji se mjeri pokazateljima utjecaja. Na temelju rezultata evaluacija ZPP-a, uključujući evaluacije programa ruralnog razvoja, Komisija uz pomoć država članica procjenjuje kombinirani utjecaj svih instrumenata ZPP-a.

Članak 70.

Elektronički informatički sustav

Ključne informacije o provedbi programa, o svakoj djelatnosti koja je odabrana za financiranje, kao i o izvršenim djelatnostima koje su potrebne za aktivnosti praćenja i evaluacije, uključujući ključne podatke o svakom korisniku i projektu, bilježe se i održavaju u elektroničkom obliku.

Članak 71.

Pružanje informacija

Korisnici potpore u okviru mjera za ruralni razvoj i lokalne akcijske skupine moraju upravljačkom tijelu i/ili imenovanim evaluatorima ili drugim tijelima koja izvršavaju funkcije u ime upravnog tijela pružiti sve informacije koje su potrebne za praćenje i evaluaciju programa, a posebno one povezane s ispunjavanjem određenih ciljeva i prioriteta.

POGLAVLJE II.

Praćenje

Članak 72.

Postupci praćenja

1. Upravljačko tijelo i odbor za praćenje iz članka 47. Uredbe (EU) br. 1303/2013prate kvalitetu provedbe programa.

2. Upravljačko tijelo i odbor za praćenje prate sve programe ruralnog razvoja pomoću financijskih pokazatelja, pokazatelja rezultata i ciljnih pokazatelja.

Članak 73.

Odbor za praćenje

Države članice u kojima se provode regionalni programi mogu osnovati nacionalni odbor za praćenje koji koordinira provedbu tih programa u odnosu na nacionalni okvir i količinu financijskih sredstava.

▼B

Članak 74.

Odgovornosti odbora za praćenje

Odbor za praćenje brine se o učinkovitosti programa ruralnog razvoja te uspješnosti njegove provedbe. Radi toga, osim funkcija iz članka 43. Uredbe (EU) br. 1303/2013, odbor za praćenje:

(a) daje savjet i donosi odluku, u roku od četiri mjeseca od datuma odobrenja programa, o kriterijima odabira financiranih djelatnosti koji se revidiraju u skladu s potrebama programiranja;

(b) pregledava aktivnosti i rezultate povezane s napretkom provedbe evaluacijskog plana programa;

(c) posebno pregledava aktivnosti u okviru programa povezane s ispunjavanjem ex ante uvjeta, koji podliježu odgovornostima upravljačkog tijela, i prikuplja podatke o aktivnostima povezanim s ispunjavanjem drugih ex ante uvjeta;

(d) sudjeluje u aktivnostima nacionalne ruralne mreže u svrhu razmjene informacija o provedbi programa; i

(e) razmatra i odobrava godišnja izvješća o provedbi prije nego što se dostave Komisiji.

Članak 75.

Godišnje izvješće o provedbi

1. Država članica dužna je dostaviti Komisiji godišnje izvješće o provedbi programa ruralnog razvoja u prethodnoj kalendarskoj godini do 30. lipnja 2016. te do 30. lipnja svake sljedeće godine do 2024., uključujući tu godinu. Izvješće dostavljeno 2016. obuhvaća kalendarske godine 2014. i 2015.

2. Osim usklađenosti sa zahtjevima iz članka 50. Uredbe (EU) br. 1303/2013 godišnja izvješća o provedbi moraju između ostalog obuhvaćati podatke o financijskim obvezama i troškovima svake mjere te sažetak izvršenih aktivnosti vezanih uz evaluacijski plan.

3. Osim usklađenosti sa zahtjevima iz članka 50. Uredbe (EU) br. 1303/2013, godišnje izvješće o provedbi dostavljeno 2017. također obuhvaća opis provedbe bilo kojeg potprograma u okviru programa.

4. Osim usklađenosti sa zahtjevima iz članka 50. Uredbe (EU) br. 1303/2013 godišnje izvješće o provedbi dostavljeno 2019. također mora obuhvaćati opis provedbe bilo kojeg potprograma u okviru programa te procjenu napretka u osiguravanju integriranog pristupa pri korištenju EPFRR-a i drugih financijskih instrumenata Europske unije za poticanje teritorijalnog razvoja ruralnih područja, uključujući aktivnosti u okviru lokalnih razvojnih strategija.

5. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila u vezi s predstavljanjem godišnjih izvješća o provedbi. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 84.

▼B

POGLAVLJE III.

Evaluacija

Članak 76.

Opće odredbe

1. Komisija može donositi provedbene akte kojima se određuju elementi od kojih se sastoje ex ante i ex post evaluacije iz članaka 55. i 57. Uredbe (EU) br. 1303/2013 te kojima se uspostavljaju minimalni zahtjevi za evaluacijski plan iz članka 56. Uredbe (EU) br. 1303/2013. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 84.

2. Države članice moraju se pobrinuti da su evaluacije u skladu sa zajedničkim evaluacijskim pristupom dogovorenim u skladu s člankom 67., moraju organizirati generiranje i prikupljanje potrebnih podataka te moraju evaluatorima dostaviti razne podatke dobivene pomoću sustava za praćenje.

3. Države članice objavljuju izvješća o evaluaciji na internetu, a Komisija ih objavljuje na svojoj internetskoj stranici.

Članak 77.

Ex ante evaluacija

Države članice dužne su osigurati da je ex ante evaluator uključen još u ranim fazama postupka razvoja programa ruralnog razvoja, uključujući u razvoju analize iz članka 8. stavka 1. točke (b), u osmišljavanju logike intervencije u okviru programa te u određivanju ciljeva programa.

Članak 78.

Ex post evaluacija

Tijekom 2024. države članice dužne su izraditi izvješće o ex post evaluaciji za sve programe ruralnog razvoja. To izvješće dostavlja se Komisiji do 31. prosinca 2024.

Članak 79.

Sinteze evaluacija

Komisija preuzima odgovornost za izradu sinteza izvješća o ex ante i ex post evaluacijama na razini Unije.

Sinteze izvješća o evaluaciji moraju biti dovršene najkasnije do 31. prosinca u godini nakon godine u kojoj su relevantne evaluacije predane.

▼B

GLAVA VIII.

ODREDBE O TRŽIŠNOM NATJECANJU

Članak 80.

Pravila koja se primjenjuju na poduzeća

Ako se potpora utvrđena u ovoj Uredbi dodjeljuje za oblike suradnje među poduzećima, potpora može biti dodijeljena samo za oblike koji su u skladu s pravilima tržišnog natjecanja na temelju članaka 206. do 210. Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća (EU) br. 1308/2013.

Članak 81.

Državna potpora

1. Osim ako je drugačije navedeno u ovoj glavi, članci 107., 108. i 109. UFEU-a odnose se na potpore država članica za ruralni razvoj.

2. Članci 107., 108. i 109. UFEU-a ne odnose se na plaćanja država članica na temelju ove Uredbe i u skladu s njom ili na dodatno financiranje na nacionalnoj razini iz članka 82., u okviru članka 42. UFEU-a.

Članak 82.

Dodatno nacionalno financiranje

Plaćanja koja su države članice izvršile za djelatnosti u okviru članka 42. UFEU-a, a čija je svrha dodatno financiranje ruralnog razvoja za koji je odobrena potpora Unije u bilo kojem trenutku tijekom programskog razdoblja, države članice uključuju u program ruralnog razvoja kao što je predviđeno u članku 8. točki (j), a Komisija ih odobrava ako su u skladu s kriterijima u okviru ove Uredbe.

GLAVA IX.

OVLASTI KOMISIJE, ZAJEDNIČKE ODREDBE TE PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

POGLAVLJE I.

Ovlasti Komisije

Članak 83.

Postupak delegiranja

1. Komisiji se delegira ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 2. stavka 3., članka 14. stavka 5., članka 16. stavka 5., članka 19. stavka 8., članka 22. stavka 3., članka 28. stavaka 10. i 11., članka 29. stavka 6., članka 30. stavka 8., članka 33. stavka 4., članka 34. stavka 5., članka 35. stavka 10., članka 36. stavka 5., članka 45. stavka 6., članka 47. stavka 6. te članka 89. u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku.

▼B

2. Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 2. stavka 3., članka 14. stavka 5., članka 16. stavka 5., članka 19. stavka 8., članka 22. stavka 3., članka 28. stavaka 10. i 11., članka 29. stavka 6., članka 30. stavka 8., članka 33. stavka 4., članka 34. stavka 5., članka 35. stavka 10., članka 36. stavka 5., članka 45. stavka 6., članka 47 stavka 6. te članka 89. na razdoblje od sedam godina od dana stupanja na snagu ove Uredbe. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od sedam godina. Delegiranje ovlasti automatski se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati ovlasti za donošenje delegiranih akata iz članka 2. stavka 3., članka 14. stavka 5., članka 16. stavka 5., članka 19. stavka 8., članka 22. stavka 3., članka 28. stavaka 10. i 11.,članka 29. stavka 6., članka 30. stavka 8., članka 33. stavka 4., članka 34. stavka 5., članka 35. stavka 10., članka 36. stavka 5., članka 45. stavka 6., članka 47. stavka 6. te članka 89. Odlukom o opozivu prestaju delegirane ovlasti navedene u toj odluci. Odluka proizvodi učinke sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije* ili kasnijeg datuma navedenog u odluci. Odluka na utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim Komisija donese delegirani akt, ona ga istovremeno dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 2. stavka 3., članka 14. stavka 5., članka 16. stavka 5., članka 19. stavka 8., članka 22. stavka 3., članka 28. stavaka 10. i 11.,članka 29. stavka 6., članka 30. stavka 8., članka 33. stavka 4., članka 34. stavka 5., članka 35. stavka 10., članka 36. stavka 5., članka 45. stavka 6., članka 47. stavka 6. te članka 89. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovor. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 84.

Odborski postupak

1. Komisiji pomaže odbor čiji je naziv „Odbor za ruralni razvoj”. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

▼B

POGLAVLJE II.

Zajedničke odredbe

Članak 85.

Razmjena informacija i dokumentacije

1. Komisija, u suradnji s državama članicama, uspostavlja informacijski sustav kako bi se omogućila sigurna razmjena podataka od zajedničkog interesa za Komisiju i svaku od država članica. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila za rad tog sustava. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 84.

2. Komisija osigurava uspostavu odgovarajućeg sigurnosnog elektroničkog sustava za bilježenje i održavanje ključnih podataka i izvješća o praćenju i evaluaciji te upravljanje njima.

Članak 86.

Obrada i zaštita osobnih podataka

1. Države članice i Komisija prikupljaju osobne podatke za potrebe izvršavanja svoje kontrole upravljanja, praćenja i evaluacije na temelju ove Uredbe i osobito obveza utvrđenih u glavama VI. i VII. te ne smiju obrađivati te podatke na način koji nije u skladu s tim potrebama.

2. Ako se osobni podaci obrađuju za potrebe praćenja i evaluacije na temelju glave VII., uz korištenje sigurnog elektroničkog sustava iz članka 85., oni se moraju učiniti anonimnim te obraditi samo u agregiranom obliku.

3. Osobni podaci obrađuju se u skladu s pravilima Direktive 96/46/EZ i Uredbe (EZ) br. 45/2001. Ti se podaci pogotovo ne smiju pohranjivati u obliku koji omogućuje identifikaciju subjekata podataka duže nego što je nužno za potrebe za koje su prikupljeni ili za koje su dodatno obrađeni, uzimajući u obzir minimalna razdoblja čuvanja propisana važećim nacionalnim zakonodavstvom ili zakonodavstvom Unije.

4. Države članice obavještavaju subjekte podataka da nacionalna tijela i tijela Unije mogu obraditi njihove osobne podatke u skladu sa stavkom 1. i da u tom smislu uživaju prava utvrđena u pravilima o zaštiti podataka iz Direktive 95/46/EZ i Uredbe (EZ) br. 45/2001.

5. Članci od 111. do 114. Uredbe (EU) br. 1306/2013 primjenjuju se na ovaj članak.

▼B

Članak 87.

Opće odredbe o zajedničkoj poljoprivrednoj politici

Uredba (EU) br. 1306/2013 i odredbe donesene u skladu s tom Uredbom primjenjuju se na mjere utvrđene u ovoj Uredbi.

POGLAVLJE III.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 88.

Uredba (EZ) br. 1698/2005

Uredba (EZ) br. 1698/2005 stavlja se izvan snage.

Uredba (EZ) br. 1698/2005 i dalje se primjenjuje na djelatnosti provedene u skladu s programima koje je Komisija odobrila u skladu s tom Uredbom prije 1. siječnja 2014.

Članak 89.

Prijelazne odredbe

Kako bi se omogućio jednostavniji prijelaz sa sustava utvrđenog Uredbom (EZ) br. 1698/2005 na sustav utvrđen ovom Uredbom, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 83. kojima se utvrđuju uvjeti pod kojima potpora koju je odobrila Komisija u skladu s Uredbom (EZ) br. 1698/2005 može biti integrirana u potporu koja se dodjeljuje u skladu s ovom Uredbom, uključujući potporu za tehničku pomoć i ex post evaluacije. Ti delegirani akti mogu odrediti uvjete za prijelaz od potpore za ruralni razvoj za Hrvatsku u okviru Uredbe (EZ) br. 1085/2006 prema potpori u okviru ove Uredbe.

Članak 90.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Uredba se primjenjuje od 1. siječnja 2014.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

▼M2

PRILOG I.

RASPODJELA POTPORE UNIJE ZA RURALNI RAZVOJ (2014.–2020.)

(tekuće cijene u EUR)

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	UKUPNO 2014.–2020.
Belgija	78 342 401	78 499 837	78 660 375	78 824 076	78 991 202	79 158 713	79 314 155	551 790 759
Bugarska	335 499 038	335 057 822	334 607 538	334 147 994	333 680 052	333 187 306	332 604 216	2 338 783 966
Češka	314 349 445	312 969 048	311 560 782	310 124 078	308 659 490	307 149 050	305 522 103	2 170 333 996
Danska	90 287 658	90 168 920	90 047 742	89 924 072	89 798 142	89 665 537	89 508 619	629 400 690
Njemačka	1 221 378 847	1 219 851 936	1 175 693 642	1 174 103 302	1 172 483 899	1 170 778 658	1 168 760 766	8 303 051 050
Estonija	103 626 144	103 651 030	103 676 345	103 702 093	103 728 583	103 751 180	103 751 183	725 886 558
Irska	313 148 955	313 059 463	312 967 965	312 874 411	312 779 690	312 669 355	312 485 314	2 189 985 153
Grčka	605 051 830	604 533 693	604 004 906	603 465 245	602 915 722	602 337 071	601 652 326	4 223 960 793
Španjolska	1 187 488 617	1 186 425 595	1 185 344 141	1 184 244 005	1 183 112 678	1 182 137 718	1 182 076 067	8 290 828 821
Francuska	1 404 875 907	1 635 877 165	1 663 306 545	1 665 777 592	1 668 304 328	1 671 324 729	1 675 377 983	11 384 844 249
Hrvatska	332 167 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	2 026 222 500
Italija	1 480 213 402	1 483 373 476	1 486 595 990	1 489 882 162	1 493 236 530	1 496 609 799	1 499 799 408	10 429 710 767
Cipar	18 895 839	18 893 552	18 891 207	18 888 801	18 886 389	18 883 108	18 875 481	132 214 377
Latvija	138 327 376	150 968 424	153 001 059	155 030 289	157 056 528	159 093 589	161 099 517	1 074 576 782
Litva	230 392 975	230 412 316	230 431 887	230 451 686	230 472 391	230 483 599	230 443 386	1 613 088 240
Luksemburg	14 226 474	14 272 231	14 318 896	14 366 484	14 415 051	14 464 074	14 511 390	100 574 600

▼M2

(tekuće cijene u EUR)

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	UKUPNO 2014.–2020.
Mađarska	495 668 727	495 016 871	494 351 618	493 672 684	492 981 342	492 253 356	491 391 895	3 455 336 493
Malta	13 880 143	13 965 035	13 938 619	13 914 927	13 893 023	13 876 504	13 858 647	97 326 898
Nizozemska	87 118 078	87 003 509	86 886 585	86 767 256	86 645 747	86 517 797	86 366 388	607 305 360
Austrija	557 806 503	559 329 914	560 883 465	562 467 745	564 084 777	565 713 368	567 266 225	3 937 551 997
Poljska	1 569 517 638	1 175 590 560	1 174 010 059	1 172 398 238	1 170 756 130	1 169 026 987	1 166 981 202	8 598 280 814
Portugal	577 031 070	577 895 019	578 775 888	579 674 001	580 591 241	581 504 133	582 317 022	4 057 788 374
Rumunjska	1 149 848 554	1 148 336 385	1 146 793 135	1 145 218 149	1 143 614 381	1 141 925 604	1 139 927 194	8 015 663 402
Slovenija	118 678 072	119 006 876	119 342 187	119 684 133	120 033 142	120 384 760	120 720 633	837 849 803
Slovačka	271 154 575	213 101 979	212 815 053	212 522 644	212 225 447	211 912 203	211 540 943	1 545 272 844
Finska	335 440 884	336 933 734	338 456 263	340 009 057	341 593 485	343 198 337	344 776 578	2 380 408 338
Švedska	257 858 535	258 014 757	249 173 940	249 336 135	249 502 108	249 660 989	249 768 786	1 763 315 250
Ujedinjena Kraljevina	667 773 873	752 322 030	752 139 156	751 939 938	751 702 511	751 876 113	752 375 870	5 180 129 491
Ukupno EU-28	13 970 049 060	13 796 873 677	13 773 017 488	13 775 753 697	13 778 486 509	13 781 886 137	13 785 415 797	96 661 482 365
Tehnička pomoć	34 130 699	34 131 977	34 133 279	34 134 608	34 135 964	34 137 346	34 138 756	238 942 629
Ukupno	14 004 179 759	13 831 005 654	13 807 150 767	13 809 888 305	13 812 622 473	13 816 023 483	13 819 554 553	96 900 424 994

▼B

PRILOG II.

IZNOSI I STOPE POTPORE

Članak	Predmet	Maksimalan iznos u EUR ili stopa	
15(8)	Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima	1 500	po savjetu
		200 000	svake tri godine za osposobljavanje savjetnika
16(2)	Aktivnosti informiranja i promicanja	70 %	prihvatljivog troška te aktivnosti
16(4)	Programi kvalitete ili poljoprivredni i prehrambeni proizvodi	3 000	po gospodarstvu godišnje
17(3)	Ulaganje u fizičku imovinu		Poljoprivredni sektor
		50 %	iznosa prihvatljivih ulaganja u slabije razvijenim regijama i u svim regijama čiji je BDP po stanovniku za razdoblje od 2007. do 2013. bio manji od 75 % prosjeka EU-25 za referentni period, ali čiji je BDP po stanovniku iznad 75 % prosjeka BDP-a EU-27.
		75 %	iznosa prihvatljivih ulaganja u najudaljenijim regijama
		75 %	iznosa prihvatljivog ulaganja u Hrvatsku za provedbu Direktive Vijeća 91/676/EEZ [1] (*) u razdoblju od najviše četiri godine od dana pristupanja na temelju članka 3. stavka 2. i članka 5. stavka 1. te Direktive
		75 %	iznosa prihvatljivih ulaganja na manjim egejskim otocima
		40 %	iznosa prihvatljivih ulaganja u ostalim regijama Navedene stope moguće je povećati za dodatnih 20 postotnih bodova pod uvjetom da maksimalna kombinirana potpora ne prelazi 90 %, u slučaju: — mladih poljoprivrednika kako je definirano u ovoj Uredbi ili onih koji su već uspostavili gospodarstvo tijekom pet godina prije prijave za potporu; — zajedničkih ulaganja i integriranih projekata, uključujući one povezane sa spajanjem organizacija proizvođača; — područja s prirodnim i ostalim posebnim ograničenjima iz članka 32.;

▼B

Članak	Predmet	Maksimalan iznos u EUR ili stopa	
			— djelatnosti podržanih u okviru programa EPI; — ulaganja povezanih s djelatnostima u okviru članaka 28. i 29.
			Prerada i plasman na tržište proizvoda navedenih u Prilogu I.TFEU-u
		50 %	iznosa prihvatljivih ulaganja u slabije razvijenim regijama i u svim regijama čiji je BDP po stanovniku za razdoblje od 2007. do 2013. bio manji od 75 % prosjeka EU-25 za referentni period, ali čiji je BDP po stanovniku iznad 75 % prosjeka BDP-a EU-27.
		75 %	iznosa prihvatljivih ulaganja u najudaljenijim regijama
		75 %	iznosa prihvatljivih ulaganja na manjim egejskim otocima
		40 %	iznosa prihvatljivih ulaganja u ostalim regijama Navedene stope moguće je povećati za dodatnih 20 postotnih bodova pod uvjetom da maksimalna kombinirana potpora ne prelazi 90 %, za djelatnosti podržane u sklopu programa EPI ili one povezane s povezivanjem organizacija proizvođača
17(4)	Ulaganje u fizičku imovinu	100 %	Neproduktivna ulaganja i poljoprivredna i šumarska infrastruktura
18(5)	Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti	80 %	iznosa prihvatljivih troškova ulaganja u djelatnosti prevencije koje provode pojedini poljoprivrednici.
		100 %	iznosa prihvatljivih troškova ulaganja u djelatnosti prevencije koje zajednički provodi više od jednog korisnika.
		100 %	iznosa prihvatljivih troškova ulaganja za djelatnosti obnove poljoprivrednog zemljišta i proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima.
19(6)	Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja	70 000	po mladom poljoprivredniku u skladu s člankom 19. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i.
		70 000	po korisniku u skladu s člankom 19. stavkom 1. točkom (a) podtočkom ii.
		15 000	po malom poljoprivrednom gospodarstvu u skladu s člankom 19. stavkom 1. točkom (a) podtočkom iii.

▼B

Članak	Predmet	Maksimalan iznos u EUR ili stopa	
23(3)	Uspostavljanje poljoprivredno-šumarskih sustava	80 %	iznosa prihvatljivog ulaganja za uspostavu poljoprivredno-šumarskih sustava
26(4)	Ulaganja u šumarske tehnologije te u preradu, u mobiliziranje i u plasiranje na tržište šumarskih proizvoda	65 %	iznosa prihvatljivih ulaganja u slabije razvijenim regijama
		75 %	iznosa prihvatljivih ulaganja u najudaljenijim regijama
		75 %	iznosa prihvatljivih ulaganja na manjim egejskim otocima
		40 %	iznosa prihvatljivih ulaganja u ostalim regijama
27(4)	Uspostavljanje skupina proizvođača i organizacija	10 %	kao postotak proizvodnje plasirane na tržište tijekom prvih pet godina od priznavanja. Potpora se razmjerno smanjuje.
		100 000	Maksimalan godišnji iznos u svim slučajevima.
28(8)	Poljoprivreda, okoliš i klima	600 (*)	po hektaru godišnje za jednogodišnje usjeve
		900 (*)	po hektaru godišnje za specijalizirane višegodišnje usjeve
		450 (*)	po hektaru godišnje za ostala korištenja zemljišta
		200 (*)	po grlu stoke („GS”) godišnje za lokalne vrste koje poljoprivrednici mogu izgubiti
29(5)	Ekološki uzgoj	600 (*)	po hektaru godišnje za jednogodišnje usjeve
		900 (*)	po hektaru godišnje za specijalizirane višegodišnje usjeve
		450 (*)	po hektaru godišnje za ostala korištenja zemljišta
30(7)	Plaćanja povezana s mrežom Natura 2000. i Okvirnom direktivom o vodama	500 (*)	po hektaru godišnje, maksimalni iznos u početnom periodu koji ne prelazi pet godina
		200 (*)	po hektaru godišnje, maksimalni iznos
		50 (**)	po hektaru godišnje minimalan iznos za plaćanja u sklopu Okvirne direktive o vodama
31(3)	Plaćanja za područja s prirodnim ograničenjima ili ostalim vrstama ograničenja	25	minimalni iznos po hektaru godišnje u prosjeku na području za koje korisnik dobiva potporu
		250 (*)	maksimalni iznos po hektaru godišnje
		450 (*)	maksimalni iznos po hektaru godišnje u planinskim područjima kako je određeno u članku 32. stavku 2.

▼B

Članak	Predmet	Maksimalan iznos u EUR ili stopa	
33(3)	Dobrobit životinja	500	po grlu stoke
34(3)	Šumarsko-okolišne službe i očuvanje šuma	200 (*)	po hektaru godišnje
38 (5)	Osiguranje usjeva, životinja i biljaka	65 %	iznosa premije osiguranja
38(5)	Uzajamni fondovi za nepovoljne klimatske prilike, bolesti životinja i biljaka, najezde nametnika te okolišne incidente	65 %	prihvatljivih troškova
39(5)	Sredstvo za stabilizaciju prihoda	65 %	prihvatljivih troškova

([1]) Direktiva Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora (SL L 375, 31.12.1991., str. 1.).

(*) Navedeni se iznosi u propisno opravdanim slučajevima mogu povećati uzimajući u obzir posebne okolnosti koje treba objasniti u programima ruralnog razvoja.

(**) Navedeni se iznos u propisno opravdanim slučajevima može smanjiti uzimajući u obzir posebne okolnosti koje treba objasniti u programima ruralnog razvoja.NB:

intenzitet potpora ne dovodi u pitanje pravila Unije o državnoj potpori

▼B

PRILOG III.

BIOFIZIČKI KRITERIJI ZA RAZGRANIČAVANJE PODRUČJA S PRIRODNIM OGRANIČENJIMA

KRITERIJ	DEFINICIJA	GRANIČNA VRIJEDNOST
KLIMA		
Niska temperatura (*)	Trajanje razdoblja rasta (broj dana) određeno brojem dana s prosječnom dnevnom temperaturom >check; 5 °C (LGPt5) ili	≤ 180 dana
	Suma aktivnih temperatura (izražena u stupnjevima-danima) za razdoblje rasta određena ukupnom prosječnom dnevnom temperaturom >check; 5 °C	≤ 1 500 stupnjeva-dana
Suhoća	Omjer godišnje količine padalina (eng. precipitation, P) u godišnjoj potencijalnoj evapotranspiraciji (eng. annual potential evapotranspiration, PET)	P/PET ≤ 0.5
KLIMA I TLO		
Suvišna vlažnost tla	Broj dana u vrijednosti ili iznad vrijednosti poljskog kapaciteta	≥ 230 dana
TLO		
Ograničeno odvodnjavanje tla (*)	Područja u kojima je tlo natopljeno vodom u većem dijelu godine	vlažno u rasponu od 80 cm od površine više od šest mjeseci ili vlažno u rasponu od 40 cm više od 11 mjeseci ili loše ili vrlo loše odvodnjeno tlo ili prisutna boja glejnog tla u rasponu od 40 cm od površine
Nepovoljna tekstura i kamenitost (*)	Relativna zasićenost glinom, muljem, pijeskom, organskom tvari (postotak težine) i krupnim materijalom (volumenski postotak)	≥ 15 % površine tla čini krupni materijal, uključujući izdanke stijena, kamenje ili
		tekstura na pola ili više (kumulativno) od 100 cm od površine tla je pjeskovita, s glinastim pijeskom u omjeru: % mulja + (2 × % gline) ≤ 30 % ili
		tekstura površinskog sloja tla s visokim postotkom gline (≥ 60 % gline) ili
		organsko tlo (organske tvari ≥ 30 %) u rasponu od najmanje 40 cm ili
		površina tla sadrži 30 % ili više gline i prisutna su svojstva vertičnog tla u rasponu od 100 cm od površine tla

▼B

KRITERIJ	DEFINICIJA	GRANIČNA VRIJEDNOST
Plitkoća tla	Udaljenost (u centimetrima) od površine tla do koherentne stijene ili jako tvrdog sloja zemlje	≤ 30 cm
Nepovoljna kemijska svojstva (*)	Prisutnost soli, izmjenjivog natrija, suvišne kiselosti	Salinitet: ≥ 4 deci-Siemensa po metru (dS/m) na površini tla ili
		Zastupljenost natrija: ≥ 6 posto izmjenjivog natrija (ESP - Exchangeable Sodium Percentage) na pola ili više (kumulativno) od 100 cm od površinskog sloja tla ili
		Kiselost tla: pH ≤ 5 (u vodi) na površini tla
TEREN		
Strma padina	Promjena nagiba s obzirom na planimetrijsku udaljenost (%)	≥ 15 %

(*) Države članice trebaju samo provjeriti ispunjavanje ovog kriterija uz kriterije vrijednosti relevantne za specifičnu situaciju određenog područja.

▼B

PRILOG IV.

OKVIRNI POPIS MJERA I DJELATNOSTI ZNAČAJNIH ZA TEMATSKE POTPROGRAME IZ ČLANKA 7.

Mladi poljoprivrednici:

Potpora za pokretanje poslovanja mladim poljoprivrednicima za pokretanje prvog poljoprivrednog gospodarstva

Ulaganja u fizičku imovinu

Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja

Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima

Suradnja

Ulaganja u nepoljoprivredne aktivnosti

Mala poljoprivredna gospodarstva:

Potpora za pokretanje poslovanja za razvoj malih poljoprivrednih gospodarstava

Ulaganja u fizičku imovinu

Programi kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode

Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja

Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima

Suradnja

Ulaganja u nepoljoprivredne aktivnosti

Uspostavljanje skupina proizvođača

LEADER

Planinska područja:

Plaćanja za područja s prirodnim ograničenjima ili ostalim vrstama ograničenja

Poljoprivredno-okolišne klimatske djelatnosti

Suradnja

Ulaganja u fizičku imovinu

Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja u ruralnim područjima

Programi kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode

Uspostava poljoprivredno-šumarskih sustava

Osnovne usluge i obnova sela u ruralnim područjima

Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja

Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima

Uspostavljanje skupina proizvođača

LEADER

Kratki lanci opskrbe:

Suradnja

Uspostavljanje skupina proizvođača

LEADER

Programi kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode

▼B

Osnovne usluge i obnova sela u ruralnim područjima

Ulaganja u fizičku imovinu

Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja

Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima

Žene u ruralnim područjima:

Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja

Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima

Ulaganja u fizičku imovinu

Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja

Osnovne usluge i obnova sela u ruralnim područjima

Suradnja

LEADER

Prilagodba klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje i bioraznolikost:

Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja

Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima

Ulaganja u fizičku imovinu

Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajuće preventivne aktivnosti

Osnovne usluge i obnova sela u ruralnim područjima

Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje isplativosti šuma

Poljoprivreda, okoliš i klima

Ekološki uzgoj

Plaćanja povezana s mrežom Natura 2000. i Okvirnom direktivom o vodama

Plaćanja za područja s prirodnim ograničenjima i ostalim vrstama ograničenja (bioraznolikost)

Šumarsko-okolišne i klimatske službe i očuvanje šuma

Suradnja

Upravljanje rizicima

▼B

PRILOG V.

EX ANTE UVJETI ZA RURALNI RAZVOJ

1. UVJETI POVEZANI S PRIORITETIMA

Prioritet Europske unije za tematski cilj (TC) ruralnog razvoja/zajedničkih odredbi	Ex ante uvjet	Kriteriji
Treći prioritet za ruralni razvoj: promicanje organizacije lanca opskrbe hranom, uključujući preradu i plasiranje poljoprivrednih proizvoda na tržište, dobrobit životinja te upravljanje rizikom u poljoprivredi, TC 5: promicanje prilagodbe na klimatske promjene, sprječavanja i upravljanja rizikom	3.1. Sprečavanje rizika i upravljanje rizikom: postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za potrebe upravljanja kriznim situacijama, uzimajući u obzir prilagodbu klimatskim promjenama	— Primjenjuje se nacionalna ili regionalna procjena rizika sa sljedećim elementima: — opis procesa, metodologije, metoda i neosjetljivih podataka koji se koriste za procjenu rizika, kao i kriterija utemeljenih na riziku za određivanje prioriteta ulaganja; — opis mogućih razvoja događaja s jednim ili više rizika; — uzimanje u obzir nacionalne strategije za prilagodbu na klimatske promjene, gdje je to primjereno.
Četvrti prioritet za ruralni razvoj: obnavljanje, očuvanje i poboljšanje ekosustava vezanih uz poljoprivredu i šumarstvo	4.1 Dobri poljoprivredni i okolišni uvjeti (DPEU): na nacionalnoj razini uspostavljeni su standardi dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta zemljišta iz glave VI. poglavlja I. Uredbe (EU) 1306/2103	— standardi dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta određeni su u nacionalnim zakonima te navedeni u programima.
TC 5: promicanje prilagodbe na klimatske promjene, sprječavanja i upravljanja rizikom	4.2 Minimalni zahtjevi u vezi s gnojivima i proizvodima za zaštitu biljaka: minimalni zahtjevi u vezi s gnojivima i proizvodima za zaštitu biljaka iz glave III. poglavlja I. članka 28. ove Uredbe definirani su na nacionalnoj razini	— minimalni zahtjevi u vezi s gnojivima i proizvodima za zaštitu biljaka iz glave III. poglavlja I. ove Uredbe navedeni su u programima
TC 6: očuvanje i zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa	4.3 Ostali relevantni nacionalni standardi: u smislu glave III. poglavlja I. članka 28. ove Uredbe definirani su značajni obvezni nacionalni standardi	— značajni obvezni nacionalni standardi navedeni su u programima
Peti prioritet za ruralni razvoj: promicanje učinkovitosti resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika otpornom na klimatske promjene u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru TC 4: poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika u svim sektorima	51. Energetska učinkovitost: Provedene su aktivnosti promicanja isplativih poboljšanja energetske učinkovitosti i isplativih ulaganja u energetsku učinkovitost pri izgradnji ili obnavljanju zgrada.	— Aktivnosti obuhvaćaju: — mjere kojima će se osigurati primjena minimalnih zahtjeva povezanih s potrebnom energetskom učinkovitošću zgrada u skladu s člancima 3., 4. i 5. Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([1]). — mjere nužne za uspostavu sustava ovjere energetske učinkovitosti zgrada u skladu s člankom 11. Direktive 2010/31/EU

▼B

Prioritet Europske unije za tematski cilj (TC) ruralnog razvoja/zajedničkih odredbi	Ex ante uvjet	Kriteriji
TC 6: Očuvanje i zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa		— mjere kojima će se osigurati strateški plan o energetskoj učinkovitosti, u skladu s člankom 3. Direktive 2012/27 EU Europskog parlamenta i Vijeća ([2]). — mjere u skladu s člankom 13. Direktive 2006/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) o energetskoj učinkovitosti i energetskim uslugama kako bi se osiguralo da krajnji korisnici dobiju pojedinačna brojila u mjeri u kojoj je to tehnički izvedivo, financijski razumno i razmjerno u odnosu na potencijalnu uštedu energije.
	5.2. Vodni sektor: postojanje a) politike određivanja cijene vode koja daje prikladne poticaje korisnicima za učinkovito korištenje vodnih resursa i b) prikladnog doprinosa različitih načina korištenja voda u povratu troškova vodnih usluga, po stopi koja je utvrđena u odobrenom planu upravljanja riječnim slivom za ulaganja podržana u okviru programa.	— U sektorima koje podupire EPFRR, država članica osigurala je doprinos različitih načina korištenja vode u povratu troškova vodnih usluga prema sektoru u skladu s člankom 9. stavkom 1. prvom alinejom Okvirne direktive o vodama uzimajući u obzir, ako je potrebno, društvene, okolišne i ekonomske učinke povrata kao i zemljopisne i klimatske uvjete u zahvaćenoj regiji ili regijama.
	5.3. Obnovljiva energija: provedene su radnje za promicanje proizvodnje i distribucije obnovljivih izvora energije ([4]).	— Postoje transparentni programi potpora, prioritet u pristupu mreži ili zajamčeni pristup i prioritet u otpremi, kao i objavljena standardna pravila u vezi s snošenjem i podjelom troškova tehničkih prilagodbi u skladu s člankom 14. stavkom 1. i člankom 16. stavcima 2. i 3. Direktive 2009/28/EZ. — Država članica usvojila je nacionalni akcijski plan za obnovljivu energiju u skladu s člankom 4. Direktive 2009/28/EZ.
Šesti prioritet za ruralni razvoj: promicanje društvene uključenosti, suzbijanja siromaštva i gospodarskog razvoja u ruralnim područjima TC 2: Poboljšanje pristupa informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji te njezinog korištenja i kvalitete (cilj na području širokopojasnosti)	6. Infrastruktura za mreže nove generacije (NGN): Postojanje nacionalnih ili regionalnih planova za pristup nove generacije u kojima se uzimaju u obzir regionalne aktivnosti kako bi se postigli ciljevi pristupa internetu velike brzine u Uniji, s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kvalitete u skladu s pravilima Unije o konkurentnosti i državnim potporama i kako bi se pružile dostupne usluge osjetljivim skupinama.	— Postoji nacionalni ili regionalni Plan NGN-a koji sadrži: — plan infrastrukturnih ulaganja temeljen na gospodarskoj analizi, uzimajući u obzir postojeće privatnu i javnu infrastrukturu i planirana ulaganja;

▼B

Prioritet Europske unije za tematski cilj (TC) ruralnog razvoja/zajedničkih odredbi	Ex ante uvjet	Kriteriji
		— održive modele ulaganja kojima se ojačava tržišno natjecanje i pruža pristup otvorenoj, pristupačnoj, kvalitetnoj infrastrukturi i uslugama koje odolijevaju budućim tehnološkim promjenama; — mjere za poticanje privatnih ulaganja.

([1]) Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskoj učinkovitosti zgrada (preinaka) (SL L 153, 18.6.2010., str. 13.).

([2]) Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskoj učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012., str. 1.).

([3]) Direktiva 2006/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. o energetskoj učinkovitosti u krajnjoj potrošnji i energetskim uslugama te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/76/EEZ (SL L 114, 27.4.2006., str. 64.).

([4]) Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ (SL L 140, 5.6.2009., str. 16.).

▼B

PRILOG VI.

OKVIRNI POPIS MJERA VEZANIH UZ JEDAN ILI VIŠE PRIORITETA UNIJE ZA RURALNI RAZVOJ

Mjere od posebne važnosti za nekoliko prioriteta Unije

Članak 15.	Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima
Članak 17.	Ulaganja u fizičku imovinu
Članak 19.	Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja
Članak 35.	Suradnja
Članci od 42. do 44.	LEADER

Mjere od posebne važnosti za poticanje prenošenja znanja i inovativnosti u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima

Članak 14.	Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja
Članak 26.	ulaganja u šumarske tehnologije te u preradu, u mobiliziranje i u plasiranje šumarskih proizvoda na tržište

Mjere od posebne važnosti za poticanje konkurentnosti u svim oblicima poljoprivrede te povećanje isplativosti poljoprivrednih gospodarstava

Članak 16.	Programi kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu

Mjere od posebne važnosti za promicanje organiziranja lanaca isporuke hrane i upravljanje rizikom u poljoprivredi

Članak 18.	Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti
Članak 24.	Sprečavanje i uklanjanje šteta u šumama nastalih šumskim požarima te elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima
Članak 27.	Uspostavljanje skupina proizvođača
Članak 33.	Dobrobit životinja
Članak 36.	Upravljanje rizikom
Članak 37.	Osiguranje usjeva, životinja i biljaka
Članak 38.	Uzajamni fondovi za bolesti životinja i biljaka te okolišne incidente
Članak 39.	Sredstvo za stabilizaciju prihoda

Mjere od posebne važnosti za obnovu, očuvanje i poboljšanje ekosustava ovisnih o poljoprivredi i šumarstvu

i

Promicanje učinkovitosti resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika otpornom na klimatske promjene u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru

Članak 21. stavak 1. točka (a)	Pošumljavanje i stvaranje šumskih područja
Članak 21. stavak 1. točka (b)	Uspostava poljoprivredno-šumarskih sustava
Članak 21. stavak 1. točka (d)	Ulaganja u jačanje otpornosti i okolišne vrijednosti kao i ublažavanje potencijalnih šumskih ekosustava

▼B

Članak 28.	Poljoprivreda, okoliš i klima
Članak 29.	Ekološki uzgoj
Članak 30.	Plaćanja povezana s mrežom Natura 2000. i Okvirnom direktivom o vodama
Članci od 31. do i 32.	Plaćanja povezana s područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima
Članak 34.	Šumarsko-okolišne i klimatske službe i očuvanje šuma

Mjere od posebne važnosti za promicanje društvene uključenosti, suzbijanja siromaštva i gospodarskog razvoja u ruralnim područjima

Članak 20.	Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima
Članci od 42. do 44.	LEADER